

Akční plán

Strategie obnovy území po povodních v září 2024

Ministerstvo pro místní rozvoj

Listopad 2025

OBSAH

1. ÚVOD	1
1.1. Cíl akčního plánu	1
1.2. Vazba na Strategii obnovy území.....	1
2. HODNOCENÍ DOPADŮ A POTŘEB	3
2.1. Shrnutí rozsahu škod	3
2.2. Teritoriální analýza nejpostiženějších oblastí	4
2.3. Zohlednění sociálních a environmentálních dopadů	8
3. STRATEGICKÉ CÍLE OBNOVY	15
3.1. Stabilizace území a základních služeb	15
3.2. Oprava a obnova infrastruktury.....	15
3.3. Obnova a posílení místních ekonomik	17
3.5. Zajištění rizik a zvyšování adaptační kapacity.....	19
4. OPATŘENÍ A KONKRÉTNÍ AKTIVITY	21
4.1. Strategická opatření.....	21
4.2. Analýza programů a dotačních výzev dle Strategie obnovy území 2024	58
5. KOORDINACE A ŘÍZENÍ OBNOVY	71
6. FINANCOVÁNÍ OBNOVY	73
7. ZÁVĚR	84
SEZNAM ZKRATEK	86

1. ÚVOD

Akční plán Strategie obnovy území po povodních v září 2024 (dále jen „Akční plán“) vznikl jako souhrnný, analytický a koncepční nástroj pro obnovu území zasaženého povodněmi v září 2024, přičemž obsahuje doporučení a opatření, která mohou být aplikována i při dalších živelních pohromách. AP má sloužit všem relevantním aktérům – státní správě, samosprávám, organizacím veřejných služeb, podnikatelskému sektoru i občanské společnosti. Tento dokument vznikl jako nástroj podpory efektivního, koordinovaného a transparentního rozhodování při plánování, implementaci, monitoringu a vyhodnocování jednotlivých kroků obnovy na všech úrovních řízení. Je tedy určen pro plánování, realizaci obnovy, vyhodnocení a kontrolu dopadů opatření. Dokument byl zpracován na základě usnesení vlády ČR č. 985 ze dne 18. prosince 2024 ke Strategii obnovy území po povodních v září 2024 (dále jen „Strategie obnovy území“). Akční plán tak navazuje na strategický rámec vymezený usnesením vlády ČR a konkretizuje jej formou časově, věcně a odpovědnostně strukturovaných opatření, včetně určení nástrojů financování a způsobů monitoringu jejich realizace a účinnosti. Zpracovatelem dokumentu je Oddělení rozvoje venkova a integrovaných nástrojů z Odboru regionální politiky Ministerstva pro místní rozvoj.

1.1. Cíl akčního plánu

Cílem Akčního plánu je transformovat cíle a východiska Strategie obnovy území do konkrétních, realizovatelných kroků, které zajistí systematickou, koordinovanou a efektivní obnovu území postiženého živelní pohromou.

Akční plán představuje klíčový implementační nástroj pro operacionalizaci strategického rámce obnovy a zajišťuje jeho přímé propojení s aplikační praxí na všech úrovních veřejné správy a mezioborové spolupráce. Jeho úlohou je podpořit nejen fyzickou obnovu území – tedy infrastruktury, technického a bytového fondu či krajiny – ale rovněž obnovu sociální, ekonomické a environmentální struktury postižených lokalit.

Dokument vytváří předpoklady pro účinné plánování, řízení a vyhodnocování opatření v čase, s důrazem na transparentnost, odpovědnost, odolnost vůči budoucím rizikům a udržitelný rozvoj území. Hlavní strategické cíle tohoto dokumentu jsou uvedeny v kap. 3.

1.2. Vazba na Strategii obnovy území

Akční plán bezprostředně navazuje na Strategii obnovy území po povodních v září 2024, která stanovuje cíle obnovy území, vymezuje relevantní nástroje a identifikuje zdroje. Obsahuje především vymezení území, stanovení cílů obnovy, včetně jejich prioritizace, výčet resortů, které se na pomoci podílejí, objem finančních prostředků pro uvedené resorty, vymezení forem státní pomoci (dotační programy, úvěry apod.) či koordinační mechanismus.

V rámci tohoto Akčního plánu byla ve spolupráci se zapojenými resorty provedena detailní analýza účinnosti dosavadně realizovaných opatření. Na jejím základě byla formulována doplňující či nová opatření, případně budou identifikovány potřeby legislativních změn, které

povedou k odstranění zjištěných překážek, zvýšení efektivity obnovy a posílení odolnosti postižených území vůči budoucím hrozbám.

2. HODNOCENÍ DOPADŮ A POTŘEB

Povodně v září 2024 zasáhly Českou republiku s bezprecedentní silou, vyvolané extrémními srážkami spojenými s cyklonální aktivitou ve střední Evropě. Regiony jako Moravskoslezský, Olomoucký a Jihočeský kraj zaznamenaly kumulativní úhrny přes 300 mm během několika dní. Výsledkem bylo rozsáhlé zatopení více než 340 obcí, vážné narušení infrastruktury a potřeba evakuace více než 19 000 obyvatel.

Bezprostřední reakce na krizovou situaci ze strany státu, krajských a místních samospráv, složek integrovaného záchranného systému i občanské společnosti zabránila dalším ztrátám na životech a umožnila zvládnutí nejkritičtějších okamžiků. Navzdory těmto opatřením však zůstávají v postižených oblastech značné škody a potřeba jejich systematické obnovy.

2.1. Shrnutí rozsahu škod

Povodňová událost v září 2024, způsobená kombinací dlouhotrvajících dešťových srážek a nasycenosti povodí, bylo různou měrou dotčeno téměř 600 obcí v 11 krajích (včetně hlavního města Prahy). Celková plocha těchto obcí představuje 12 633 km². V roce 2024 měly tyto obce téměř 4,5 mil. obyvatel. Na území tří krajů byl vyhlášen stav nebezpečí, jednalo se o celé území Moravskoslezského a Olomouckého kraje, v Libereckém kraji pouze o území ORP Frýdlant.

Celkový počet obyvatel, kteří byli povodněmi zasaženi, je odhadován na 6 088 314 (59,4 % obyvatelstva) a celková plocha zasaženého území je odhadována na 46 124 km² (58 % území ČR).

V konkrétní rovině se jednalo o tato území:

- Jihočeský kraj: České Budějovice, Český Krumlov, Dačice, Jindřichův Hradec, Kaplice, Milevsko, Písek, Prachovice, Soběslav, Strakonice, Tábor, Trhové Sviny, Třeboň, Týn n. Vltavou, Vimperk a Vodňany.
- Jihomoravský kraj: Brno, Blansko, Boskovice, Břeclav, Bučovice, Hustopeče, Ivančice, Kyjov, Moravský Krumlov, Šlapanice, Veselí n. Moravou, Znojmo, Židlochovice
- Královéhradecký kraj: ORP Broumov, částečně zasažena byla oblast Trutnovska a Dvůr Králové nad Labem, zejména při prudkém vzestupu hladiny horního toku Labe.
- Liberecký kraj: Frýdlant, Jablonec n. Nisou, Jilemnice, Liberec, Tanvald, Turnov, Železný Brod
- Moravskoslezský kraj: kriticky zasaženo bylo správní území obcí s rozšířenou působností Ostrava, Opava, Krnov, Bohumín a Bruntál.
- Olomoucký kraj: celé území kraje K nejmasivnějším škodám došlo v rámci povodí Odry, tedy ORP Jeseník. V rámci povodí Moravy byl nejvíce postižen hodní tok Moravy, Branná, Krupá a Desná, tedy toky v rámci ORP Šumperk.
- Pardubický kraj: ORP Chrudim, Česká Třebová, Litomyšl, Pardubice, Přelouč, Ústí n. Orlicí, Lanškroun, Česká Třebová, Vysoké Mýto.

- Středočeský kraj: Benešov, Beroun, Brandýs n. Labem, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kolín, Kralupy n. Vltavou, Kutná Hora, Lysá n. Labem, Mělník, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Říčany, Sedlčany, Vlašim

Zlínský kraj: Bystřice p. Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov p. Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín, Zlín.

Rozsah území, na němž byla zaznamenána přímá škoda na infrastruktuře, obytných budovách nebo zemědělském majetku, činí přibližně 6 300 km², což představuje přibližně 8 % území České republiky. V dotčeném území žije více než 860 000 obyvatel, z nichž 19 137 osob bylo přímo evakuováno. Ve více než 40 obcích byl vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav. Zasažená místa se potýkala s dlouhodobým výpadkem mobilního signálu. Podrobnější analýza škod a dopadů do socio-ekonomické situace obyvatel je popsána v podkapitole 2.3.

Událost byla charakterizována rychlým nástupem povodňových vln (zejména v horských a podhorských oblastech), v kombinaci s dlouhodobým zaplavením nížinných oblastí, kde voda stagnovala až 10 dní. Povodňová situace byla mimořádně složitá i z hlediska koordinace záchranných a obnovných prací.

2.2. Teritoriální analýza nejpostiženějších oblastí

Na základě dostupných údajů z šetření Hasičského záchranného sboru České republiky, dotčených správních orgánů, obcí s rozšířenou působností, pojišťovacích institucí a odborných expertíz byla provedena kategorizace škod způsobených povodní v září 2024. Tato kategorizace je členěna dle jednotlivých sektorů klíčových pro fungování společnosti a územní soudržnost. Umožňuje systematické zhodnocení přímých i nepřímých dopadů a poskytuje strukturovaný přehled škod jako podklad pro návrh obnovných a preventivních opatření.

Zásadní škody byly napáchány v oblasti infrastruktury, veřejných služeb, hospodářské činnosti, životního prostředí a sociální oblasti.

Povodně v září 2024 způsobily rozsáhlé škody na dopravní infrastruktuře v řadě ORP. Byla poškozena silniční síť II. a III. třídy, mostní objekty a železniční tratě, především v horských a podhorských oblastech, kde došlo ke stržení náspů, podemletí nebo rozplavení opěrných zdí a zřícení mostků.

Výpadky byly zaznamenány i v zásobování elektrickou energií a plynem, přičemž některé distribuční soustavy vyžadují komplexní rekonstrukci.

Vodohospodářská infrastruktura, zejména kanalizační sítě, čističky odpadních vod a vodovody, byla v několika případech zcela vyřazena z provozu. Došlo také ke kontaminaci pitné vody v lokalitách s individuálním zásobováním. V územích s vysokým zatížením došlo k přetížení protipovodňových staveb, jejichž technický stav bude vyžadovat revizi a případné posílení.

Ve vlastnictví územních samospráv byly zasaženy objekty sloužící k výkonu veřejných funkcí, zejména základní a mateřské školy, zdravotnická zařízení a objekty sociálních služeb.

Došlo k zaplavení přízemních prostor, poškození vnitřního vybavení a k přerušení provozu, což mělo bezprostřední negativní dopad na zajištění dostupnosti veřejných služeb pro obyvatelstvo.

U některých zařízení byla narušena jejich stavební stabilita, v jiných případech bylo nezbytné zajistit náhradní provoz nebo evakuaci klientů. Výrazně zasažené byly zejména menší obce, které disponují pouze jedním zařízením daného typu, tudíž jeho výpadek znamenal klíčovou ztrátu.

Podnikatelský sektor utrpěl značné škody, zejména v odvětvích průmyslu, obchodu a služeb. Byly zaplaveny výrobní haly, skladové prostory, provozovny drobných podnikatelů i zemědělské areály. Poškození technologických zařízení, zásob a materiálu znamená pro řadu podniků značné finanční ztráty a ohrožení jejich další existence.

Zemědělství producenti zaznamenali ztráty na úrodě, erozní poškození pozemků a zaplavení objektů živočišné výroby. V některých regionech došlo k narušení dodavatelských řetězců a omezení pracovních příležitostí, což má následné negativní dopady na zaměstnanost a regionální ekonomiku.

Povodně narušily ekologickou rovnováhu v řadě zasažených území. Došlo k erozi břehů vodních toků, sesuvům půdy, poškození krajinných struktur a kontaminaci půdy a vody, zejména v oblastech s úniky z kanalizačních systémů a skladů nebezpečných látek. Zasažena byla také chráněná území a významné krajinné prvky, včetně biotopů chráněných druhů.

V některých oblastech byly zaznamenány zvýšené koncentrace škodlivin ve vodních tocích a zhoršení kvality podzemních vod. Dlouhodobé dopady na biodiverzitu a kvalitu životního prostředí budou předmětem dalšího sledování a odborných hodnocení.

Zasažené obyvatelstvo čelilo nejen materiálním škodám, ale i psychickému a sociálnímu stresu. V nejvíce postižených lokalitách musely být evakuovány stovky osob, část obyvatel ztratila své domovy nebo možnost návratu do bezpečného a hygienického bydlení. Mnozí obyvatelé čelili výpadku příjmu z důvodu přerušení zaměstnání nebo podnikání.

Narušeny byly i místní sociální vazby a komunity. V řadě obcí bylo nutné zajišťovat nouzové ubytování, humanitární pomoc a psychosociální podporu. V oblastech s vyšší koncentrací sociálně zranitelných skupin se tyto dopady dále kumulují a bude nutné jim věnovat zvláštní pozornost v následné fázi obnovy.

Dle Strategie obnovy území celkem 5 krajů uvedlo ve svých podkladech výčet prioritních oblastí, na jejichž řešení je poskytnutí státní pomoci nejvíce potřeba. Z údajů bylo sestaveno následující pořadí:

1. Obnova dopravní infrastruktury (především pozemní komunikace, železnice, silniční mosty, místní komunikace v obcích)
2. Obnova inženýrských sítí (především vodovody a kanalizace)
3. Obnova bytového fondu
4. Obnova koryt vodních toků (včetně rybniční soustavy a obnovy protipovodňových opatření)
5. Sanace škod v oblasti zemědělství (včetně lesů)
6. Obnova kulturního dědictví

Pro účely srovnání jsou níže uvedeny hlavní cíle a priority v oblasti obnovy majetku zajišťujícího výkon základních funkcí v území dle zpracované Strategie obnovy území pro část Jihomoravského kraje, postiženého v červnu 2021 tornádem a Strategie obnovy území pro území postižená záplavami a povodněmi v květnu a červnu 2013.

Strategie obnovy částí Jihomoravského kraje postižené v červnu 2021 tornádem:

- obnova pozemních komunikací (ve vlastnictví kraje a obcí),
- obnova objektů pro bydlení (rodinných domů a bytů ve vlastnictví fyzických osob, obcí, stavebních bytových družstev),
- obnova občanského vybavení obcí a kraje (nemovitý a movitý majetek ve vlastnictví obcí a kraje),
- obnova železniční tratě a související infrastruktury (ve vlastnictví státu – Správa železnic),
- obnova inženýrských sítí (ve vlastnictví obcí a správců sítí),
- obnova nemovitého a movitého majetku a zásob podnikatelských subjektů (fyzické a právnické osoby),
- obnova migrační prostupnosti a ekologické stability krajiny – zabezpečení likvidace a obnovy zemědělské a rostlinné produkce a trvalých lesnických kultur (vlastnictví státu - Lesy ČR, obcí, fyzických a právnických osob),
- likvidace mezideponií skládek (ve správě kraje) vzniklých svozem odpadu a demolic ze zasažených obcí,
- obnova komunikací (chodníky a místní komunikace) poškozených při likvidaci škod způsobených živelní pohromou (nemovitý a movitý majetek ve vlastnictví obcí),
- obnova kulturního dědictví a památkově chráněných objektů (ve vlastnictví státu, obcí a církví).

Strategie na obnovu území postižených záplavami a povodněmi v květnu a červnu 2013 na území Libereckého kraje:

Liberecký kraj navrhuje vymezit hlavní priority obnovy majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území (nejde o taxativní výčet všech oblastí obnovy) v pořadí:

- Obnova dopravní infrastruktury (pozemní komunikace, mosty a lávky, dráhy a s nimi související zařízení atd.),
- Protipovodňová opatření, zajištění bezpečnosti rybníků a vodních nádrží (opravy hrází), vyčištění a úprava koryt vodních toků,
- Technická infrastruktura (vodovody, kanalizace atd.).

Strategie na obnovu území postižených záplavami a povodněmi v květnu a červnu 2013 na území Jihočeského a Plzeňského kraje:

Jihočeský kraj a Plzeňský kraj navrhuje vymezit hlavní priority obnovy majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území (nejde o taxativní výčet všech oblastí obnovy) v pořadí:

- obnova pozemních komunikací, tratí dráhy, mostů silničních a železničních,
- obnova koryt vodních toků, staveb vodních nádrží a rybníků (včetně odstranění nánosů ve vodních tocích a dílech, obnova přirozené funkce vodních toků),
- obnova vodovodů, kanalizací, čistíren odpadních vod,
- obnova bytového fondu (rodinných domů),
- obnova funkcí zemědělství a lesního hospodářství.

Strategie na obnovu území postižených záplavami a povodněmi v květnu a červnu 2013 na území Ústeckého, Středočeského a Královéhradeckého kraje:

Ústecký kraj preferuje v rámci obnovy území v návaznosti na určení priorit obcemi níže uvedené oblasti.

- obnova dopravní infrastruktury (komunikací, železničních tratí, mostů apod.),
- obnova inženýrských sítí (vodovodů, kanalizací, teplovodů, vedení elektrické energie, plynovodů),
- obnova zabezpečení základních funkcí území (škol, zdravotních středisek, domů služeb, budov a vybavení hasičských záchranných sborů, budov obecních a městských úřadů apod.),
- obnova inženýrských a speciálních staveb (čistíren odpadních vod, úpraven vody, staveb a zařízení pro nakládání s odpady),
- obnova bytového fondu (rodinné domy, byty),
- obnova majetku právnických osob, které zajišťují základní chod území,
- obnova staveb a zařízení preventivní infrastruktury (ochrany před povodněmi a požáry),
- obnova ekologické stability krajiny (řešení půdních sesuvů),
- obnova majetku ve vlastnictví právnických osob, včetně náhrad za škody na zemědělské produkci,
- obnova funkce lesů a lesního hospodářství.

Středočeský kraj navrhuje vymezit níže uvedené hlavní priority obnovy majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území.

- obnova dopravní infrastruktury (komunikací, železničních tratí, mostů apod.),
- obnova inženýrských sítí (vodovodů, kanalizací, teplovodů, vedení elektrické energie, plynovodů),
- obnova inženýrských a speciálních staveb (čistíren odpadních vod, úpraven vody, staveb a zařízení pro nakládání s odpady),
- obnova bytového fondu (rodinné domy, byty),
- obnova zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb,
- obnova kulturních zařízení a kulturních památek,
- obnova protipovodňových zařízení,

- obnova ekologické stability krajiny (řešení půdních sesuvů),
- obnova majetku právnických osob, které zajišťují základní chod území,
- obnova majetku ve vlastnictví právnických osob, včetně náhrad za škody na zemědělské produkci,
- obnova funkce lesů a lesního hospodářství.

Královéhradecký kraj preferuje na základě jednání se zástupci obcí v rámci zjišťování povodňových škod pro obnovu postižených lokalit níže uvedené pořadí priorit.

- obnova dopravní infrastruktury a inženýrských sítí (pozemní komunikace, mosty, dráhy, vodovody, kanalizace, čistírny odpadních vod, energetická vedení, komunikační sítě, elektrické stanice atd.),
- obnova zabezpečení základních funkcí území (školy a školská zařízení, zdravotnická zařízení, budovy a vybavení jednotek požární ochrany obcí, budovy obecních a městských úřadů, bytové domy ve vlastnictví obce),
- obnova majetku fyzických osob – rodinné domy, byty,
- obnova majetku právnických osob, které zajišťují základní chod území,
- obnova zabezpečení doplňkových funkcí území (kulturní zařízení, sportovní stavby, stavby pro volný čas atd.),
- obnova staveb a zařízení preventivní infrastruktury (ochrany před povodněmi a požáry, opravy vodních toků, rybníků),
- obnova ekologické stability krajiny (řešení půdních sesuvů).

Stanovené priority byly zpracovány příslušnými krajskými úřady v souvislosti s uvedenými živelními pohromami. Obsah jednotlivých priorit se ve značné míře překrývá, přičemž jednotlivé kraje je rozpracovaly s odlišnou úrovní podrobnosti. Je zároveň nezbytné zohlednit, že některé oblasti se vzájemně prolínají nebo na sebe přímo navazují. V takových případech je třeba přistupovat k obnově území komplexně, bez ohledu na výše uvedené pořadí priorit.

Rozsáhlé zkušenosti získané ze stanovení priorit pro obnovu území po živelních pohromách (Strategie obnovy území pro část Jihomoravského kraje, postiženého v červnu 2021 tornádem a Strategie obnovy území pro území postižená záplavami a povodněmi v květnu a červnu 2013) byly využity při formulaci strategických cílů obnovy (kap. 3).

2.3. Zohlednění sociálních a environmentálních dopadů

Povodně zasáhly kromě obyvatel velkých měst jako je Ostrava, Opava, Bohumín i obyvatele řady menších měst a obcí, na které již před povodní významně dopadaly strukturální zátěže a sociální vyloučení a zároveň se vyznačují nedostatečnými místními kapacitami k řešení uvedených problémů.

Například město Krnov dlouhodobě patří podle hodnot indexu sociálního vyloučení do kategorie obcí s nejvyšší mírou sociálního vyloučení (kategorie 12 až 30 bodů) a drží se nad

hodnotami Moravskoslezského kraje i SO ORP Krnov na relativně vysokých hodnotách (15 bodů v roce 2023).¹

V případě Jesenicka (obce Jeseník, Vlčice, Černá Voda, Kobylá nad Vidnavkou, Skorošice, Stará Červená Voda, Vápenná, Velká Kraš, Vidnava a Žulová) spadá toto území jako celek dlouhodobě do kategorie obcí ohrožených sociálním vyloučením (v roce 2023 11 bodů).² Významný nárůst rizika sociálního vyloučení mezi lety 2019 a 2020 byl způsoben zhoršením hodnot v dimenzi dlouhodobě nezaměstnaných (tj. zvýšil se podíl uchazečů o zaměstnání evidovaných úřadem práce déle než 6 měsíců) a v předčasných odchodech ze vzdělávání (tj. zvýšil se podíl osob, které opouštěly ZŠ v 7. nebo 8. ročníku). Průměrné hodnoty indexu pro Jesenicko se dlouhodobě pohybují mírně nad hodnotami pro SO ORP Jeseník a významně výše než hodnoty Moravskoslezského kraje.³

V případě Osoblažska (obce Dívčí Hrad, Hlinka a Slezské Pavlovice bez samotné obce Osoblaha) spadají obce dlouhodobě do kategorií s nejvyšší mírou sociálního vyloučení. Nejvyšší hodnotu indexu mělo Osoblažsko v roce 2016, a to 19 bodů. Mezi lety 2016 a 2021 docházelo k průběžnému snižování hodnot indexu na nejnižší hodnoty v roce 2021, což bylo způsobeno zlepšením v dimenzi předčasných odchodů ze vzdělávání (tj. snížil se podíl osob, které opouštěly ZŠ v 7. nebo 8. ročníku). Mezi lety 2017 až 2021 se hodnoty pro Osoblažsko postupně přibližovaly krajskému průměru, ale v roce 2022 a 2023 se hodnoty indexu vrátily do hladiny vysoko nad průměrem Moravskoslezského kraje i SO ORP Krnov.⁴

Souhrnné a systematické mapování dopadů povodní do situace domácností nebylo provedeno. Jednotlivé obce byly zejména v prvních měsících zatíženy odstraňováním bezprostředních škod na vlastním majetku, zprostředkováním základní pomoci a zajišťováním základních potřeb svých občanů. Obce takto plošně zprostředkovávaly domácnostem například pomoc v rámci výzvy Pomoc domácnostem ze Státního fondu životního prostředí ČR (dále jen „SFŽP“). Úřady práce evidovaly především podporu poskytnutou na žádosti občanů v rámci Mimořádné okamžité pomoci. Terénní mapování tedy prováděly zejména nevládní organizace, které si územně rozdělily svou působnost a sbíraly data samostatně. O situaci domácností proto jen nepřímo vypovídá několik různých zdrojů dat, které nejsou zcela vzájemně porovnatelné.

Celkově obce v rámci výzvy Pomoc domácnostem určené zasaženým domácnostem z obcí na území Moravskoslezského, Olomouckého kraje a SO ORP Frýdlant, které byly postiženy povodní po 12. 9. 2024, odhadovaly počet zasažených domácností, které bude třeba podpořit, na 20 148. Míra zasažení i sociální situace těchto domácností se však výrazně liší a výsledná data o skutečném počtu podpořených domácností budou k dispozici až po uzavření a vyúčtování programu v září 2025.

¹ Analytický podklad (mikroanalýza) Krnov, Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR, březen, 2025

² Analytický podklad (mikroanalýza) Jesenicko, Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR, březen, 2025

³ Analytický podklad (mikroanalýza) Jesenicko, Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR, březen, 2025

⁴ Analytický podklad (mikroanalýza) Osoblažsko, Odbor pro sociální začleňování (Agentura) MMR ČR, březen, 2025

Města s odhadovaným nejvyšším počtem podpořených z výzvy Pomoc domácnostem:

Opava	2 106
Jeseník	2 051
Krnov	1 564
Bohumín	1 507
Ostrava	911

Odhadovaný předpoklad počtu podpořených z výzvy Pomoc domácnostem ve vybraných mikroregionech:

	RD vlastnické bydlení	RD nájemní bydlení	BD – SVJ, družstevní	BD – nájemní	Ostatní	Celkem
Jesenicko (10 obcí)	1 385	319	1 362	251	25	3 342
Krnov	865	143	311	221	24	1 564
Osoblažsko (3 obce)	34	6	0	42	0	82
Vrbensko (5 obcí)	454	17	58	33	59	621

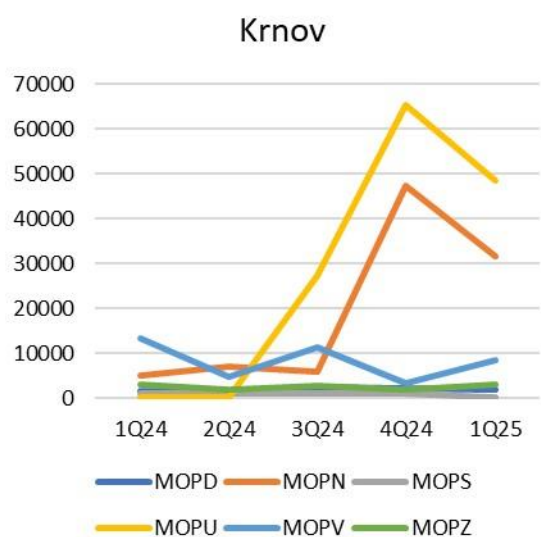
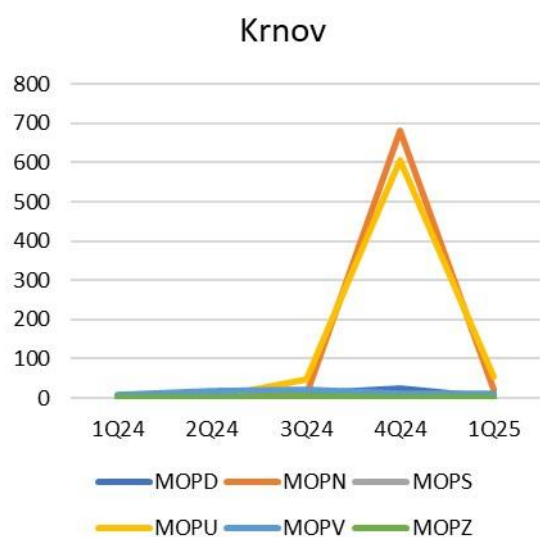
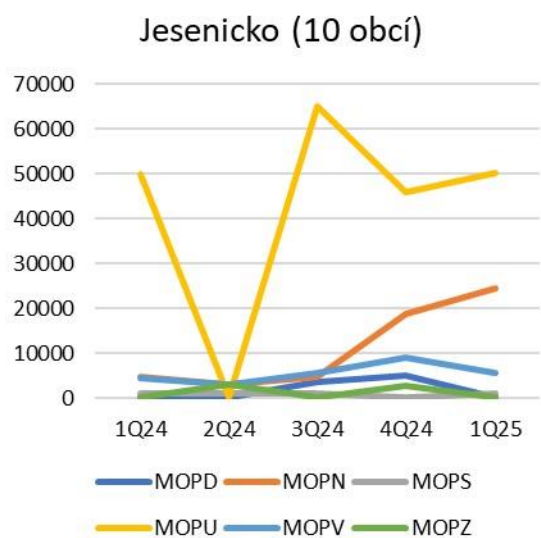
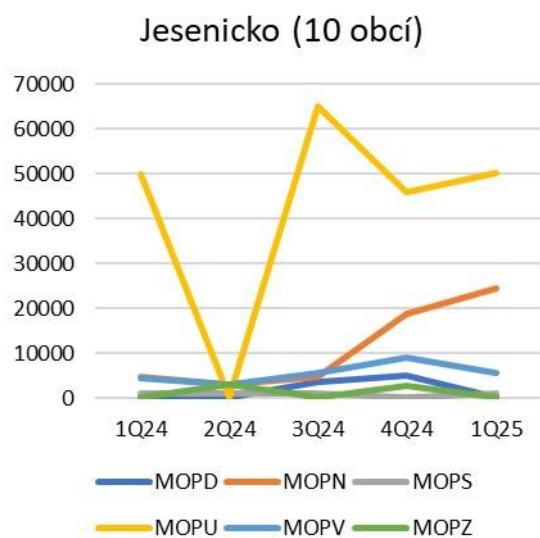
Nejrozsáhlejší terénní šetření v území provedla organizace Člověk v tísni. Souhrny zasažených domácností podle šetření v jednotlivých mikroregionech zachycuje tabulka níže:

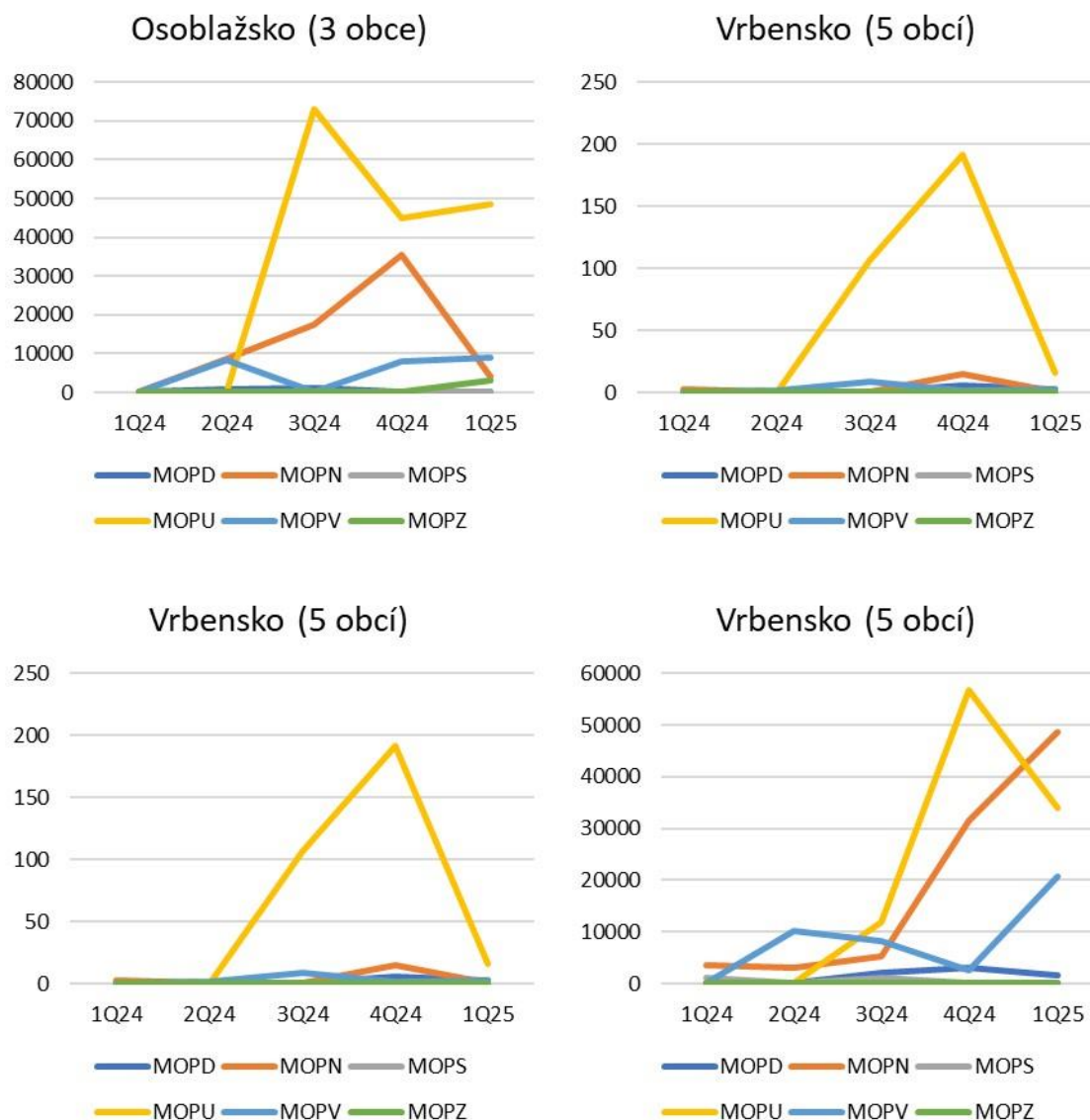
	Počet šetřených domácností	Počet zasažených domácností
Jesenicko	1 239	742
Krnovsko	1 290	1 161
Opavsko	1 184	1 161
Ostatní	157	155
Celkem	3 870	3 219
(Celkový počet osob v domácnostech)	7 882	

Nepřímo o rozsahu zasažených domácností vypovídají rovněž data o výplatách dávek hmotné nouze, které zároveň zachycují i rozsah využití zásadního nástroje státu na podporu povodní zasažených občanů. Jedná se o jednorázovou dávku ze systému pomoci v hmotné nouzi, mimořádnou okamžitou pomoc (MOP). Především byla využita MOP z důvodu vážné mimořádné události (MOPU) a dále MOP k úhradě nezbytného jednorázového výdaje (MOPN), které, jak ukazují níže uvedená data, v porovnání s ostatními formami této pomoci, viditelně převládaly.

Celkový počet vyplacených dávek MOP

Celková suma vyplacených dávek MOP v Kč

Kromě jednotlivých typů MOP, jež jsou znázorněny shora specifikovanými grafy, byla vytvořena zcela speciální úprava této formy pomoci v podobě MOP na úhradu dočasného náhradního ubytování v důsledku povodní. Podpora je určena osobám, které byly zasaženy povodněmi v září 2024, a stavba, v níž trvale bydlely se stala neobyvatelnou. Tato forma pomoci byla zakotvena v zák. č. 330/2024 Sb. o mimořádné podpoře osob zasažených povodněmi v roce 2024 a o změně zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Od účinnosti této právní úpravy, resp. od 8. 11. 2024, byla tato MOP poskytnuta v řádu nižších stovek přiznaných žádostí, přičemž nárok na ni může vzniknout nejpozději 31. 12. 2025.

Pro pomoc prostřednictvím dávky MOP je z obecného hlediska charakteristické, že se jedná o dávku nenárokovou. Nárok na ni může tak vzniknout pouze v případech, kdy o něm v prvostupňovém řízení rozhodne na základě podané žádosti Úřad práce ČR. Zaměstnanci Úřadu práce ČR navzdory enormnímu vytížení bezprostředně po zasažení povodněmi v nezbytných případech prováděli šetření na místě, aby mohli situaci konkrétních žadatelů vyhodnotit a zároveň byli vedeni k maximální možné vstřícnosti v rámci posuzování

jednotlivých žádostí tak, aby podpora mohla být poskytnuta efektivně ve všech odůvodněných případech.

Interpretace výše uvedených dat je nejednoznačná, jelikož jsou ovlivněny řadou faktorů. Jedním z nich je sociodemografická struktura obyvatel a rozsah a povaha škod v zasažených domácnostech. Další je ochota zasažených žádat o dávku. Kromě těchto faktorů nevládní organizace poukazovaly i na nedostatečné kapacity samotných Úřadů práce žádosti nabírat a vyřizovat a jednotlivé případy, kdy byli žadatelé od podání žádosti odrazováni. Výše uvedená data o vyplacených dávkách hmotné nouze rovněž ovlivnily zamítnuté žádosti o podporu. Jejich počty, ani příčiny zamítnutí však Úřad práce neneviduje. Nicméně z terénních šetření a zkušeností nestátních neziskových organizací působících přímo v zasažených oblastech vyplývá, že k odmítání žádostí skutečně docházelo. Přesné důvody těchto zamítnutí však nejsou známy, což znemožňuje efektivní zpětnou vazbu, nebo nastavení cílené podpory při dalších podobných událostech.

Navzdory uvedeným faktorům lze na základě uvedených dat uvést, že se přístup jednotlivých pracovišť Úřadu práce významně lišil jak v celkových počtech a typech vyplacených dávek, tak v jejich průměrných výškách a času jejich vyplacení.

Dostupná data o změně počtu živých obyvatel ve sledovaných obcích v období mezi 31.12.2024 a 30.6.2025 ukazují, že povodně mohly přispět k dalšímu vylidňování zasažených území. Například na Bruntálsku se za uvedený půlrok snížil počet obyvatel o 277 na celkem 35 748, přičemž největší podíl na tomto snížení mělo samotné město Bruntál s úbytkem 188 obyvatel na výsledných 15 494. V případě menších obcí v tomto ORP došlo ke statisticky významnějšímu snížení počtu obyvatel v obcích Mezina (o více než 4 procenta) a Nové Heřminovy (necelá 4 procenta). V ORP Krnov činil absolutní úbytek obyvatel 126 osob, přičemž na samotné město Krnov připadalo 87 odstěhovaných osob (na celkových 22 518). V ORP Opava ubylo 383 osob (na 102 214), přičemž na město Opavu připadal úbytek 299 osob (na 56 718). V ORP Šumperk ubylo 310 osob (na 68 882), v ORP Jeseník 141 osob (na 37 691). K absolutně největšímu úbytku obyvatel došlo ve městě Ostrava – snížení o 1 551 osob na 327 208 živých obyvatel.

Některá města rovněž zaznamenala v důsledku povodní významnou vnitřní migraci. Například na území města Krnov bylo 80 % domů zasaženo povodněmi a z tohoto důvodu byly některé byty využívány pro náhradní ubytování nebo se jejich nájemníci či vlastníci museli dočasně přesunout na jiné místo během rekonstrukcí.

Povodně významně zasáhly také infrastrukturu a kapacity místních poskytovatelů sociálních služeb. Například Armáda Spásy musela v Krnově evakuovat zasažené azylové domy a jejich obyvatelé byli nejprve ubytováni spolu s ostatními vytopenými v tělocvičně, odkud byli po několika dnech rozvázeni do jiných azylových domů. Ke konci května 2025 zůstávaly poškozené a po povodni nevyužitelné pokoje pro uživatele, kanceláře a technické zázemí v přízemí budov. Zatopeno bylo také zázemí Úřadu práce a sociálního odboru Krnov, včetně sklepů a přízemí kanceláří. Potřeba likvidovat fyzické následky povodní a nutnost práce v dočasných prostorech a za ztížených podmínek přitom negativně dopadala na práci s klienty a vedla k přetížení a vysoké nemocnosti zaměstnanců.

Enviromentální dopady jsou detailně uvedeny v závěrečné zprávě „Vyhodnocení povodně v září 2024” (kap. 8.2), podle které nejzávažnější rizika, ohrožující nebo ovlivňující vodní toky, přírodní prostředí a zdraví občanů představuje zasažení životního prostředí kontaminovanými záplavovými vodami a sedimenty. Jejich zdrojem jsou zaplavené (nefunkční) kanalizační stoky, jímací zařízení a čistírny odpadních vod (ČOV), zaplavené průmyslové a zemědělské provozy, skládky a staré ekologické zátěže a další potenciální zdroje toxických a zdravotně závadných látek. Zpráva dále detailně popisuje environmentální dopady povodní (provoz městských čistíren odpadních vod, provoz průmyslových zdrojů znečištění, jakost povrchových vod, jakost povrchových vod určených k úpravě na vodu pitnou, zdravotní a hygienická rizika, jakost podzemních vod, odpadové hospodářství, krajina, svahové deformace).

3. STRATEGICKÉ CÍLE OBNOVY

3.1. Stabilizace území a základních služeb

Cílem této fáze obnovy je rychlé obnovení základních funkcí území a zajištění bezpečných a důstojných podmínek pro život obyvatel v postižených oblastech. Opatření v rámci tohoto cíle směřují k obnově klíčové infrastruktury, zajištění dostupnosti veřejných služeb a stabilizaci území zasaženého živelní pohromou.

Hlavní opatření:

- Obnova a zprovoznění základní technické infrastruktury (komunikace, železnice, vodovody, kanalizace, energetické sítě, stavby protipovodňových opatření).
- Zajištění funkčnosti veřejných služeb (školy, školky, zdravotnická zařízení, zařízení sociálních služeb, úřady).
- Odstranění havarijních stavů a zajištění statiky ohrožených objektů.
- Poskytnutí dočasného náhradního ubytování a sociální podpory obyvatelům, kteří přišli o bydlení.
- Zřízení koordinačních týmů na úrovni obcí a krajů pro efektivní řízení obnovy.
- Zapojení místních aktérů a komunit do plánování a realizace obnovy.
- Pravidelné monitorování pokroku a aktualizace opatření dle aktuálních potřeb.
- Realizace zabezpečovacích prací na vodních tocích s cílem obnovit jejich průtočnost a snížit riziko vzniku škod v případě zvýšených či povodňových průtoků.
- Zásobování obyvatelstva potravinami, pitnou vodou, teplem.

3.2. Oprava a obnova infrastruktury

Obnova technické a dopravní infrastruktury po živelních pohromách je jedním z nejzásadnějších kroků v procesu návratu postižených území k běžnému fungování. Zničené nebo poškozené komunikace, mosty, energetické a vodohospodářské sítě či veřejná vybavenost významně zpomalují hospodářskou obnovu a ohrožují kvalitu života obyvatel. Proto je cílem definovat základní principy, priority a mechanismy pro opravy a obnovu infrastruktury tak, aby byly rychlé, koordinované, finančně udržitelné a zohledňovaly prevenci budoucích škod.

Obnova infrastruktury se týká širokého spektra prvků veřejného prostoru a technických sítí, přičemž nejčastěji postižené oblasti zahrnují:

- Dopravní infrastrukturu – silnice, místní komunikace, mosty a lávky, železniční tratě, dopravně významné vodní cesty,
- Vodohospodářskou infrastrukturu – vodovody, kanalizace, čistírny odpadních vod, ochranné hráze, poldry, protipovodňová opatření, koryta vodních toků a další vodní díla, jako přehrady a jezy,
- Energetickou a telekomunikační infrastrukturu – elektrická vedení, trafostanice, plynovody, datové sítě,
- Veřejná a občanská vybavenost – školy, zdravotnická zařízení, budovy úřadů, kulturní zařízení.

Proces obnovy musí být postaven na jasně definovaných zásadách, které zajistí efektivitu a dlouhodobou odolnost:

1. Rychlost a koordinace – opravy kritických prvků (komunikace, energetické zdroje, pitná voda) musí proběhnout v řádu dnů až týdnů. Je nutné předem stanovit prioritní seznam objektů a mít připravené smlouvy o smlouvě budoucí se stavebními firmami.
2. Standardizace postupů – jednotné technické specifikace a smluvní vzory umožní rychlou realizaci bez zbytečných administrativních průtahů.
3. Princip „Build Back Better“⁵ - obnova by neměla znamenat pouze návrat do původního stavu, ale zahrnovat i zvýšení odolnosti vůči budoucím živelním pohromám (např. vyšší mostní konstrukce, využití vodopropustných materiálů, umístění trafostanic mimo záplavová území), a to při využití SMART technologií tam, kde je to možné, aby došlo ke zlepšení kvality života obyvatel a udržitelnému rozvoji.
4. Provázanost s územním plánováním – obnova staveb musí respektovat územně plánovací dokumentaci a chránit strategické zájmy státu a obcí. V případě oprav je nezbytné postupovat v souladu s příslušnými stavebními povoleními.
5. Transparentnost a kontrola – využití digitálních nástrojů pro evidenci oprav (např. napojení na navrhovaný systém digitalizace škod) umožní dohledatelnost a kontrolu finančních prostředků.
6. Kvalifikované lidské zdroje a funkční komunikační systém.

Prvním krokem je okamžité provedení rychlé diagnostiky škod ve spolupráci obcí, obcí s rozšířenou působností (ORP) a krajských správ komunikací, přičemž údaje budou shromažďovány prostřednictvím jednotné metodiky a digitalizovaného systému, což zkrátí dobu mezi vyhodnocením škod a zahájením opravných prací. Ministerstvo dopravy (dále jen „MD“) ve spolupráci s krajskými úřady a Správou státních hmotných rezerv zajistí vytvoření pohotovostních zásob určených k obnovení základní dopravní obslužnosti. Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) a energetické společnosti se na základě předem definovaných prioritních oblastí, zejména nemocnic, vodáren a, podílejí na obnově dodávek elektřiny a plynu. Vodohospodářské opravy budou koordinovány krajskými úřady ve spolupráci s příslušnými Povodími a obcemi, se zvláštním zřetelem na rekonstrukci protipovodňových opatření. Koordinující roli bude mít také Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“), které mimo jiné zajišťuje financování odstraňování škod na státním vodohospodářském majetku prostřednictvím specializovaného dotačního titulu. Obnova infrastruktury musí být rozdělena do tří etap:

- Ihned po živelní pohromě (0-14 dnů) - zajištění základní dostupnosti komunikací, provizorní přemostění, obnova dodávky pitné vody a elektřiny v prioritních lokalitách.

⁵ Princip "Build Back Better" je přístup k obnově a rekonstrukci po katastrofách, který se zaměřuje na budování odolnějších a udržitelnějších komunit a infrastruktur než před katastrofou. Mezi klíčové principy patří zapojení místních obyvatel do rozhodování, priorit obnovení místní ekonomiky a životní úrovně, zohlednění budoucích rizik, podpora diverzity a efektivní využití místních zdrojů.

- Krátkodobý horizont (do 6 měsíců) - oprava klíčových dopravních a vodohospodářských sítí, zajištění funkčnosti veřejné vybavenosti (školy, úřady).
- Střednědobý horizont (6-48 měsíců) - komplexní rekonstrukce infrastruktury včetně posílení odolnosti a implementace preventivních opatření.

Obnova infrastruktury představuje nejvýznamnější položku v celkovém objemu škod po živelní pohromě. Orientační odhad nákladů na opravy základní dopravní a vodohospodářské infrastruktury v případě rozsáhlé živelní pohromy se může pohybovat i v řádu vyšších desítek miliard Kč. Hlavními zdroji financování budou:

- Státní rozpočet (kapitoly Ministerstva dopravy, Ministerstva zemědělství a Ministerstva pro místní rozvoj),
- prostředky krajů a obcí,
- programy EU (IROP, OPŽP),
- příspěvky ze systému rychlé finanční pomoci,
- pojistná plnění.

Součástí bude také zajištění dohledatelnosti a transparentnosti finančních toků, které bude umožněno napojením na centrální digitální systém pro evidenci škod a postup obnovy.

3.3. Obnova a posílení místních ekonomik

Cílem tohoto opatření je obnovit a stabilizovat hospodářský život v oblastech zasažených živelní pohromou a vytvořit podmínky pro dlouhodobě udržitelný rozvoj místních ekonomik. Důraz je kladen na podporu podnikatelů, zachování pracovních míst, obnovu ekonomické infrastruktury a zvýšení odolnosti regionu vůči budoucím krizím.

Hlavní opatření:

- Podpora podnikatelů a živnostníků formou dotací, zvýhodněných úvěrů a poradenství pro obnovu provozoven, technologií a zásob.
- Obnova ekonomické infrastruktury, včetně přístupových komunikací, energetických a datových sítí, která je nezbytná pro fungování podnikatelského prostředí.
- Zajištění zaměstnanosti prostřednictvím programů veřejně prospěšných prací, rekvalifikací a podpory zaměstnavatelů při návratu do běžného provozu.
- Zvýšení odolnosti a konkurenceschopnosti místních ekonomik prostřednictvím digitalizace, inovací a diverzifikace podnikatelských aktivit.
- Podpora cestovního ruchu jako významného odvětví místní ekonomiky – obnova turistických tras, informačních center a marketingová podpora regionu.
- Spolupráce s místními aktéry – podnikatelskými sdruženími, obcemi a neziskovým sektorem – při plánování a realizaci opatření.

Tento cíl přispívá k rychlému obnovení ekonomické aktivity a zároveň vytváří předpoklady pro modernizaci a dlouhodobou prosperitu postižených regionů. 3.4. Zajištění bydlení a sociálních služeb.

Jedním z klíčových strategických cílů obnovy po živelních pohromách je zajistit obyvatelům postižených oblastí důstojné a bezpečné podmínky pro bydlení a dostupnost základních sociálních služeb. Živelní pohromy často způsobují rozsáhlé škody na obytných budovách a veřejných zařízeních sociální péče, což může vést k dlouhodobému zhoršení kvality života a odlivu obyvatel z postižených území. Obnova bydlení proto není pouze otázkou individuálního komfortu, ale zásadní podmínkou pro stabilizaci komunit a návrat k běžnému sociálnímu a ekonomickému fungování.

Živelní pohromy mohou zcela zničit rodinné domy, bytové jednotky i ubytovací zařízení, včetně domovů pro seniory či zdravotně postižené osoby. Důsledkem je nejen přímá potřeba obnovy fyzické struktury bydlení, ale i nutnost zajištění náhradního ubytování a psychosociální pomoci obyvatelům. Bez rychlého řešení se prohlubuje sociální vyloučení, roste riziko bezdomovectví a destabilizují se celé obce.

Obnova a zajištění bydlení po živelních pohromách musí vycházet z následujících klíčových principů:

1. Rychlá dostupnost náhradního ubytování – využití ubytovacích kapacit (např. školní zařízení, modulární domy) do několika dnů od živelní pohromy.
2. Finanční dostupnost oprav a rekonstrukcí – aktivace programů pro podporu obnovy rodinných domů, bytů a sociálních zařízení bez složité administrativy.
3. Princip „Bezpečnější návrat“ - rekonstrukce a výstavba by měla zohledňovat prevenci budoucích škod (např. vyvýšené obytné prostory, odolné stavební materiály).
4. Provázání se sociálními službami – podpora nejen fyzického bydlení, ale i dostupnosti pečovatelských a zdravotních služeb, zejména pro seniory, osoby se zdravotním postižením a rodiny s dětmi.
5. Psychosociální pomoc, která zahrnuje postupy různé úrovně od první psychické pomoci, přes krizovou intervenci až další specializované postupy a služby.

Prvním krokem je zmapování rozsahu škod na bytovém fondu, které bude probíhat prostřednictvím standardizovaného digitálního systému pro sběr dat o škodách. Obce a ORP předají údaje krajům a ty následně Ministerstvu pro místní rozvoj (dále jen „MMR“), které bude hlavním garantem opatření. V okamžiku, kdy budou dostupná ověřená data (data ověřená příslušným správcem systému), se aktivují:

- programy rychlé finanční pomoci pro opravu základního bydlení (Ministerstvo financí ve spolupráci s MMR),
- mechanismus náhradního ubytování (zajišťovaný kraji a obcemi),
- cílené sociální programy (zajišťované Ministerstvem práce a sociálních věcí).

Pro náhradní ubytování bude využito:

- existující kapacity v krajských a obecních objektech,
- spolupráce s neziskovými organizacemi a církevními institucemi, které se podílejí na poskytování ubytování.

Psychosociální pomoc bude poskytována v terénu v souladu s typovou činností složek IZS při poskytování psychosociální pomoci – STČ 12/IZS, která vymezuje úkoly a činnosti složek IZS, Armády České republiky i spolupracujících nestátních neziskových organizací. Vymezuje rovněž poskytování pomoci v akutní, střednědobé i dlouhodobé fázi (STČ je dostupná zde: <https://hzscr.gov.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>). Tyto služby musí být dostupné okamžitě po živelní pohromě a pokračovat po celou dobu obnovy bydlení.

Časový rámec

- Bezprostřední fáze (0-14 dnů) - zajištění nouzového ubytování, základní psychosociální podpora, spuštění první finanční pomoci.
- Krátkodobý horizont (do 6 měsíců) - opravy poškozených bytových jednotek, návrat většiny obyvatel do vlastních domovů, zajištění náhradního ubytování pro obyvatele, kteří se do svých domovů vrátit nemohou, obnovení provozu sociálních zařízení.
- Střednědobý horizont (6-48 měsíců) - komplexní rekonstrukce a modernizace obytného fondu, včetně preventivních opatření.

Zdroje financování:

- Státní rozpočet (programy MPSV, MMR)
- prostředky MPSV na sociální služby,
- Evropské fondy (IROP, Fond solidarity EU),
- Krajské a obecní rozpočty
- pojistná plnění,
- příspěvky neziskových organizací a mezinárodní pomoci.

Součástí bude rovněž monitoring a kontrola využití prostředků, napojený na centrální evidenci obnovy.

3.5. Zajištění rizik a zvyšování adaptační kapacity

Cílem tohoto opatření je snížit zranitelnost území vůči budoucím živelním pohromám a zároveň posílit schopnost obyvatel, institucí a infrastruktury reagovat živelní pohromy. Obnova po živelní pohromě je příležitostí k systematickému posílení odolnosti území a k přijetí dlouhodobých adaptačních opatření v kontextu klimatické změny.

Hlavní opatření:

- Kontrola, modernizace a výstavba protipovodňových opatření, včetně obnovy a výstavby hrází, retenčních nádrží, suchých nádrží, poldrů a zajištění průtočnosti koryt vodních toků a odvodňovacích systémů.
- Podpora výstavby přehradních nádrží jakožto klíčového prvku v akumulaci povodňových vln a jejich transformaci na neškodný odtok.
- Podpora přírodě blízkých adaptačních opatření, jako je obnova mokřadů, výsadba zeleně, zadržování vody v krajině a revitalizace koryt toků.
- Zohlednění rizik v územním plánování – změny územních plánů s důrazem na prevenci a omezení výstavby v rizikových zónách.
- Zvyšování povědomí veřejnosti o rizicích a možnostech ochrany prostřednictvím vzdělávacích kampaní a komunitních aktivit.
- Podpora výzkumu, inovací a sdílení dobré praxe v oblasti adaptace na změnu klimatu a řízení rizik.
- Předávání příkladů dobré praxe v realizaci jednotlivých kroků při obnově území po živelní pohromě.

Tento cíl přispívá k dlouhodobé bezpečnosti a udržitelnosti území a zajišťuje, že obnova nebude pouze návratem k původnímu stavu, ale krokem k vyšší odolnosti vůči budoucím hrozbám.

4. OPATŘENÍ A KONKRÉTNÍ AKTIVITY

Tato kapitola představuje soubor deseti strategických opatření, která tvoří páteř navrhovaného akčního plánu obnovy území zasaženého živelní pohromou. Navržená opatření pokrývají celý cyklus obnovy – od včasného sběru dat, přes digitalizaci a koordinaci aktérů, až po legislativní změny, podporu obcí a zajištění základních potřeb obyvatel. Důraz je kladen na efektivní meziresortní spolupráci, využití moderních technologií, zapojení obcí a regionů a respekt k již existujícím nástrojům a kompetencím. Každé opatření obsahuje jasně vymezený cíl, odpovědné aktéry, klíčové aktivity, rámcový harmonogram a orientační odhad finančních nákladů. Souhrn těchto opatření představuje konkrétní a proveditelný rámec pro rychlou, cílenou a dlouhodobě udržitelnou obnovu území po živelních pohromách. Uvedené indikátory jsou pouze návrhem a odrážejí strukturovaný obsah opatření. Plnění jednotlivých opatření bude průběžně monitorováno a vyhodnocováno.

Navržená opatření jsou formulována tak, aby byla maximálně prakticky využitelná a přispěla k efektivní obnově území. Vzhledem k tomu, že u většiny opatření se předpokládá výrazná participace obcí s rozšířenou působností a krajů, je nezbytné zohlednit jejich současné kapacitní zatížení. ORP i kraje v poslední době čelí rostoucím nárokům na výkon správních činností a koordinaci nových agend, a to nejen v oblasti obnovy, ale i v dalších oblastech veřejné správy (např. vodní právo, územní plánování).

Z tohoto důvodu bude v průběhu implementace Akčního plánu kladen důraz na:

- **realistické nastavení úkolů** pro obce a kraje, aby jejich rozsah odpovídal faktickým možnostem jejich personálního a finančního zajištění,
- **možnost redukce nových úkolů**, případně jejich slučování s již existujícími agendami, aby nedocházelo k duplicitám,
- **zajištění podpory ze strany státu**, zejména metodické, odborné a finanční, aby obce a kraje mohly úkoly efektivně plnit,
- **pravidelné vyhodnocování dopadů** implementace opatření na výkon samospráv a státní správy v území.

4.1. Strategická opatření

1. Zajištění jednotného a koordinovaného sběru dat pro obnovu území po živelních pohromách

Výchozí stav

Jedním z klíčových předpokladů efektivního řízení obnovy území po živelních pohromách je dostupnost aktuálních, přesných a vzájemně kompatibilních dat, která umožní kvalifikované rozhodování na všech úrovních veřejné správy. Dosavadní zkušenosti z živelních pohrom, zejména z povodní v posledních letech, však opakovaně prokázaly existenci významných nedostatků v oblasti sběru, správy a sdílení dat mezi jednotlivými aktéry.

- Data o škodách, potřebách obnovy, technických opatřeních či finančních požadavcích jsou sbírána různými institucemi – orgány státní správy, kraji, obcemi správci vodních toků – bez jednotné metodiky a často v odlišných formátech. Neexistence centralizovaného a standardizovaného systému vede k neefektivnímu sdílení informací, prodlevám v rozhodovacích procesech a omezené schopnosti pružně reagovat na potřeby území. a často v odlišných formátech. Neexistence centralizovaného a standardizovaného systému vede k neefektivnímu sdílení informací, prodlevám v rozhodovacích procesech a omezené schopnosti pružně reagovat na potřeby území.
- Opatření vychází z poznatků uvedených v Závěrečné zprávě Vyhodnocení povodně v září 2024, vydané Ministerstvem životního prostředí jakožto ústředním vodoprávním úřadem v ochraně před povodněmi dle § 108 odst. 3 písm. o) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v září 2025 (dále také „Povodňová zpráva MŽP 2024“). Současná právní úprava je dána prováděcí vyhláškou č. 186/2002 Sb., která stanoví náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou a vzor pověření osoby pověřené krajem ke zjišťování údajů nutných pro zpracování tohoto přehledu. Tento systém poskytuje základní rámec pro sběr informací, avšak jeho praktické využití je administrativně náročné a není plně digitalizováno. Proto je potřeba jej dále zjednodušit, modernizovat a provázat s novými nástroji informačních technologií tak, aby sběr a sdílení dat probíhal rychleji, efektivněji a v reálném čase.
- Opatření se zaměřuje na vytvoření jednotného a koordinovaného systému sběru dat o škodách a průběhu obnovy území po živelních pohromách. Systém bude fungovat na centrální úrovni a bude napojen na orgány krajů, obcí s rozšířenou působností a případně i správce infrastruktury.
- Součástí systému bude nejen funkcionalita pro rychlý sběr a sdílení dat v reálném čase, ale také nástroje pro jejich následné vyhodnocování pro statistické i strategické účely. Databáze tak umožní nejen operativní řízení obnovy, ale i dlouhodobou analýzu trendů, identifikaci rizikových oblastí a zpětné hodnocení účinnosti přijatých opatření.
- Opatření bude navazovat na již existující Jednotný systém sběru dat (JSSD), který bude využívat a nebude jeho funkcionalitu duplikovat. Nový systém bude doplňovat funkcionalitu, které JSSD nepokrývá, a to s důrazem na racionalizaci časových a finančních nákladů. Všechny aktivity budou koordinovány tak, aby nedocházelo k duplicitám a zbytečnému navyšování rozpočtu.

Cíl opatření

Cílem opatření je zajistit jednotný, včasný a koordinovaný sběr dat o škodách, opatřeních a finančních požadavcích v území zasaženém živelními pohromami, a to pro účely efektivního rozhodování, plánování obnovy a financování.

Současný systém sběru dat o škodách při živelních pohromách je nastaven na základě zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, a prováděcí vyhlášky č. 186/2002

Sb., ve znění vyhlášky č. 93/2006 Sb. Tento právní rámec stanovuje základní povinnosti obcí a krajů při evidenci a předávání informací o vzniklých škodách, a zároveň vymezuje proces poskytování státní pomoci při obnově území. V praxi se údaje o škodách shromažďují prostřednictvím formulářů a tabulek předkládaných jednotlivými obcemi, které je následně předávají krajským úřadům a ty pak dále příslušným resortům a MF. Tento systém je funkční, avšak má svá omezení zejména v oblasti digitalizace, kompatibility dat a jejich rychlé dostupnosti pro všechny zainteresované subjekty. Navrhované opatření proto usiluje o posílení, modernizaci a sjednocení těchto procesů v návaznosti na stávající legislativní rámec.

- Toto opatření si klade za cíl vytvořit systémovou infrastrukturu pro koordinovaný sběr dat, která bude využitelná nejen pro rychlou obnovu po konkrétní živelní pohromě, ale i pro plánování preventivních a adaptačních opatření.
- Jednotný informační systém bude sloužit jako centrální platforma pro sběr a vyhodnocování dat o rozsahu škod na infrastruktuře, veřejných službách, bytovém fondu a dalších oblastech. V rámci jeho přípravy bude nezbytné úzce spolupracovat s Ministerstvem zemědělství při identifikaci a definování datových potřeb v oblasti vodohospodářské a vodárenské infrastruktury. Tato spolupráce zajistí, že informační systém bude obsahovat všechny relevantní údaje potřebné pro efektivní řízení obnovy.
- Bude dosaženo následujícího:
 - Vytvořit jednotný rámec a standardizovanou metodiku pro sběr, evidenci a vyhodnocování dat souvisejících s obnovou území po živelních pohromách.
 - Zřídit centrální datovou platformu, která umožní sdílení a vizualizaci údajů napříč resorty a úrovněmi veřejné správy.
 - Zvýšit efektivitu rozhodovacích a dotačních procesů prostřednictvím datového podkladu vycházejícího z aktuálních potřeb území.

Hlavní aktivity a výstupy

Zřízení centrální databázové platformy pro obnovu území po živelních pohromách: Bude vytvořen jednotný informační systém sloužící ke shromažďování údajů o rozsahu a charakteru škod, průběhu obnovy, návrzích opatření a finančních nárocích. Platforma bude přístupná pro obce s rozšířenou působností, krajské úřady, složky IZS, správce toků a relevantní resorty. Součástí bude možnost prostorového zobrazení dat (GIS). Tato aktivita navazuje na existující legislativní rámec a opatření uvedená v usnesení vlády č. 226 ze dne 2. dubna 2025, které ukládá Ministerstvu životního prostředí (MŽP) povinnost vytvořit specifickou databázi v rámci své působnosti. Nejedná se však o totožný nástroj – centrální databázová platforma pro obnovu území bude samostatným systémem určeným pro komplexní evidenci a koordinaci obnovy po živelních pohromách, přičemž obě databáze by měly být vzájemně propojené a technicky kompatibilní. Cílem je zajistit efektivní tok informací mezi resorty, minimalizovat duplicitu a umožnit rychlé využití dat pro rozhodování na všech úrovních obnovovacího řízení.

- Standardizace metodiky sběru dat: Bude zpracována závazná metodika stanovující jednotné postupy pro vykazování údajů o škodách a opatřeních. Součástí budou definice

základních pojmů, strukturované formuláře a návaznost na stávající systémy (např. POVIS, ISKN, Portál veřejné správy).

- Školení a metodická podpora pro územní samosprávu: Zástupci obcí a krajů budou systematicky proškoleni v používání nového systému. MMR jako gestor opatření zajistí metodickou podporu včetně hot-line konzultací a aktualizace metodiky dle zpětné vazby z území.
- Zajištění kvality a validace dat: V systému bude zavedena funkce průběžného ověřování kvality a úplnosti údajů. Dojde k propojení s daty z dálkového průzkumu Země a dalších veřejně dostupných databází.
- Napojení na procesy rozhodování a financování: Shromážděná data budou aktivně využívána jako základ pro plánování finančních intervencí, přípravu výzev z dotačních titulů a stanovení priorit obnovy.

Spolupracující subjekty

- Gestorem opatření je MMR v návaznosti na Opatření č. 5 tohoto Akčního plánu a zároveň zajistí metodické vedení.
- Spolupracujícími subjekty jsou:
 - Ministerstvo vnitra: spolupracuje v rámci své působnosti v oblasti veřejné správy, konkrétně pak využitím relevantních dat a systémů a aplikací, které jsou pro opatření potřebné.
 - Ministerstvo životního prostředí: poskytnutí datových vstupů o přírodních škodách a environmentálních aspektech obnovy, spolupráce na standardizaci výkaznictví v oblasti revitalizačních opatření.
 - Ministerstvo zemědělství: spolupráce na začlenění údajů o škodách na vodohospodářské infrastruktuře a zemědělských objektech, zajištění kompatibility se systémy správců vodních toků.
 - Český úřad zeměměřický a katastrální (ČÚZK): metodická a technická spolupráce na začlenění prostorových dat a napojení na stávající veřejné databáze (např. ISKN, RÚIAN).
 - Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností (ORP): hlavní datoví partneři na úrovni územní veřejné správy, zajištění vkládání údajů, aktualizace a validace dat.
 - Správci vodních toků (Povodí): poskytování technických dat o stavech vodních děl, škodách a plánovaných opatřeních v oblasti správy toků.
 - Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy, Správa železnic, ČHMÚ, Ředitelství silnic a dálnic, Lesy ČR, Ředitelství vodních cest, ČSÚ, mobilní operátoři, správci sítí.

V rámci tohoto opatření bude rovněž pokračovat činnost Meziresortní pracovní skupiny ke koordinaci povodňových programů aktuálně při MMR, složená ze zástupců klíčových partnerů, která bude mimo jiné plnit roli poradního a koordinačního orgánu během vývoje, testování a implementace systému.

Naplnění cílů opatření bude vyhodnocováno na základě měřitelných indikátorů, které odrážejí funkčnost systému, míru zapojení jednotlivých aktérů a využitelnost získaných dat pro rozhodovací a plánovací procesy. Indikátory budou sledovány průběžně během implementace i v rutinním provozu systému.

Indikátory úspěšnosti

- Zprovoznění centrální platformy pro sběr a sdílení dat ○ indikátor: funkční a veřejné spuštění systému do 4. čtvrtletí 2026 ○ cílová hodnota: systém nasazen ve všech krajích, včetně přístupových práv pro ORP, krajské úřady a relevantní resorty
- Míra zapojení obcí s rozšířenou působností do systému ○ indikátor: podíl ORP aktivně využívajících systém při obnově území ○ cílová hodnota: minimálně 90 % ORP do konce roku 2027
- Úplnost a strukturovanost dat ve sběrovém systému ○ indikátor: procento záznamů o škodách a opatřeních s kompletním datovým profilem podle metodiky
 - cílová hodnota: 95 % datových záznamů splňuje požadovanou strukturu
- Prokazatelné využití dat při rozhodování o alokaci prostředků ○ indikátor: podíl dotačních výzev nebo rozhodnutí, které vycházejí z dat dostupných v systému
 - cílová hodnota: alespoň 80 % rozhodovacích procesů do konce roku 2027 využívá vstupy ze systému
- Zpětná vazba od uživatelů systému ○ indikátor: spokojenost uživatelů (ORP, kraje, resorty) s funkčností a přehledností systému na základě dotazníkového šetření
 - cílová hodnota: průměrné hodnocení minimálně 4 z 5 bodů
- Zajištění aktualizace a udržitelnosti systému ○ indikátor: existence schváleného provozního a rozvojového rámce systému včetně zajištění financování a správy
 - cílová hodnota: rámec schválen do 4. čtvrtletí 2027

2. Vytvoření komplexního systému pro rychlou finanční pomoc územím po živelních pohromách

Výchozí a současný stav

Opakující se zkušenosti nejenom z povodní na území České republiky potvrzují, že rychlost a předvídatelnost finanční reakce státu je zásadní pro efektivní zvládnutí prvotní fáze obnovy území. V současnosti je poskytování finančních prostředků často podmíněno individuálními rozhodnutími vlády či resortních ministerstev, což ve svém důsledku zpomaluje obcím a krajům přístup k potřebným zdrojům. Zdržení přímé pomoci má negativní dopady na kontinuitu základních veřejných funkcí, bezpečnost obyvatelstva, stabilitu území i důvěru ve schopnost státu pružně reagovat.

- Ministerstvo financí již v současné době realizuje systém okamžitých plateb krajům s cílem zajistit likviditu a rychlou dostupnost finančních prostředků po povodních. Tento mechanismus umožňuje bezodkladné uvolnění finančních prostředků bez zbytečné administrativní prodlevy, čímž se výrazně zkracuje doba mezi vznikem škod a zahájením obnovy. V rámci akčního plánu bude tento systém dále rozvíjen a formalizován, včetně jasně definovaných postupů a kritérií pro aktivaci, aby byla

zajištěna maximální efektivita a transparentnost. Současně bude kladen důraz na přísnou kontrolu čerpání prostředků a propojení s centrální evidencí škod, což přispěje ke komplexnímu řízení obnovy s důrazem na odpovědnost a efektivitu využití státních zdrojů.

- Okamžité platby směřují na první zásahové a evakuační náklady a nejsou podmíněny sběrem ověřených dat. Napojení na centrální datový systém se týká až následné fáze, tedy cílenější alokace finančních prostředků na obnovu majetku a infrastruktury. Tyto dvě roviny je proto nutné chápat jako komplementární.
- Opatření reaguje na zkušenosti uvedené v Povodňové zprávě MŽP 2024, která zdůraznila význam rychlého zajištění finančních prostředků pro složky IZS, obce a subjekty provádějící prvotní nezbytné zabezpečovací práce.

Cíl opatření

Cílem opatření je úprava institucionálně a rozpočtově ukotveného mechanismu rychlé finanční pomoci, který bude aktivován při výskytu živelních pohrom nad stanovenou intenzitou. Systém umožní alokaci prostředků na základě objektivních dat o míře zasažení území a předem definovaných oprávněných nákladů. Opatření navazuje na systém sjednoceného sběru dat zajišťovaný v rámci jiného opatření tohoto akčního plánu.

Cílem opatření je nastavit dvoufázový mechanismus finanční pomoci, který umožní pružně reagovat na živelní pohromy a současně zajistí transparentní a spravedlivé rozdělení prostředků v pozdější fázi obnovy.

V první fázi zůstává zachován systém okamžitých plateb z kapitoly Všeobecná pokladní správa, který umožňuje bezodkladné uvolnění finančních prostředků na pokrytí neodkladných výdajů spojených se zvládáním povodňové situace (evakuace obyvatel, nouzové ubytování, zásobování, technická a zásahová činnost složek IZS). Tento systém není podmíněn napojením na centrální datový systém a jeho hlavní předností je rychlost a dostupnost.

Ve druhé fázi, tedy při poskytování cílené finanční pomoci na obnovu majetku a infrastruktury, bude mechanismus napojen na jednotný datový systém. Ten bude čerpat údaje z centrální platformy pro sběr dat o rozsahu škod, která bude dostupná v reálném čase prostřednictvím krajských a obecních orgánů. Tímto způsobem bude zajištěno, že alokace finančních prostředků na obnovu bude odpovídat skutečně doloženým potřebám jednotlivých území.

Zavedení dvoufázového systému umožní zachovat rychlost a flexibilitu při poskytování okamžité pomoci a současně zvýšit efektivitu, transparentnost a spravedlnost při financování následné obnovy.

Dalším cílem je zajistit rychlou, cílenou a transparentní finanční podporu obcím a krajům při mimořádných živelních pohromách, a to bez zbytečné administrativní zátěže a s využitím dostupných datových nástrojů pro určení rozsahu zasažení.

Opatření 2 je zaměřeno především na zajištění rychlé finanční pomoci v období bezprostředně po vzniku krizových stavů, kdy je nezbytné zajistit okamžité prostředky pro

území, zejména prostřednictvím mechanismů MF (např. okamžité platby krajům). Následná fáze obnovy již probíhá v režimu platné legislativy, zejména zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a prostřednictvím programového financování jednotlivých resortů. Opatření zároveň zvažuje systémové řešení do budoucna, které by umožnilo tyto dva přístupy lépe provázat a doplnit je o nástroj rychlé finanční pomoci s jasně definovanými parametry. Nejedná se tedy o návrh zcela nové legislativní úpravy, ale o kombinaci posílení stávajících nástrojů a vytvoření mechanismu, který urychlí první fázi podpory.

Navrhovaný mechanismus pro rychlou finanční pomoc bude zahrnovat také krytí nákladů na opravy dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu, které jsou nezbytné pro zajištění základní dopravní obslužnosti. Vzhledem k potenciálně vysokým nákladům není reálné, aby Ministerstvo dopravy nebo Státní fond dopravní infrastruktury držely samostatnou rezervu pro tyto účely. Finanční zajištění oprav státní dopravní infrastruktury proto bude součástí centrálního mechanismu.

Hlavní výstupy a aktivity

- Vymezení uznatelných nákladů: Jednoznačně definované okruhy výdajů, které mohou být předmětem rychlé podpory, např.:
- Provizorní opravy, zabezpečovací práce a zprovoznění veřejné infrastruktury (komunikace, technické sítě), dočasné zajištění bydlení pro obyvatele, likvidace odpadů a ekologických škod, základní provoz veřejných institucí.
- Předšválené rozhodovací schéma: Uvolnění prostředků bude navázáno na míru zasažení podle stanovených algoritmů, bez nutnosti projednání na vládní úrovni.
- Napojení na jednotný datový systém: Systém bude čerpat informace z centrální platformy pro sběr údajů o rozsahu škod, dostupné v reálném čase prostřednictvím krajských a obecních orgánů.
- Zjednodušená administrace žádostí: Elektronické podání, minimální rozsah příloh, využití předvyplněných datových polí, rozhodnutí do 7 pracovních dnů.

Zavedení mechanismu následné kontroly: Využití prostředků bude ověřováno ex-post, s možností vymáhání při prokázaném porušení podmínek.

- Počet obcí, kterým byla poskytnuta finanční pomoc do 14 dnů od podání žádosti; celkový objem vyplacených prostředků; průměrná doba administrace žádosti jako hlavní indikátor úspěšnosti.

Spolupracující subjekty

- Gestorem opatření je MMR v návaznosti na Opatření č. 5 tohoto Akčního plánu, které zajistí metodické vedení.
- Metodickou podporu obcím při čerpání dotací zajišťuje výhradně poskytovatel dané dotace.

- Za následnou kontrolu použití poskytnutých prostředků bude odpovědný příslušný orgán dle platné legislativy.
- Spolupracujícími subjekty jsou:
 - Ministerstvo financí ČR – zajištění rozpočtového krytí a řízení systému rozpočtové rezervy,
 - Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností – podání žádostí, ověření údajů a dohled nad efektivitou využití prostředků v území.
 - Věcně příslušné resorty (např. MŽP, MZe, MD) - spolupráce dle charakteru škod a rozsahu obnovy.

3. Zavedení plánů obnovy území na úrovni krajů, obcí s rozšířenou působností, společenství obcí, nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP

Výchozí stav

Zvládání následků živelných pohrom v území je ve značné míře podmíněno připraveností a akceschopností místních a krajských samospráv. V současné době však v České republice chybí systematický rámec pro obnovu území po živelních pohromách na úrovni krajů, obcí s rozšířenou působností, společenství obcí, nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP). Pro účely tohoto materiálu se plán obnovy území (POÚ) zpracovává na úrovni správního obvodu obce s rozšířenou působností. Typickým realizátorem plánu obnovy území je subjekt, který na území SO ORP zajišťuje koordinaci obnovy – může jít například o kraj, obec s rozšířenou působností, společenství obcí nebo jiný obdobný subjekt působící v rámci daného SO ORP. V tomto případě jde o výkon samostatné působnosti.

Proces obnovy je mnohdy řízen převážně operativně, bez existence předem stanovených scénářů, priorit a kapacitních propočtů, což vede k prodlužování doby návratu území k běžnému fungování, k navyšování nákladů a v některých případech i k neefektivnímu využívání veřejných prostředků.

Záměrem opatření je posílit systematický rámec pro obnovu území po živelní události na úrovni krajů, obcí s rozšířenou působností, společenství obcí, nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP. Bude zaveden Plán obnovy území, který bude vycházet ze zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, a bude obsahově provázán se stavebním zákonem. Jeho cílem bude stanovit postupy pro střednědobou obnovu infrastruktury, veřejných služeb a sociálního zázemí.

Cíl opatření

Zajistit systematickou připravenost krajů, obcí s rozšířenou působností, společenství obcí nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP na řízení obnovy území po povodních či jiných živelních pohromách prostřednictvím vypracování plánů obnovy území. Tyto plány budou sloužit jako praktický a operativně

využitelný nástroj pro koordinaci činností v oblasti obnovy infrastruktury, veřejných služeb, sociálního zázemí a ekonomické stability území.

Plány obnovy území nejsou a nebudou součástí systému krizového řízení dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. Jejich zpracování není v současné době legislativně povinné, slouží jako doporučený nástroj pro koordinaci obnovy. Jejich obsah i účel se od krizových plánů zásadně liší. Zatímco krizové plány stanoví opatření a postupy k řešení krizových situací, plány obnovy území jsou zaměřeny na proces obnovy – tedy na kroky vedoucí k plnému obnovení funkcí území, infrastruktury, veřejných služeb, sociálního zázemí a ekonomické stability.

Plán obnovy území bude mít specifický obsah zaměřený na:

- soupis prioritních obnovovacích opatření,
- organizační strukturu řízení obnovy,
- předpřipravené obnovovací scénáře,
- předběžné finanční odhady a návrhy zdrojů financování.

Na rozdíl od krizového plánu kraje a ORP, který je nástrojem orgánů krizového řízení k řešení krizových situací, se Plán obnovy území zaměřuje na střednědobou a dlouhodobou obnovu infrastruktury, veřejných služeb a ekonomické stability území po ukončení krizového stavu.

Plány obnovy území musí být zpracovány tak, aby doplňovaly krizové plány krajů, ORP, nikoliv je nahrazovaly. Jejich struktura, časový rámec i obsahové zaměření budou nastaveny v jednotné metodice.

Opatření bude mít silný preventivní efekt a přispěje k větší odolnosti území a schopnosti samospráv rychle reagovat na škody, lépe komunikovat s centrálními orgány a efektivně využít dostupnou pomoc.

- Cílem opatření je zavést jednotnou metodiku a realizační rámec pro tvorbu plánů obnovy území na úrovni krajů, obcí s rozšířenou působností, společenství obcí, nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP, které umožní rychlé, koordinované a efektivní řízení nezbytných obnovovacích prací po živelních pohromách.
- Obnova je pro účely tohoto opatření vymezena jako období od 6 do 48 měsíců po vzniku živelní pohromy. Navazuje na bezprostřední fázi (0–14 dní) a krátkodobou obnovu (do 6 měsíců) a zahrnuje kroky nutné k plnému obnovení funkčnosti území, včetně infrastruktury, služeb a hospodářské činnosti.

Obnova území již není součástí fáze krizového řízení, ale představuje samostatný proces, jehož realizace vyžaduje zapojení orgánů regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řízení a ekonomického řízení. Z tohoto důvodu spadá plánování obnovy do gesce Ministerstva pro místní rozvoj a samosprávných orgánů, které mají faktické kompetence i nástroje pro koordinaci obnovovacích opatření.

Hlavní výstupy a aktivity

- Jednotná metodika POÚ:
Vpracování vzorové struktury POÚ, který bude obsahovat minimálně tyto části:
 - přehled klíčových obnovovacích funkcí a jejich prioritizace (doprava, voda, správa toků, energie, školství, sociální péče apod.),
 - zajištění základního personálního a organizačního rámce řízení obnovy v území, o přehled smluvních partnerů, zajištění technických kapacit a možných přeshraničních dohod,
 - základní přehled majetku a rezerv (sklady, technika, ubytovací kapacity),
- Pilotní ověření metodiky
 - Zavedení plánů bude pilotně testováno minimálně ve dvou území SO ORP s různými charakteristikami (venkov, město, hornatá oblast, nížina). Testování poskytne zpětnou vazbu pro úpravu metodiky.
- Povinné zpracování a pravidelná aktualizace
 - Po ověření metodiky může být stanovena zákonná povinnost zpracovat POÚ pro všechny subjekty zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP a kraje do dvou let, s minimálně tříletou aktualizací periodou a přezkumem po každé živelní pohromě.

Počet schválených plánů obnovy na úrovni SO ORP; procento obcí, které jsou do těchto plánů zahrnuty; počet provedených cvičení podle těchto plánů jako hlavní indikátor úspěšnosti.

Spolupracující subjekty

- Gestorem opatření je MMR. Před plošným zavedením povinnosti zpracovat Plány obnovy území bude provedena komplexní analýza potřeb, dostupných kapacit a legislativního rámce. Teprve na základě jejího výsledku bude metodicky nastaven obsah a rozsah těchto plánů.
- Zpracovateli plánů budou kraje, obce s obecním úřadem s rozšířenou působností, společenství obcí nebo jiné obdobné subjekty zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP.
- Spolupracujícími subjekty jsou:
 - Ministerstvo vnitra - spolupracuje v rámci své působnosti v oblasti veřejné správy, konkrétně pak využitím relevantních dat a systémů a aplikací, které jsou pro opatření potřebné, bez rozhodovací povinnosti.
 - MF, MŽP, MZe – součinnost při odhadech finančních a technických potřeb a identifikace dostupných nástrojů financování obnovy.

- Akademická sféra a výzkumné instituce – případná spolupráce na modelování dopadů živelních pohrom a scénářích obnovy.

Termín plnění

- Do konce roku 2028 bude vyhlášena plošná výzva ke zpracování plánů obnovy pro kraje, obce s obecním úřadem s rozšířenou působností, společenství obcí nebo jiné obdobné subjekty zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP.
- Do konce roku 2029 budou všechny plány vypracovány, schváleny a začleněny do systému řízení obnovy na úrovni území SO ORP a krajů.
- Tento harmonogram umožňuje dostatečný prostor pro testování a úpravu nástroje, zároveň však stanoví pevný termín pro plošné zavedení, čímž se minimalizuje riziko nečinnosti nebo nadměrného odkladu.

Indikátory úspěšnosti

- počet zpracovaných a schválených plánů obnovy území na úrovni na území SO ORP a krajů;
- podíl společenství obcí, obcí s rozšířenou působností, měst nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP a krajů, které mají plány začleněny do svých procesů řízení obnovy

Toto opatření je klíčovým nástrojem pro proaktivní a systematickou obnovu území a zajištění vyšší míry odolnosti samospráv. Zavedením plánů obnovy území se výrazně posílí schopnost území rychle obnovit základní funkce a snížit závislost na centrálním řízení v době krizí.

4. Digitalizace dokumentace škod a obnovy (mobilní aplikace pro obce)

Výchozí stav

Zvládání následků živelních pohrom v území je významně ovlivněno schopností obcí a krajů rychle, přesně a koordinovaně zmapovat rozsah škod. Právě prvotní dokumentace škod hraje klíčovou roli v dalším průběhu obnovy, ať už jde o aktivaci krizových opatření, žádosti o státní nebo evropské finanční prostředky, posouzení funkčnosti infrastruktury nebo plánování náhradního bydlení a služeb pro obyvatele.

V současné praxi se však obce potýkají s řadou překážek, které efektivní dokumentaci škod znemožňují nebo zásadně komplikují. Jde především o absenci jednotného nástroje, rozdílnou technickou vybavenost obcí, časový tlak po živelní pohromě a vysokou administrativní zátěž na straně starostů.

Ve většině případů probíhá sběr údajů o škodách formou poznámek, tabulek nebo nesyntetického pořizování fotografií bez jednoznačných identifikačních údajů. Informace nejsou centralizované, chybí jim vazba na územní lokalitu a nejsou snadno využitelné při

přímém rozhodování o rozdělení podpory nebo při meziresortní koordinaci. Tato roztržitost a nejednotnost dat dále prodlužuje celý proces obnovy a komplikuje transparentní vyhodnocení škod i přidělených prostředků.

V současnosti obce zpracovávají přehled o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území, který je následně předáván prostřednictvím krajů příslušným resortům a Ministerstvu financí. Tento systém funguje, avšak naráží na rozdílné formy poskytovaných údajů, což komplikuje jejich rychlé vyhodnocení.

Cíl opatření

Cílem tohoto opatření je vytvořit moderní, intuitivní a robustní digitální nástroj pro systematický sběr a dokumentaci škod po živelních pohromách i následného průběhu obnovy, který bude dostupný přímo v terénu.

Cílem opatření je digitalizace dokumentace škod a procesů obnovy prostřednictvím mobilní aplikace a centrálního informačního systému. Systém bude sloužit k jednotnému zaznamenávání údajů o rozsahu a charakteru škod a k jejich přenosu do centrální databáze pro účely rychlého vyhodnocení a financování obnovy.

Aplikace nebude určena pouze pro obce, ale také umožní evidenci škod na majetku státním, krajském a soukromém. V rámci metodiky a technického řešení bude vymezeno, jakým způsobem jednotliví správci majetku (např. krajské organizace, státní podniky, fyzické osoby – podnikatelé) nebo jejich pověření zástupci mohou údaje do systému vkládat. Tím se zajistí komplexní přehled o rozsahu škod v území a sníží se potřeba opakovaných šetření.

Opatření se zaměří na digitalizaci a sjednocení postupu pro sběr dat o škodách a jejich předávání. Cílem je vytvořit jednotný datový standard a centrální platformu, která bude umožňovat efektivní sdílení údajů v reálném čase mezi obcemi, kraji a příslušnými resorty. Hasičský záchranný sbor ČR nebude pověřen sběrem ani poskytováním operativních údajů o škodách, jeho role bude spočívat pouze v možnosti nahlížet do systému.

Hlavní výstupy a aktivity

- Hlavním výstupem bude mobilní aplikace určená pro obce a ORP, která umožní rychlý záznam škod pomocí standardizovaných formulářů, geolokovaných fotografií a kvantifikace škod, a to i v režimu offline. Po připojení k síti se data synchronizují s centrálním systémem, který umožní jejich další zpracování na národní úrovni. Aplikace tak vytvoří základní datovou kostru pro okamžitý přehled o situaci v jednotlivých územích, podpoří spravedlivé přerozdělení pomoci a zároveň zjednoduší ex-post reporting a kontrolu.
- Systém bude rozvíjen v přímé spolupráci s obcemi a ORP, a to jak ve fázi návrhu, tak při pilotním testování. Je nezbytné, aby výsledný produkt reflektoval skutečné potřeby

uživatelů v terénu – zejména jednoduchost, srozumitelnost a minimální časovou náročnost obsluhy.

- Kromě samotné aplikace bude vytvořen i webový portál, kde bude možné údaje přehledně editovat, doplňovat a exportovat do různých výstupních formátů. Tento portál bude dostupný nejen obcím, ale i krizovým štábům ORP, krizovým štábům krajů, dotčeným resortům a oprávněným složkám Integrovaného záchranného systému.
- Mobilní aplikace bude součástí integrovaného řešení pro správu dat o škodách a obnově území, které zahrnuje standardizované procesy a metodické instrukce pro obce a další zapojené subjekty. Tento systém zajišťuje, že všechny údaje jsou shromažďovány jednotně a v kompatibilních formátech, čímž je umožněna konzistentní evidence a efektivní využití dat při rozhodování o obnově území. Aplikace je technicky propojena s centrálním portálem, který umožňuje průběžnou aktualizaci informací, a tím podporuje rychlou reakci a koordinaci mezi jednotlivými aktéry bez potřeby samostatných školení.
- Mobilní aplikace nemá být povinným jediným kanálem, nýbrž doplňkovým nástrojem, který usnadní a urychlí zadávání informací. V případech, kdy obce nedisponují potřebným vybavením, musí být zachován i alternativní způsob předávání dat (např. prostřednictvím krajského úřadu nebo úřadu obce s rozšířenou působností).
- Digitalizace dokumentace škod povede k významnému zrychlení celého procesu obnovy. Informace bude možné analyzovat v reálném čase a přizpůsobit rozhodování aktuálním podmínkám v území. Transparentnost využití veřejných prostředků se zvýší, stejně jako možnost včasného odhalení duplicitních žádostí či neefektivního plánování. Data budou zároveň využitelná pro meziresortní koordinaci, například při rozhodování o výši intervencí v oblasti dopravní infrastruktury, školství, zdravotnictví, vodního hospodářství či sociálních služeb. Zároveň bude možné vytvářet komplexní analýzy a mapové výstupy pro další strategické řízení obnovy a přípravu budoucích opatření na zvýšení odolnosti území.
- Realizace opatření je podmíněna zajištěním dostatečného pokrytí mobilním signálem v oblastech postižených následky krizové situace a dostupností záložních komunikačních cest pro obce, které signál nemají nebo je v době živelní pohromy nedostatečný.
- Spuštění aplikace a počet obcí, které ji používají; průměrná doba zadání hlášení o škodě do systému; počet hlášení zpracovaných digitálně jako hlavní indikátor úspěšnosti.
- Mobilní aplikace pro odhady škod bude sloužit pracovníkům obcí, krajů, mobilních obnovovacích týmů a správcům vodních toků, kteří ji využijí v rámci protipovodňových prohlídek k zaznamenávání poškození vodohospodářské infrastruktury a břehových porostů. Začlenění správců toků do systému zajistí rychlejší a přesnější sběr dat v území a urychlí proces získávání finančních prostředků na obnovu území.
- Vytvořit síť kvalifikovaných pracovníků (její průběžná aktualizace), kteří budou umět se systémech digitalizace škod a obnovy pracovat. S tím souvisí jejich průběžné proškolení a zdokonalování znalostí.

Spolupracující subjekty

Za realizaci opatření bude primárně odpovědné MMR, které zajistí koordinaci mezi všemi zúčastněnými resorty, případně zajistí napojení na Národní geoportál a další klíčové digitální platformy státní správy. MMR bude řídit vývoj a implementaci jednotného systému digitalizace, včetně standardizace datových formátů a metodik sběru informací.

Mezi klíčové spolupracující gestory patří:

- Ministerstvo vnitra (MV) – spolupracuje v rámci své působnosti v oblasti veřejné správy, konkrétně pak využitím relevantních dat.
- Ministerstvo životního prostředí (MŽP) - za správu národního geoportálu a koordinaci environmentálních dat,
- Ministerstvo financí (MF) - zajištění provázanosti digitalizace škod s procesy finanční pomoci a vyúčtování; za samotný digitální systém pro sběr dat odpovědnost nenese,
- Ministerstvo zemědělství (MZe) - sběr a vyhodnocování škod na vodním hospodářství,
- Ministerstvo zdravotnictví (MZ) a další resorty podle charakteru sbíraných dat
- Kraje, ORP, správci státního a krajského majetku.

Společně tito aktéři zajistí, aby systém fungoval efektivně, byl uživatelsky přívětivý a podporoval rychlé rozhodování a koordinaci obnovy po živelních pohromách.

Termín plnění

Opatření bude realizováno v několika fázích. V roce 2026 bude připravena technická specifikace systému a proběhne výběr dodavatele technického řešení. V první polovině roku 2027 bude vytvořen funkční prototyp aplikace, který bude testován ve vybraných ORP a obcích se zkušeností s povodněmi. Na základě zpětné vazby bude systém upraven a doplněn o pokročilé funkce – například možnost kategorizace škod podle odvětví, nebo automatické sestavení podkladů pro žádost o finanční pomoc. Ve druhé polovině roku 2027 bude zahájena plošná implementace v území včetně školení pracovníků a zřízení metodické podpory. Do konce roku 2028 by měl být systém plně funkční a využíván alespoň 90 % ORP a většinou obcí v ohrožených lokalitách. nebo automatické sestavení podkladů pro žádost o finanční pomoc. Ve druhé polovině roku 2027 bude zahájena plošná implementace v území včetně školení pracovníků a zřízení metodické podpory. Do konce roku 2028 by měl být systém plně funkční a využíván alespoň 90 % ORP a většinou obcí v ohrožených lokalitách.

Součástí zavedení systému bude zajištění podpory uživatelů, včetně nepřetržité telefonické a elektronické podpory při živelních pohromách. Vznikne také sada školicích materiálů, videonávodů a vzorových případových studií, které budou sloužit jako inspirace a opora pro samosprávy, jež budou nástroj využívat poprvé.

Tímto opatřením dojde k zásadní modernizaci dosavadních metod sběru dat v území a vznikne důležitý základ pro budoucí digitální správu obnovy v České republice.

5. Stanovení rámce pro meziresortní koordinační tým obnovy po živelních pohromách

Výchozí stav

Jedním z hlavních poznatků ze zvládání předchozích povodňových událostí je skutečnost, že vedle samotné fáze řešení krizové situace – řízené standardně podle zákona o krizovém řízení – je třeba se systematicky zaměřit také na fázi obnovy, která nastává po skončení bezprostředního ohrožení. Tato fáze je zpravidla komplexnější, rozdrobenější a v mnoha ohledech náročnější než samotné řešení živelní pohromy. Zahrnuje celou škálu činností, od obnovy veřejné infrastruktury, přes zajištění náhradního bydlení, obnovu provozu škol, zdravotnických zařízení, zajištění dopravní obslužnosti a zásobování, až po psychologickou podporu obyvatel a koordinaci dobrovolnické a neziskové pomoci. Každá z těchto oblastí spadá do působnosti jiného resortu a bez efektivního propojení mezi nimi hrozí roztržitost, duplicity či neefektivní využití zdrojů.

- Povodňová zpráva MŽP 2025 (Závěrečná zpráva – Vyhodnocení povodně v září 2024) dokládá, že Ústřední povodňová komise (ÚPK) byla účinně začleněna jako odborná pracovní skupina Ústředního krizového štábu (ÚKŠ). Tato zkušenost potvrzuje význam institucionální koordinace. Akční plán na ni navazuje vytvořením meziresortního koordinačního mechanismu, který umožní rychlé a efektivní řízení obnovy po živelních pohromách.
- V současnosti chybí jasně vymezená koordinační struktura pro obnovu území po živelní pohromě. Úkoly v této oblasti jsou rozptýlené mezi více resortů, a ne vždy je zajištěna efektivní součinnost.

Cíl opatření

Cílem opatření je proto nastavit jasný rámec a strukturu pro ustavení meziresortního koordinačního týmu obnovy po živelních pohromách, který bude aktivován jako organizačně i metodicky připravený nástroj státu ve chvíli, kdy krizová fáze odezní a je potřeba zahájit obnovu zasaženého území. Tento tým nebude suplovat úlohu krizových štábů, ale naváže na jejich činnost a převezme zodpovědnost za střednědobé a dlouhodobé plánování obnovy, včetně přidělování finančních prostředků, metodického vedení obcí, koordinace mezi sektory a komunikace s veřejností.

Tento tým bude úzce spolupracovat na sběru dat s klíčovými stakeholdery v postiženém území.

Opatření zahrnuje podporu obcí a ORP při zvládání procesu obnovy území prostřednictvím metodické, odborné a finanční pomoci. Do fáze obnovy, která nastává bezprostředně po odeznění ohrožení, se kromě Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva vnitra zapojuje také Ministerstvo zemědělství, neboť mezi veřejnou infrastrukturu patří rovněž protipovodňová opatření, vodovody a kanalizace. Ministerstvo zemědělství má proto spoluzodpovědnost za střednědobé a dlouhodobé plánování obnovy těchto systémů, včetně přidělování finančních prostředků, metodického vedení obcí, koordinace mezi sektory a komunikace s veřejností.

Opatření zajistí vytvoření meziresortního koordinačního týmu pro obnovu území vedeného Ministerstvem pro místní rozvoj. Tento tým bude mít poradní a koordinační funkci a jeho členy budou zástupci všech dotčených resortů, krajů a obcí (samosprávy). Cílem je zajištění jednotného postupu při obnově, vyjasnění kompetencí a snížení administrativní zátěže.

Opatření se zaměří na vytvoření systému pro předběžnou technickou diagnostiku a scénáře obnovy u vybraných infrastrukturních objektů a systémů, jejichž funkčnost je zásadní pro fungování území.

Spolupracující subjekty

- Tým bude mít stálé jádro složené ze zástupců klíčových resortů pod vedením MMR, dále Ministerstva vnitra, Ministerstva financí, Ministerstva dopravy, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva práce a sociálních věcí. V době mimo živelní pohromu bude tým působit ve formě odborné meziresortní pracovní skupiny, která bude připravovat metodické podklady, harmonizovat datové toky a aktualizovat plán obnovy území. V případě živelní pohromy bude tým aktivován usnesením vlády a rozšířen o zástupce dotčených krajů, obcí, a v případě potřeby také Armády ČR, nebo zástupců neziskového sektoru.
- Meziresortní pracovní skupinu obnovy po živelních pohromách tedy povede MMR, které bude zodpovědné za koordinaci činností všech zapojených resortů, sledování plnění jednotlivých opatření a zajištění jednotné metodiky sběru dat a výměny informací. MMR stanoví harmonogramy jednání, připraví podklady pro rozhodování vlády a zajistí propojení činností s centrálními informačními systémy, včetně národního geoportálu a územního plánování. MMR nebude provádět operativní realizaci jednotlivých opatření, ale bude zajišťovat koordinaci, dohled a jednotný rámec spolupráce mezi resorty a dalšími subjekty zapojenými do obnovy území, aniž by to mělo dopad na systemizaci či finanční prostředky jednotlivých resortů.
- Jedním z klíčových přínosů tohoto opatření bude sjednocení postupu a komunikace mezi jednotlivými úrovněmi veřejné správy a mezi jednotlivými resorty, což zásadně zkrátí dobu potřebnou pro přechod od krizového řízení k obnově. V současnosti často dochází ke zdržení právě z důvodu nejasného rozdělení kompetencí a absence jednoznačného centrálního koordinačního subjektu pro obnovu. Nastavení předem připraveného rámce – včetně organizační struktury, způsobu svolání, pravomocí, rozhodovacích postupů a nástrojů řízení – výrazně zvýší schopnost státu reagovat pružně, systematicky a prediktabilně.

Hlavní výstupy a aktivity/Termín plnění

- V rámci tohoto opatření bude nejprve v roce 2026 připraven návrh modelového organizačního schématu týmu včetně popisu rolí, odpovědností a vazeb na stávající struktury krizového řízení a veřejné správy. Současně bude zahájena diskuse o možném legislativním zakotvení nebo institucionálním ukotvení v rámci stávajících kompetencí

ústředních orgánů státní správy. Bude definován i proces aktivace týmu – například prostřednictvím meziresortní dohody nebo rámcového usnesení vlády, které stanoví okamžik přechodu do fáze obnovy a aktivaci příslušného koordinačního mechanismu. V roce 2027 proběhne pilotní ověření tohoto rámce v simulačním cvičení v jednom z rizikových regionů. Výsledky cvičení budou sloužit jako zpětná vazba pro úpravu struktury a postupů týmu.

- Nezbytnou součástí bude rovněž vytvoření informační a datové základny, která týmu umožní řídit obnovu na základě reálných údajů – například z jednotného systému dokumentace škod, digitálních plánů obnovy území, nebo GIS nástrojů. Koordinační tým bude disponovat přístupem k těmto datům a bude moci vydávat doporučení a pokyny týkající se prioritizace obnovy, rozdělení prostředků nebo nasazení externích kapacit.
- V konečné fázi bude tým nejen rozhodovacím, ale i komunikačním centrem obnovy, které bude poskytovat pravidelné informace veřejnosti, médiím i samosprávám o průběhu obnovy, postupu prací, dostupných formách podpory a souvisejících opatřeních. Transparentnost a důvěra v rozhodování státu v období obnovy bude jedním z klíčových výsledků tohoto opatření.
- Tímto opatřením vznikne zcela nový nástroj pro zajištění soudržnosti, predikovatelnosti a strategického řízení obnovy.

6. Vytvoření systému pro předběžnou technickou diagnostiku a obnovovací scénáře pro klíčovou infrastrukturu v území

Výchozí stav

Zkušenosti z předchozích povodní ukazují, že funkčnost a spolehlivost základní infrastruktury (komunikace, sítě, veřejné budovy, sociální a zdravotní zařízení) hraje zásadní roli nejen během samotné fáze řešení živelní pohromy, ale především v prvních dnech a týdnech obnovy. Obce často čelí situaci, kdy nemají dostatečné informace o skutečném rozsahu poškození, hrozícím strukturálním selhání objektů či narušení dopravních a zásobovacích tras. Chybí také předem připravené scénáře, které by určily, jak obnovu infrastruktury plánovat a realizovat podle různých úrovní závažnosti živelní pohromy. Důsledkem je neefektivní využití dostupných kapacit, zpoždění obnovy a v některých případech i rizika pro zdraví a bezpečnost obyvatel.

Na úrovni obcí s rozšířenou působností a krajů chybí systematický rámec pro plánování obnovy území po živelní pohromě, což komplikuje koordinaci a efektivní reakci. Tato potřeba se projevila i v průběhu povodní, které zasáhly Jesenicko v roce 2024. Současně se však výrazně projevuje nedostatek personálního zabezpečení, zejména na pracovištích krizového řízení v ORP. Nedostatečné kapacity oslabují schopnost těchto institucí efektivně reagovat na vzniklé situace a představují překážku pro zavádění nových nástrojů plánování obnovy.

Obnova klíčové infrastruktury po živelní pohromě je komplikována absencí systematických scénářů a předběžné technické diagnostiky, zejména na regionální úrovni. V rámci opatření

bude také jasně vymezeno, co je míněno pojmem „základní infrastruktura“ (např. vodovody a kanalizace, místní komunikace, veřejné budovy základní vybavenosti mimo kritickou infrastrukturu).

Cíl opatření

Toto opatření si klade za cíl vytvořit systémový rámec pro předběžnou technickou diagnostiku vybraných klíčových prvků infrastruktury ve zranitelných územích a pro návrh obnovovacích scénářů, které lze v případě živelních pohrom ihned aktivovat. Jde o nástroj, který má podpořit rozhodování místních samospráv, i státu na základě ověřených a předem připravených technických podkladů.

- Součástí diagnostiky a obnovovacích scénářů bude také posouzení dostupnosti komunikačních sítí a návrh náhradních řešení v oblastech, kde chybí mobilní signál nebo je nedostatečný.
- zajištění adekvátního personálního posílení na úrovni krajů i obcí s rozšířenou působností. Nejde pouze o jednorázové vytvoření plánů, ale o jejich trvalou správu, aktualizaci a návaznost na aktuální rizika.

Hlavní výstupy a aktivity

V praxi to znamená, že budou identifikovány základní infrastrukturní objekty a systémy, jejichž provoz je kritický pro fungování území v krizových situacích – například mosty, komunikace, mateřské a základní školy, zdravotní střediska, vodovodní a kanalizační sítě, zařízení sociálních služeb nebo budovy úřadů. U těchto objektů bude v rámci spolupráce s kraji a obcemi provedeno předběžné technické zhodnocení jejich odolnosti vůči živelním pohromám a vytvořen základní katalog možných scénářů postupu při jejich dočasném nahrazení, opravě nebo obnově.

- Jednotlivé scénáře budou navrhovány na základě typových modelů: například v případě ztráty mostního spojení mezi částmi obce bude k dispozici návrh objízdných tras, harmonogram provizorního přemostění, seznam dostupných realizačních firem a předběžná kalkulace nákladů. U neobyvatelné školy pak scénář určí, kde a jakým způsobem zajistit dočasné vzdělávání dětí, jaké mobilní objekty lze nasadit, nebo jak rychle připravit náhradní výukové kapacity v okolí. Tento přístup umožní rozhodujícím aktérům postupovat cíleně, předvídatelně a bez ztráty času vyvolané improvizací.
- Uvedený systém nebude zasahovat do režimu krizového řízení dle krizového zákona.

Spolupracující subjekty

- Za realizaci opatření bude primárně odpovědné MMR, MMR bude také garantovat metodickou jednotnost a efektivní výměnu informací mezi resorty.
- Role gestora bude rozdělena podle typu subjektů, jejichž infrastruktura je identifikována:

- Fyzické osoby a obce – koordinátorem bude Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP), který bude zodpovědný za metodiku, sběr dat a aktualizaci obnovovacích scénářů týkajících se infrastruktury v majetku fyzických osob a veřejných subjektů,
- Podnikatelé a soukromý sektor – za koordinaci obnovy technické infrastruktury v majetku podnikatelských subjektů bude odpovědné Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), které bude rovněž spolupracovat s oborovými svazy a asociacemi.

Dále budou klíčovými spolupracujícími subjekty:

- Ministerstvo dopravy (MD) pro oblast dopravní infrastruktury,
- Ministerstvo zemědělství (MZe) pro vodohospodářské stavby a ochranná opatření,
- Ministerstvo životního prostředí (MŽP) za environmentální souvislosti,
- Ministerstvo vnitra (MV) spolupracuje v rámci své působnosti v oblasti veřejné správy, konkrétně pak využitím relevantních dat a systémů a aplikací, které jsou pro opatření potřebné.

Tento víceúrovňový model koordinace zajistí jasné vymezení odpovědností, efektivní sběr dat a pravidelnou aktualizaci scénářů obnovy, což umožní pružnou a cílenou reakci na následky živelní pohromy s důrazem na minimalizaci škod a rychlý návrat území do plného provozu.

- Diagnostika bude probíhat ve spolupráci s krajskými úřady, úřady územního plánování na ORP, stavebními úřady, technickými správci infrastruktury a odbornými institucemi (např. ČKAIT, VŠ adekvátního zaměření, SŽ, ŘSD, krajské hygienické stanice apod.). Využity budou rovněž existující digitální mapy veřejné infrastruktury a vazby na krizové plány ORP. Vytvořené scénáře budou uloženy v digitální podobě a navázány na geografické informační systémy. Při vyhlášení krizového stavu nebo aktivaci obnovovací fáze je bude možné okamžitě zpřístupnit oprávněným subjektům.

Termín plnění

- V letech 2026-2027 bude připravena metodika technické diagnostiky a výběrová kritéria pro zařazení objektů. Paralelně proběhne výběr pilotních území, ve kterých budou zpracovány první obnovovací scénáře. Následně bude v roce 2028 vytvořen celostátní rámec, do kterého budou obce a kraje postupně vkládat vlastní podklady. Tento proces bude probíhat s podporou metodických týmů zřizovaných MD ve spolupráci s profesními organizacemi.

Indikátory úspěšnosti

- Indikátorem úspěšnosti bude především podíl ORP a krajů, které do roku 2028 zpracují obnovovací scénáře alespoň pro základní infrastrukturu v rizikových lokalitách. Cílem je rovněž dosažení stavu, kdy při živelní pohromě nebude nutné improvizovaně řešit základní otázky funkčnosti území, protože budou k dispozici okamžitě využitelné modelové podklady.

Toto opatření významně posílí připravenost území nejen po stránce technické, ale i organizační a finanční, protože umožní přesnější plánování obnovy, rychlejší aktivaci stavebních kapacit a cílenější využití veřejných prostředků. Zároveň přispěje ke zvýšení bezpečnosti obyvatel a snížení dlouhodobých škod na veřejných službách.

7. Jednotný rámec pro mimořádné dotační tituly a přímou finanční pomoc územím

Výchozí stav

Jedním z opakovaně identifikovaných slabých míst při obnově území po živelních pohromách je roztržitost dotačních nástrojů, která výrazně komplikuje přístup krajů a obcí k rychlé a cílené podpoře. V situaci, kdy je nutné v krátkém čase obnovit základní infrastrukturu, služby nebo majetek obyvatel, čelí příjemci složitému systému dotačních titulů s různými pravidly, odlišnou administrací a nepředvídatelnými lhůtami. Tento stav vede k neefektivnímu čerpání, zahlcení úředníků i nedůvěře v mechanismy státu.

Současná praxe často znamená, že každé ministerstvo vyhláší své vlastní programy podle resortní příslušnosti, přičemž jednotlivé tituly se liší v rozsahu a podmínkách podpory, povinných přílohách, lhůtách pro rozhodnutí i ve výši spoluúčasti. Z pohledu zasaženého kraje nebo obce je pak téměř nemožné v krátkém čase připravit žádosti tak, aby odpovídaly různorodým požadavkům jednotlivých poskytovatelů. Ve výsledku tak dochází k disproporčnímu rozdělování prostředků a prodlužování samotného procesu obnovy.

- Jednotný rámec pro mimořádné dotační tituly se nebude vztahovat na finanční prostředky poskytované prostřednictvím Ministerstva dopravy a Státního fondu dopravní infrastruktury. Obnova majetku státu v oblasti dopravní infrastruktury probíhá prostřednictvím státních investorských organizací a je financována ze 100 %. SFDI má pro tyto účely zavedené postupy, jejichž případné začlenění pod jednotný dotační rámec by vedlo pouze k navýšení administrativní zátěže a zpomalení procesu obnovy.

Cíl opatření

Cílem tohoto opatření je proto vytvořit jednotný rámec pro podobu dotačních nástrojů využívaných při obnově po živelních pohromách. Ten bude postaven na dvou pilířích. Prvním je okamžitá pomoc krajům prostřednictvím Ministerstva financí, která bude fungovat jako pružný nástroj financování zásahových a obnovovacích opatření ve dnech a týdnech bezprostředně po živelní pohromě. Druhým pilířem bude sjednocení základních parametrů všech resortních dotačních titulů, které budou v reakci na živelní pohromu vyhlášovány – ať už se jedná o obnovu škol, komunikací, sociálních služeb, životního prostředí, nebo vodohospodářskou a vodárenskou infrastrukturu, včetně obnovy vodohospodářské infrastruktury.

Hlavní výstupy a aktivity

- Okamžitá pomoc bude realizována formou zálohových prostředků poskytovaných krajům na základě předběžného hlášení o rozsahu škod. Finanční prostředky budou

určeny k pokrytí prvotních nákladů na odstraňování následků živelní pohromy, zabezpečení funkčnosti území a zajištění nezbytného provozu veřejných služeb. Výše podpory bude navázána na standardizovaný algoritmus, který bude reflektovat velikost území, počet obyvatel a odhadovanou míru zasažení. Tento nástroj nebude podléhat klasickému režimu dotačního řízení, ale bude aktivován přímo na základě rozhodnutí vlády nebo příslušného resortního orgánu podle nastaveného mechanismu.

- Současně bude vytvořen mezíresortní standard pro parametry všech následně vyhlášených titulů – týkající se například způsobilosti výdajů, termínů pro podání žádostí, délky hodnocení a výše spoluúčasti. V praxi tak dojde k tomu, že ať už bude obec žádat o podporu u MŠMT, MMR, MŽP nebo jiného resortu, bude moci využít jednotný formulář, orientovat se podle jednoho metodického výkladu a počítat se stejnými základními pravidly. Tím se zásadně sníží administrativní zátěž a posílí transparentnost přidělování veřejných prostředků.
- Zároveň vznikne pracovní návrh vzoru jednotného dotačního titulu, který bude obsahovat harmonizovanou metodiku pro všechny resorty. V roce 2027 bude tento rámec pilotně ověřen a sladěn se strukturou rozpočtových opatření a plánováním státních výdajů.

Spolupracující subjekty

Za realizaci opatření bude primárně odpovědné MMR, které ve spolupráci s Ministerstvem financí (MF) zajistí koordinaci přípravy, implementace a monitoringu dotačních titulů a mechanismů přímé finanční podpory. MMR bude garantovat jednotnost a rychlost administrativních procesů, zatímco MF bude klíčovým partnerem pro zajištění finančních toků a metodiku vyplácení podpory, MZe za vodárenskou infrastrukturu.

Společné působení těchto institucí zajistí efektivní využití finančních zdrojů, transparentnost a maximální rychlost poskytování pomoci postiženým územím bez zbytečných administrativních prodlev.

- V rámci tohoto opatření bude ve spolupráci s Ministerstvem financí, Ministerstvem vnitra a dalšími zainteresovanými resorty do konce roku 2026 připraven návrh legislativního nebo metodického rámce pro poskytnutí okamžité zálohové pomoci krajům.

Termín plnění

- Do roku 2028 by mělo dojít ke sjednocení minimálně 80 % všech programů obnovy po živelních pohromách podle dohodnutých parametrů a k významnému zkrácení doby mezi podáním žádosti a přijetím rozhodnutí.

Indikátory úspěšnosti

- Úspěšnost opatření bude hodnocena zejména podle toho, zda budou krajům skutečně uvolněny prostředky do několika dnů od vyhlášení krizového stavu a zda resorty vyhlásí dotační tituly podle jednotných pravidel.

- Schválení jednotného metodického rámce pro poskytování mimořádných dotací vládou; počet vyhlášených dotačních titulů v návaznosti na živelní pohromu; průměrná doba od vyhlášení do otevření příjmu žádostí (cílově do 10 dnů) jako hlavní indikátor úspěšnosti.

Tímto opatřením stát posílí svou schopnost poskytovat pružnou a spravedlivou pomoc, sníží zátěž pro obce a kraje při živelní události a vytvoří předpoklady pro strategicky řízenou a efektivní obnovu území.

8. Legislativní revize a návrh změn právních předpisů relevantních pro obnovu po živelních pohromách

Výchozí stav

Efektivní obnova území po povodních a jiných živelních pohromách se opírá nejen o kvalitní institucionální rámec a financování, ale také o adekvátní legislativní prostředí, které umožňuje pružně, koordinovaně a předvídatelně reagovat na vzniklé škody, zajistit kontinuitu základních služeb a obnovit běžný chod života v území. Současná právní úprava vykazuje v řadě klíčových oblastí mezery, překryvy a aplikační nejasnosti, které v otázce obnovy zpomalují nebo komplikují účinnou reakci státu, samospráv i dalších aktérů.

- V souladu s § 76 vodního zákona, jak připomíná Povodňová zpráva MŽP 2025 (Závěrečná zpráva – Vyhodnocení povodně v září 2024), je povodňovým orgánům a účastníkům ochrany před povodněmi uložena povinnost vypracovat povodňovou zprávu do 3 měsíců po ukončení povodně a provést doplňkové vyhodnocení do 6 měsíců. Akční plán na tento rámec navazuje návrhem metodických a legislativních opatření, která zajistí rychlejší a efektivnější proces obnovy.

Cíl opatření

Toto opatření si klade za cíl provést meziresortní revizi právních předpisů, které přímo ovlivňují možnosti rychlé a cílené obnovy území po živelní pohromě, a na základě zjištěných skutečností navrhnout věcný záměr legislativních změn. Tato revize bude zaměřena na odstranění identifikovaných bariér, harmonizaci ustanovení v různých zákonech a posílení systémové připravenosti státu i územních samospráv na Obnovu území po živelní pohromě.

- Výchozím legislativním rámcem pro oblast obnovy území po živelních pohromách je zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, a prováděcí vyhláška č. 186/2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 93/2006 Sb. Tyto předpisy tvoří základní oporu pro postupy při evidenci škod a poskytování státní pomoci, nicméně jejich obsah již ne zcela odpovídá současným potřebám a možnostem, zejména v oblasti digitalizace, koordinace dat a efektivního zapojení všech relevantních aktérů. V rámci tohoto opatření proto bude provedena revize uvedených právních předpisů s cílem posoudit, zda jejich úprava či nahrazení novou legislativou umožní lépe reagovat na potřeby

obnovy území, a to nejen v návaznosti na povodně z roku 2024, ale i v širším kontextu dalších typů živelních pohrom.

- Opatření spočívá v provedení meziresortní analýzy legislativního rámce souvisejícího s obnovou území po živelních pohromách. Analýza zmapuje relevantní právní předpisy, identifikuje jejich nedostatky a navrhne možné legislativní změny. Přihlédnuto bude nejen k problematice povodní, ale i k dalším typům živelních pohrom.
- Cílem opatření je provést mezirezortní revizi právních předpisů, zejména zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, a jeho prováděcích předpisů, a identifikovat legislativní bariéry, které zpomalují či komplikují proces obnovy. Revize se nebude zaměřovat na krizový zákon č. 240/2000 Sb., jehož účelem je řízení krizových situací a zajištění neodkladných opatření. Obnova území je samostatnou oblastí, která náleží do působnosti MMR a územních samospráv.
- Revize se zaměří zejména na zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, a jeho prováděcí předpisy, které tvoří základní rámec pro poskytování státní podpory při obnově. Posouzeny budou také další související právní předpisy, zejména v oblasti stavebního práva, územního plánování a dotačních mechanismů.
- Cílem opatření není přesouvat problematiku obnovy pod zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon. Ten řeší přípravu na krizové situace a jejich řešení, včetně zásahů a neodkladných opatření, zatímco obnova území představuje samostatnou fázi, jejímž účelem je navrácení základních funkcí území a zvýšení jeho odolnosti vůči dalším živelním pohromám. Obnova území se v této logice aktivuje po ukončení krizového stavu. Legislativní rámec musí umožnit plynulý přechod mezi fázemi řešení mimořádné události, nebo krizové situace a fází obnovy (trvalé navrácení funkcí území a jeho rozvoj).
- Opatření proto jednoznačně vymezuje, že oblast obnovy území spadá do působnosti Ministerstva pro místní rozvoj, a to v souladu s kompetenčním zákonem (zákon č. 2/1969 Sb.). Ministerstvo vnitra a další orgány krizového řízení budou zapojeny jako spolupracující partneři. Součástí legislativní revize bude také analýza právních předpisů v oblasti ochrany přírody a krajiny a zákona o zadávání veřejných zakázek, a to s cílem nalézt rovnováhu mezi ochranou veřejných zájmů a potřebou rychlé obnovy základní infrastruktury. V této souvislosti bude posouzena i role spolků a dalších účastníků řízení, jejichž zapojení může mít v některých případech obstrukční účinky. Cílem je nastavit procesní pravidla tak, aby byla zachována možnost vyjádřit legitimní zájmy ochrany přírody, ale zároveň nedocházelo k neodůvodněným průtahům v případech, kdy je nutné rychle obnovit základní infrastrukturu.
- Opatření se zaměřuje na provedení mezirezortní revize právních předpisů s cílem odstranit bariéry, které zpomalují obnovu území po živelní pohromě. Zvláštní pozornost bude věnována metodickému působení Ministerstva pro místní rozvoj ve vztahu ke stavebním úřadům, aby byla sjednocena jejich praxe při posuzování obnovy staveb a vodních děl poškozených povodní. Dosavadní zkušenosti ukázaly, že rozdílný přístup jednotlivých stavebních úřadů významně prodlužoval proces obnovy.
- Opatření dále identifikuje a vyhodnotí postupy, které mohou představovat zásadní překážku, zejména povinnost žádat o výjimky nebo souhlasy dle zákona o ochraně přírody a krajiny. Cílem je nastavit takový legislativní a metodický rámec, který zajistí,

že ochrana přírody a krajiny bude zachována, avšak bez nepřiměřených průtahů při obnově území.

Hlavní výstupy a aktivity

Do rámce tohoto opatření spadá zejména analýza a návrh úprav těchto klíčových zákonů:

- vodní zákon (č. 254/2001 Sb.), zejména v části týkající se vymezení záplavových území, správy vodních toků, a rychlosti schvalovacích procesů při obnově vodohospodářské infrastruktury,
- zákon o lesích (č. 289/1995 Sb.), ve vztahu k prevenci vodní eroze, ochraně půdy a správě území s funkcí přirozené retence.

Legislativní revize bude zahrnovat zejména zákon o lesích, vodní zákon, stavební zákon (č. 283/2021 Sb.), novelizovat část, která se týká územního opatření o asanaci, a také z pohledu mimořádných postupů v souvislosti s živelními pohromami a možnosti dočasného využití mobilních zařízení a staveb. Tato úprava zajišťuje, že legislativa pokrývá nejen obnovu staveb a terénních úprav, které mohou probíhat s vydáním rozhodnutí o povolení nebo na základě oznámení stavebnímu úřadu, ale také tzv. mimořádná opatření na stavbě či pozemku podle § 263 stavebního zákona, která umožňují provádění staveb, terénních úprav či odstraňování staveb při živelních událostech.

Legislativní revize pod gescí Ministerstva pro místní rozvoj se soustředí především na novelizaci zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, s cílem zajistit efektivní poskytování podpory po živelních pohromách a jednoznačné vymezení postupů pro jednotlivé kategorie příjemců.

Termín plnění

- V první fázi, probíhající v období let 2026-2027, bude ve spolupráci s dotčenými resorty a Legislativní radou vlády provedena komplexní právní analýza, která zmapuje stávající stav a identifikuje problematické oblasti. Analýza bude vycházet jak z aplikace právních předpisů v praxi během předchozích živelních pohrom, tak z konzultací s kraji, obcemi a dalšími subjekty, které se na obnově území podílejí. Výsledky analýzy budou předloženy ve formě věcného záměru legislativních změn, který bude předán k projednání vládě.
- Ve druhé fázi (2027-2028) bude ve spolupráci s příslušnými garanty zahájena příprava konkrétních novel nebo návrhů nových právních předpisů, včetně jejich legislativního zajištění. Součástí bude také návrh doprovodných prováděcích předpisů, metodik a výkladových stanovisek, které zajistí srozumitelnou a jednotnou aplikaci změn v praxi.

Indikátory úspěšnosti

- Úspěšnost opatření bude měřena kvalitou navržených legislativních změn, které budou projednány a případně schváleny vládou do konce roku 2028. Cílem je vytvořit právní prostředí, které bude současně stabilní, předvídatelné a flexibilní při živelních

pohromách, a které umožní efektivní obnovu území bez zbytečných legislativních průtahů a kolizí mezi jednotlivými zákonnými režimy.

Toto opatření významně přispěje k tomu, aby byl celý systém obnovy po živelních pohromách dlouhodobě funkční, propojený napříč resorty a odpovídající reálným potřebám území, obcí i občanů. Legislativní opora je nezbytným předpokladem pro úspěch jakékoli systematické obnovy a její absence nelze nahrazovat improvizací či ad hoc rozhodnutími.

9. Posílení kapacit a připravenosti obcí a ORP pro obnovu území

Výchozí stav

Obnova území po živelních pohromách není pouze technickým nebo finančním procesem. Je to složitý, často vysoce stresující a kapacitně náročný soubor činností, které probíhají zejména na úrovni obcí, jejich úřadů a územně příslušných orgánů obcí s rozšířenou působností (ORP). Ačkoliv stát poskytuje klíčové rozhodovací rámce, financování i metodické vedení, praktická realizace obnovy leží ve velké míře na bedrech samospráv, které ji musí řídit v podmínkách vysoké nejistoty, tlaku obyvatel a často i omezených lidských, organizačních nebo technických kapacit.

Opakovaně se ukazuje, že některé obce nemají potřebné know-how ani dostatečné personální zajištění, aby zvládly proces obnovy bez externí pomoci. Chybí jim zkušenosti se zadáváním stavebních zakázek v režimu obnovy, s využíváním digitálních nástrojů nebo s přípravou podkladů pro čerpání dotací. To vede k prodávám, chybám nebo ztrátám dostupné podpory. V řadě případů není důvodem pomalé obnovy nedostatek financí, ale neexistence předem připraveného systému podpory výkonu veřejné správy v takto mimořádné situaci.

Cíl opatření

Toto opatření si klade za cíl vybudovat funkční rámec pro metodickou, personální a systémovou podporu obcí a ORP, která bude aktivována bezprostředně po vzniku krizové situace, a zároveň připravit obce na fázi obnovy v období mezi živelními pohromami. Jeho součástí bude jak preventivní příprava (vzdělávání, plánování), tak pohotovostní mechanismy (technická pomoc, informační podpora).

Opatření se zaměřuje na vytvoření systému metodické a personální podpory určeného výhradně pro fázi obnovy území po živelní pohromě. Nebude tedy řešit činnosti spadající do bezprostředního řešení krizové situace (zásahy IZS, cvičení HZS).

Podpora se bude realizovat zejména prostřednictvím:

- metodických materiálů a doporučení pro obce a kraje k obnově infrastruktury a veřejných služeb,

- školení a vzdělávacích programů pro starosty, tajemníky a vedoucí úředníky se zaměřením na obnovu (navazující a rozšiřující existující vzdělávací programy v oblasti bezpečnosti),
- sdílení příkladů dobré praxe a know-how mezi obcemi, kraji a státní správou.

Hlavní výstupy a aktivity

- Gestorem opatření bude MMR. V rámci opatření bude ve spolupráci s , asociacemi obcí (např. SMS ČR, SMO ČR atd.) a krajů, MAS a dalšími partnery (např. NS MAS, a dalšími) vytvořena Národní metodická platforma pro obnovu území, která bude sdružovat experty z oblastí veřejné správy, inženýringu, územního plánování, krizového řízení, práva a sociální oblasti. Tato platforma vytvoří a zpřístupní soubor modelových plánů obnovy území, které budou sloužit jako předpřipravené podklady pro řízení obnovy v různých scénářích (rozsah škod, typy zasažené infrastruktury, fáze obnovy apod.). Zároveň vznikne program cíleného vzdělávání a cvičení pro starosty, tajemníky a vedoucí úředníky, zaměřený na právní a organizační aspekty obnovy, dotační řízení, komunikaci s obyvatelstvem a využívání digitálních nástrojů. Tento program bude koncipován jako opakovaný a modulární, dostupný i online formou.
- Kromě vzdělávání a plánování bude zajištěna také operativní složka podpory obnovy. MMR ve spolupráci s dalšími resorty připraví rámec pro vznik mobilních obnovovacích týmů, složených z odborníků na veřejnou správu, technickou infrastrukturu, účetnictví a veřejné zakázky. Jejich úkolem bude bezprostřední pomoc s řízením obnovy, administrací žádostí, nastavením priorit a koordinací meziobecní nebo mezikrajské pomoci.
- Součástí opatření bude také vývoj centrálního komunikačního rozhraní, kde obce najdou veškeré aktuální informace, metodiky, kontakty na podpůrné týmy a přehled nástrojů, které mají v době obnovy k dispozici. Tento nástroj bude spravován centrálně MMR, ve spolupráci s datovými platformami dalších resortů a regionálních partnerů.
- Součástí opatření je vytvoření mobilních obnovovacích týmů, které budou nasazovány do zasažených obcí pro sběr a ověřování dat přímo v terénu. Zvláštní pozornost bude věnována zajištění ubytování, stravování a základní funkčnosti těchto týmů, neboť nelze předpokládat, že postižené obce budou schopny zajistit provoz externích týmů v době, kdy jejich prioritou je péče o vlastní občany a majetek. Provozní zázemí týmů proto bude organizováno centrálně (na úrovni státu či krajů) a nebude zatěžovat kapacity obcí v době obnovy.
- Mobilní obnovovací týmy budou složeny nejen ze zástupců státních institucí, ale i z odborníků se znalostí místního prostředí (např. pracovníků krajských úřadů, úřadů obcí s rozšířenou působností či správců infrastruktury). Místní znalost členů týmů je nezbytná pro efektivní identifikaci a ověřování škod a pro zajištění koordinace se samosprávou.
- Složení týmů bude proto navrženo tak, aby vždy zahrnovalo zástupce s přímou vazbou na dané území, kteří znají specifika místní infrastruktury, vodních toků, komunikací či

sociálních a komunitních vazeb. Tento přístup zvýší spolehlivost sbíraných dat i akceptaci opatření ze strany obcí.

Termín plnění

- V roce 2026 bude vytvořen návrh metodické platformy, vzdělávacího programu a personálního modelu mobilních týmů. V letech 2027-2028 proběhne pilotní testování modelových plánů obnovy území a ověření funkčnosti operativní podpory v několika vybraných ORP. Do roku 2029 by měl být rámec plně funkční na celostátní úrovni.

Indikátory úspěšnosti

- Úspěšnost opatření bude měřena podle počtu obcí a ORP, které zpracují vlastní plán obnovy území (cílově alespoň 70 % do roku 2029), podle rozsahu proškolených úředníků (minimálně 1 000 osob).

10. Zapojení veřejnosti a transparentní komunikace při obnově území po živelních pohromách

Výchozí stav

Povodně a další živelní pohromy dramaticky zasahují do života jednotlivců, komunit i celé veřejné správy. Obnova území je nejen procesem technickým, právním a finančním, ale rovněž procesem společenským – zasahuje soukromé i veřejné prostory, mění rutiny a priority obyvatel, ovlivňuje jejich důvěru v samosprávu a stát. Zkušenosti z minulých let, včetně rozsáhlých událostí v letech 2002, 2010 či 2020, ukazují, že tam, kde byl proces obnovy provázen kvalitní komunikací, vysvětlováním a zapojením veřejnosti, byla obnova plynulejší, transparentnější a méně konfliktní.

Naopak v místech, kde obyvatelé nedostali včas jasné informace o plánovaných krocích, možnostech podpory nebo důvodech zásadních rozhodnutí (např. o asanaci domů, přesunu obyvatel nebo obnově infrastruktury), docházelo ke vzniku nejistoty, frustrace, odporu a v krajních případech i k právním sporům. Důvěra v místní správu byla oslabena, stejně jako ochota obyvatel podílet se na obnově svého okolí. Obnova území se tak zbytečně zpomalovala a zvyšovala se její finanční i sociální náročnost.

- Jak uvádí Povodňová zpráva MŽP 2025 (kap. 7.2 Závěrečné zprávy – Vyhodnocení povodně v září 2024), Ústřední povodňová komise a složky IZS aktivně komunikovaly s obyvatelstvem prostřednictvím tiskových zpráv, informačních letáků a doporučení k hygieně. Zkušenosti také ukázaly potřebu varovat před tzv. „povodňovou turistikou“. Tyto poznatky tvoří praktický základ pro opatření Akčního plánu, jehož cílem je systematické nastavení transparentní komunikace a aktivního zapojení veřejnosti do procesu obnovy.

Cíl opatření

Toto opatření reaguje na tuto zkušenost a stanoví rámec pro systematickou, jednotnou a profesionální komunikaci a zapojení veřejnosti do procesu obnovy území. Jeho cílem je nejen informovat, ale zejména vést otevřený dialog, předcházet napětí a posilovat spoluodpovědnost obyvatel za budoucí podobu obce. Jedná se o klíčovou součást odolnosti komunity, která má – kromě bezpečnostního a technického rozměru – i rozměr sociální a psychologický.

Hlavní výstupy a aktivity

Opatření bude stát na několika vzájemně provázaných pilířích. Prvním je vytvoření metodiky obnovovací komunikace pro obce a ORP, která nabídne konkrétní scénáře a doporučení, jak komunikovat v jednotlivých fázích obnovy – Metodika bude vypracována ve spolupráci s odborníky na veřejnou správu, participaci a komunikační strategii, správci povodí a správci vodních toků a bude doplněna šablonami a příklady dobré praxe. Bude také zahájeno jednání se zástupci mobilních operátorů.

Druhým pilířem bude podpora participativních procesů v obcích, které budou obnovu realizovat. Obyvatelstvo bude mít možnost zapojit se do diskusí o prioritách obnovy veřejných prostranství, infrastruktury nebo komunitních služeb, a to jak prostřednictvím veřejných setkání, tak online nástrojů. Součástí podpory bude nabídka školení pro facilitátory v území i přímá pomoc mobilních týmů pro participaci, které obcím pomohou s vedením veřejných debat nebo komunitním mapováním potřeb.

Třetím pilířem bude vytvoření centrálního veřejného informačního rozhraní, kam budou soustředěny ověřené informace o možnostech státní pomoci, průběhu obnovy, kontaktech na odpovědné orgány a plánovaných opatřeních. Portál bude navržen s důrazem na srozumitelnost, dostupnost a funkčnost v podmínkách po živelní pohromě. Bude sloužit jak jednotlivcům, tak samosprávám a médiím.

Čtvrtým pilířem je začlenění komunikační složky do plánů obnovy území – každá obec, která připravuje plán obnovy území nebo strategii obnovy, bude mít k dispozici metodickou šablonu pro zajištění komunikačních procesů. Tyto komunikační plány budou zahrnovat např. odpovědnost mluvčího, seznam informačních kanálů, harmonogram informování nebo způsoby sběru zpětné vazby.

Spolupracující subjekty

- Důležitou součástí opatření bude i spolupráce s neziskovým sektorem, církevními organizacemi, školami a dalšími aktéry, kteří mají klíčovou roli při podpoře duševního zdraví, zapojování zranitelných skupin nebo předcházení sociálním konfliktům. Tyto subjekty budou zapojeny jako partneři, kterým stát a samosprávy nabídnou informační zázemí a metodickou podporu.
- Gestorem opatření je MMR, které je ústředním orgánem státní správy pro oblast regionální politiky, územního plánování a rozvoje obcí. MMR má zároveň metodickou a koordinační roli při podpoře participace veřejnosti a při zajišťování transparentnosti rozhodovacích procesů ve veřejné správě. V souvislosti s obnovou území po živelních pohromách je MMR nejvhodnějším garantem pro nastavení komunikačních

a participačních mechanismů, které umožní aktivní zapojení obyvatel, obcí i dalších partnerů.

- Na realizaci opatření se budou podílet i další subjekty (např. SMS ČR, SMO ČR, NS MAS, a další), zejména resorty, krajské úřady, obecní úřady, a nevládní neziskové organizace, které se dlouhodobě věnují komunitní práci a krizové komunikaci.

Termín plnění

- V roce 2026 bude zpracována metodika komunikace a připraven návrh komunikačních nástrojů pro obce a ORP. V letech 2027-2028 proběhne pilotní ověření participativních přístupů v nejohroženějších lokalitách, a zároveň bude spuštěna veřejná informační platforma ve zjednodušené podobě. Do roku 2029 bude opatření rozšířeno na všechny obce s plánem obnovy území a budou dostupné prostředky na podporu participace a komunikace při každé živelní pohromě většího rozsahu.

Indikátory úspěšnosti

- Úspěšnost opatření bude měřena podle podílu obcí, které mají připravený komunikační plán jako součást své obnovy (cílově alespoň 70 %), počtu proškolených pracovníků veřejné správy (min. 500 osob) a využitelnosti veřejného portálu při živelní pohromě (sledováno pomocí návštěvnosti, zpětné vazby a funkčnosti). Kvalitativním indikátorem bude také počet území, kde proběhl participativní proces obnovy s aktivním zapojením obyvatelstva.

Shrnutí opatření

Tabulka stručně shrnuje všechna opatření navržená v rámci Akčního plánu obnovy území po povodních. Tabulka slouží jako přehledný nástroj pro orientaci v rozsahu plánovaných aktivit a jejich realizace.

Shrnutí opatření (1-10)

Číslo opatření	Název opatření	Cíl opatření	Hlavní aktivity a výstupy	Gestor opatření	Spolupracující subjekty	Indikátory úspěšnosti	Termín plnění
č. 1	Zajištění jednotného a koordinovaného sběru dat pro obnovu území po živelních pohromách	Zajistit jednotný, včasný a koordinovaný sběr dat o škodách, opatřeních a finančních požadavcích v území zasaženém živelními pohromami pro efektivní rozhodování a plánování obnovy	- Zřízení centrální databázové platformy - Standardizace metodiky sběru dat - Školení a metodická podpora pro samosprávu - Zajištění kvality a validace dat - Napojení na rozhodování a financování	- MMR	- MV, MŽP, ČSÚ, MZe, MPO, ČÚZK, MD - Ředitelství silnic a dálnic, Správa železnic, Ředitelství vodních cest, správci sítí, správci vodních toků (Povodí), Lesy ČR, ČHMÚ, mobilní operátoři - Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností,	- Zprovoznění centrální platformy do Q4 2026 - 90 % ORP aktivně využívá systém do 2027 - 95 % kompletních záznamů dle metodiky - 80 % rozhodnutí vychází z dat systému do 2027 - Spokojenost uživatelů min. 4 z 5 - Schválení provozního a rozvojového rámce do Q4 2027	Q4 2026-Q4 2027
č. 2	Vytvoření komplexního systému pro rychlou finanční pomoc územím po živelních pohromách	Upravit institucionálně a rozpočtově ukotvený mechanismus rychlé a cílené finanční pomoci obcím a krajům po živelních pohromách, bez zbytečné administrativní zátěže.	- Vymezení uznatelných nákladů - Předschválené rozhodovací schéma - Napojení na jednotný datový systém - Zjednodušená administrace žádostí	- MMR	- MF, příp. další příslušné resorty (MŽP, MZe, MD) - Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností	-	2026-2027

			- Zavedení mechanismu následné kontroly				
č. 3	Zavedení plánů obnovy území na úrovni ORP a krajů	Zavést plány obnovy území pro rychlé, koordinované a efektivní řízení obnovy po živelních pohromách.	- Vypracování jednotné metodiky POÚ - Pilotní ověření v krajích a ORP - Povinné zpracování a pravidelná aktualizace POÚ	- MMR	- MV, MF, MŽP, MZe - Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností - Akademická sféra a výzkumné instituce	- počet zpracovaných a schválených plánů řízení obnovy území na úrovni ORP a krajů; - podíl ORP a krajů, které mají plány začleněny do svých procesů řízení obnovy; - počet provedených cvičení či praktických proverek využívajících tyto plány.	2026-2028
č. 4	Digitalizace dokumentace škod a obnovy (mobilní aplikace pro obce)	Vytvořit nástroj pro systematický sběr a dokumentaci škod a obnovy, dostupný přímo v terénu.	- Vývoj mobilní aplikace pro obce a ORP - Vytvoření webového portálu - Pilotní testování a zpětná vazba - Školení a podpora uživatelů	- MMR	- MV, MŽP, MF, MZe, MZ - Obce a ORP, kraje, správci státního a krajského majetku	-	2026-2028
č. 5	Stanovení rámce pro meziresortní koordinační tým obnovy po živelních pohromách	Zajistit rámec a strukturu pro ustavení meziresortního koordinačního týmu pro řízení obnovy po živelních pohromách.	- Návrh modelového organizačního schématu týmu - Pilotní simulační cvičení - Definice procesu aktivace týmu - Vytvoření informační a datové základny	- MMR	- MV, MF, MD, MZ, MZe, MŽP, MŠMT, MPSV, MPO - Kraje, obce, Armáda ČR, NNO	-	Průběžně od roku 2026

č. 6	Vytvoření systému pro předběžnou technickou diagnostiku a obnovovací scénáře pro klíčovou infrastrukturu v území	Vytvořit systémový rámec pro předběžnou technickou diagnostiku a obnovovací scénáře pro klíčovou infrastrukturu	- Identifikace kritických infrastrukturálních objektů a systémů - Technické zhodnocení odolnosti objektů vůči živelním pohromám a tvorba scénářů - Digitální podklady pro krizové řízení	- MMR	- SFŽP, MPO, MD, MZe, MŽP, MV - Krajské úřady, úřady územního plánování na ORP, stavební úřady, technická správa infrastruktury - Odborné instituce např. ČKAIT, ČVUT, ŘSD, SŽ, KHS	- podíl krajů a ORP se zpracovaným obnovovacím scénářem do 2028	2026-2028
č. 7	Jednotný rámec pro mimořádné dotační tituly a přímou finanční pomoc územím	Zajistit sjednocení parametrů a pravidel pro všechny dotační tituly používané při obnově po živelních pohromách.	- Zavedení systému zálohových prostředků - Jednotný formulář a pravidla pro dotační tituly - Meziřesortní standardizace dotačních titulů	- MMR	- MF, MZe	- Uvolněné prostředky do několika dnů od vyhlášení krizové situace - Vyhlášené dotační tituly podle jednotných pravidel	2026-2028
č. 8	Legislativní revize a návrh změn právních předpisů relevantních pro obnovu po živelních pohromách	Revidovat a navrhnout změny právních předpisů pro zrychlení a zefektivnění obnovy po živelních pohromách.	- Právní analýza klíčových zákonů - Návrhy legislativních změn - Koordinace s Legislativní radou vlády	- MMR	- Všechny dotčené resorty (zejména MŽP, MZe, MV) - Legislativní rada vlády - Kraje, obce, krizové štáby, další subjekty	- Počet navržených a schválených legislativních změn do 2028	2026-2028
č. 9	Posílení kapacit a připravenosti obcí a ORP pro obnovu území	Vybudovat funkční rámec pro podporu obcí a ORP, který zahrnuje jak preventivní přípravu, tak operativní pomoc při obnově.	- Vznik Národní metodické platformy - Vznik programu cíleného vzdělávání a školení - Vznik mobilních obnovovacích týmů -	- MMR	- , asociace obcí a krajů, MAS - Experti z praxe, metodici, technici	- 70 % ORP se zpracovaným plánem obnovy území do 2029 - 1 000 proškolených úředníků živelní pohromě	2026-2029

			Vývoj centrálního komunikačního rozhraní - Průběžné sledování stavu připravenosti obcí a ORP, včetně vyhodnocení účinnosti cvičení a zavedených opatření				
č. 10	Zapojení veřejnosti a transparentní komunikace při obnově území po živelních pohromách	Stanovit rámec pro systematickou komunikaci a participaci veřejnosti při obnově území po živelních pohromách.	- Metodika krizové a obnovovací komunikace pro obce a ORP - Podpora participativních procesů v obcích - Vznik centrálního veřejného informačního portálu - Začlenění komunikační složky do plánů obnovy obcí a ORP	- MMR	- resorty - krajské a obecní úřady, církevní organizace, vzdělávací instituce, NNO - Komunikační odborníci a facilitátoři - správci povodí a správci vodních toků, mobilní operátoři	- 70 % obcí se zpracovaným komunikačním plánem do 2029 - 500 proškolených pracovníků veřejné správy - Funkční veřejný portál - Počet území, kde proběhl participativní proces obnovy se zapojením veřejnosti	2026-2029

Finanční náročnost jednotlivých opatření AP

Finanční náročnost jednotlivých opatření AP vychází z odhadu celkových nákladů na zřízení, pilotní ověření a plošné zavedení navržených nástrojů včetně jejich dlouhodobého provozu a metodické podpory v území. Předpokládané výdaje se pohybují v rozmezí několika stovek miliónů korun v horizontu více let. Nejde tedy o jednorázovou investici, ale o kombinaci počátečních nákladů na vývoj/pořízení a průběžných provozních nákladů (servis, aktualizace, školení, podpora obcí). Uvedené částky jsou orientační, odvozené z rozsahu a parametrů opatření. Před realizační fází každého opatření budou dále zpřesňovány v návaznosti na projektovou přípravu a nejsou dosud alokovány v žádném rozpočtu. Stanou se předmětem následných meziresortních a rozpočtových jednání.

Nejvyšší náklady se soustředí do digitálních nástrojů (opatření 1 a 4), předběžné technické diagnostiky a obnovovacích scénářů infrastruktury (opatření 6) a do posílení kapacit obcí a ORP (opatření 9). Ostatní opatření mají převážně organizační, metodický či legislativní charakter s nižšími rozpočtovými dopady. U opatření 2 a 7 je nutné odlišit institucionální rámec (nastavení mechanismů, metodik a IT podpory v řádu nižších stovek milionů) od vlastních výdajů na přímou pomoc a dotační tituly, které se aktivují až při konkrétní události a mohou dosahovat řádově miliard korun dle rozsahu škod. Předpokládanými zdroji financování jsou zejména kapitoly státního rozpočtu dotčených resortů, evropské fondy (např. IROP, OPŽP), rozpočtová rezerva, případně pojistná plnění a příspěvky dalších partnerů dle jejich zapojení.

Opatření 1 – Zajištění jednotného a koordinovaného sběru dat pro obnovu území po živelních pohromách

Indikátor: zřízení a spuštění centrální platformy 2027; min. 90 % ORP aktivně využívá do 2028; 95 % kompletních záznamů; min. 80 % rozhodnutí vychází z dat; schválený provozní rámec do Q4/2027.

Finanční náročnost: vysoká –50-100 mil. Kč TCO/5 let

- CAPEX 30-75 mil. Kč (vývoj, integrace, GIS, bezpečnost, napojení na resortní systémy)
- OPEX 20-25 mil. Kč/rok (provoz, helpdesk, rozvoj, školení)

Odůvodnění: rozsah funkcionalit (sběr/validace, GIS vizualizace, napojení na KOPIS/NOPIS, propojení s resortní databází MŽP, ad.), celostátní nasazení a vysoké nároky na kvalitu dat a metodiku. Navazuje na úkol vybudovat centrální platformu a sjednocenou metodiku sběru dat.

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MMR – investice i provoz), programy EU (IROP/OPŽP) dle způsobilosti, provázání na financování obnovy (data jako podklad pro alokace).

Opatření 2 – Vytvoření komplexního systému pro rychlou finanční pomoc územím po živelních pohromách

Indikátor: jasně vymezené uznatelné náklady; předschválené rozhodovací schéma; elektronizovaná žádost a rozhodnutí do 7 pracovních dnů; napojení na jednotný datový systém; ex-post kontrola.

Finanční náročnost (institucionální rámec): střední – 15-25 mil. Kč 2026–2028

- Jednorázově 10-15 mil. Kč (pravidla, IT modul napojený na platformu z opatření 1, metodiky, pilot)
- Provoz 5-10 mil. Kč/rok (admin, monitoring, kontroly)

Odůvodnění: cílem je rychlé uvolnění prostředků obratem po ukončení krizového stavu a sjednocení parametrů napříč resorty; návaznost na centrální data je klíčová.

Rozsah přímé pomoci (mimo tento rámec): podle míry zasažení – minimálně jednotky mld. Kč, v extrému až desítky mld. Kč (viz infrastrukturní a bytové odhady a skutečné programy 2024–2025).

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MF), zálohové prostředky krajům a meziresortní standardizace následných titulů.

Opatření 3 – Zavedení plánů obnovy na úrovni krajů, obcí s rozšířenou působností, společenství obcí, nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP

Indikátor: počet schválených POÚ, provedená cvičení; harmonogram: metodika 2026, pilot 2027, plošné zavedení do 2028.

Finanční náročnost: střední – 15-25 mil. Kč

- metodika, piloty, plošné zpracování a pravidelná aktualizace; provázání s IZS a datovou platformou.

Odůvodnění: plošné zavedení POÚ na úrovni krajů, obcí s rozšířenou působností, společenství obcí, nebo jiných obdobných subjektů zajišťující koordinaci obnovy na území SO ORP, včetně testování a revizí vyžaduje metodické i realizační kapacity.

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MMR), dílčí využití EU administrativní pomoci; synergie s opatřeními 1 a 6 (datové a technické podklady).

Opatření 4 – Digitalizace dokumentace škod a obnovy (mobilní aplikace pro obce)

Indikátor: spuštění aplikace, počet zapojených obcí/ORP, počet hlášení; termín 2027–2028 (prototyp → pilot → plošné nasazení).

Finanční náročnost: střední až vysoká – 20-60 mil. Kč

- CAPEX 15-30 mil. Kč (vývoj app/web, integrace, bezpečnost)
- OPEX 5-30 mil. Kč/rok (helpdesk, údržba, školení; obsahuje i limitovanou distribuci zařízení do nejpotřebnějších obcí)

Odůvodnění: důraz na terénní offline sběr, geolokované fotografie, automatizované podklady pro žádosti; plně provázáno s centrální platformou (opatření 1).

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MMR), IROP – digitalizace veřejné správy (dle způsobilosti), provozní náklady v kapitolách gestorů.

Opatření 5 – Stanovení rámce pro meziresortní koordinační tým obnovy po živelních pohromách

Indikátor: zřízení týmu, počet jednání a cvičení, koordinační výstupy; průběžná činnost od 2026.

Finanční náročnost: nízká – do 2,5 mil. Kč/rok (sekretariát, analytika, cvičení, komunikační podpora)

Odůvodnění: tým, zajišťuje koordinaci obnovy a jednotné postupy, opírá se o datové výstupy z opatření 1, 3, 6.

Možné zdroje financování: státní rozpočet (jedná se primárně o mzdy současných zaměstnanců a není nutné navýšení nároků ze SR).

Opatření 6 – Vytvoření systému pro předběžnou technickou diagnostiku a obnovovací scénáře pro klíčovou infrastrukturu v území

Indikátor: počet scénářů a zahrnutých objektů; podíl krajů/ORP se zpracovaným scénářem do 2028; metodika 2026–2027, plošný rámec 2028.

Finanční náročnost: vysoká – 20-40 mil. Kč

- metodika, terénní diagnostika vybraných objektů, modelování, SW nástroje, GIS napojení, expertní činnost (MD, MZe, MŽP, SFŽP, MPO).

Odůvodnění: technické podklady zkracují čas obnovy a snižují rizika při rozhodování; navazuje na multi-rezortní koordinaci a digitální mapy infrastruktury.

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MD, MŽP/MZe), programy EU (IROP/OPŽP) pro přípravu a plánování, případně SFŽP pro environmentální části.

Opatření 7 – Jednotný rámec pro mimořádné dotační tituly a přímou finanční pomoc územím

Indikátor: uvolněné prostředky do několika dnů od ukončení krizového stavu; vyhlášené dotační tituly podle jednotných pravidel; cíl sjednocení 2026–2028.

Finanční náročnost (institucionální zajištění): nízká – do 2,5 mil. Kč (standardy, jednotné formuláře a metodika, integrace s IS, piloty) **Odůvodnění:** sjednocení parametrů titulů a napojení na zálohové financování krajů sníží administrativu a zrychlí obnovu; do 2028 cíl sjednotit min. 80 % programů. Jedná se primárně o mzdy současných zaměstnanců a není nutné navýšení nároků ze SR.

Výdaje na samotné dotační tituly: řádově miliardy Kč dle rozsahu živelní pohromy (mimo institucionální rámec).

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MF/MMR), návazné resortní kapitoly; EU fondy dle povahy škod.

Opatření 8 – Legislativní revize a návrh změn právních předpisů relevantních pro obnovu po povodních

Indikátor: dokončená právní analýza, počet a kvalita navržených/ schválených změn do 2028.

Finanční náročnost: nízká – do 2,5 mil. Kč (analýzy, konzultace, meziresortní koordinace, doprovodné metodiky) – jedná o mzdy současných zaměstnanců a není nutné navýšení nároků ze SR.

Odůvodnění: úpravy vodního, stavebního a souvisejících zákonů zrychlí obnovu, sníží kolize režimů a umožní mimořádné postupy.

Možné zdroje financování: státní rozpočet (jedná se primárně o mzdy současných zaměstnanců a není nutné navýšení nároků ze SR).

Opatření 9 – Posílení kapacit a připravenosti obcí a ORP pro obnovu území

Indikátor: 70 % ORP s plánem obnovy území do 2029; 1 000 proškolených; mobilní týmy do 7 dní; centrální komunikační rozhraní.

Finanční náročnost: nízká – do 7,5 mil. Kč

- školení a cvičení, metodická platforma, mobilní obnovovací týmy (mzdy/výjezdové náklady), vývoj a provoz komunikačního rozhraní (2026–2029).

Odůvodnění: opakované zkušenosti ukazují, že limitem obnovy bývají kapacity obcí – tento nástroj zmenšuje rozdíly a zrychluje čerpání podpory.

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MMR), dílčí využití EU pro vzdělávání a e-government.

Opatření 10 – Zapojení veřejnosti a transparentní komunikace při obnově území po povodních

Indikátor: metodika obnovovací komunikace, funkční veřejný portál, počet území s participativním procesem; 2026–2029.

Finanční náročnost: nízká – do 2,5 mil. Kč

- tvorba metodik a šablon, podpora participace v obcích, provoz portálu, školení facilitátorů.

Odůvodnění: kvalitní komunikace zrychluje realizaci obnovy a snižuje konflikty; navazuje na roli MMR jako garanta participace a transparentnosti.

Možné zdroje financování: státní rozpočet (MMR), možnost zapojení NNO a církevních organizací na základě grantů.

Uvedené rámce neznamenají alokaci v rozpočtech; slouží k rozpočtové přípravě a vyjednávání. V kap. Financování obnovy a v přehledu skutečně čerpaných prostředků 2024–2025 jsou uvedeny tituly a částky, které lze v budoucnu škálovat – včetně evropských zdrojů (IROP/OPŽP) a rozpočtové rezervy MF.

4.2. Analýza programů a dotačních výzev dle Strategie obnovy území 2024

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)

Podpora MMR pro území zasažená povodní ze září 2024 se odvíjí od programu 117D76 Podpora obnovy a rozvoje regionů, konkrétně se jedná o 4 podprogramy:

Podprogram ŽIVEL 1 - Obnova obecního a krajského majetku po krizových stavech
Tento podprogram mohou využít samosprávy na obnovu majetku po ukončení krizového stavu.

Oprávněnými žadateli o dotaci jsou kraj Moravskoslezský, Olomoucký a Liberecký, obce na území Moravskoslezského a Olomouckého kraje a správního obvodu ORP Frýdlant, příspěvková organizace výše uvedeného kraje nebo obce právnická osoba vykonávající činnost školy nebo školského zařízení.

Tito žadatelé podaly celkem 429 žádostí za 8,2 miliardy korun. Z tohoto počtu jich už MMR 374 vyhodnotilo (přes 87 %). Dosud resort schválil podporu ve výši 7,3 miliardy korun. U většiny schválených žádostí čekáme s proplacením na informaci od žadatelů o vysoutěžené ceně zakázky. Dosud bylo v Živlu 1 proplaceno 136,4 milionu korun.

U většinu projektů ještě žadatelé nerealizovali související veřejné soutěže. Na účtech budou mít prostředky ze Živlu 1 předtím, než budou potřebovat uhradit dodavatelům služby/faktury. Hned po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace je dostávají v plné výši na své účty ve formě ex ante zálohového financování.

Podprogram ŽIVEL 2 je určený pro obce a kraje, kde nebyl vyhlášený stav nebezpečí. Obce a kraje mohou z programu ŽIVEL 2 dostat na jeden projekt až 20 milionů korun, žádat mohou opakovaně.

Cílem v je přispět prostřednictvím dotace k obnově základních funkcí území zabezpečovaných v působnosti územních samosprávných celků, a tím odstranit nebo omezit možné důsledky pohrom spočívající v narušení plynulosti, dostupnosti a kvality výkonu veřejné správy. Výzva je určena na rekonstrukci nebo opravu majetku obcí a krajů poškozeného živelní pohromou, popř. na pořízení nového majetku, např. mostů a komunikací, veřejného osvětlení, veřejných prostranství a veřejných budov a zařízení včetně obnovy staveb, zařízení technické a preventivní infrastruktury, odstranění nánosů ve vodních tocích a vodních dílech apod. Původní alokaci výzvy 200 milionů Kč MMR navýšilo na 800 milionů Kč. Termín ukončení příjmu žádostí o dotaci je 30. 9. 2025. Limit na jednu podanou žádost je 20 mil. Kč.

Obce a kraje, kde loni neplatil krizový stav podaly celkem 31 žádostí za 167 milionů korun. Dosud resort schválil 28 žádostí a proplatil 8 milionů korun. V tomto programu MMR vyplácí

prostředky na základě žádostí o platbu podaných příjemci, které dokládají na základě faktur od dodavatelů.

Podprogram ŽIVEL 3 - financování obnovy obydlí pro fyzické osoby a SVJ

Financování obnovy obydlí pro fyzické osoby a SVJ. Vlastníci nebo spoluvlastníci poškozených domů a bytů mohou z podprogramu financovat rekonstrukci, koupi nebo výstavbu nového bydlení. Na rozdíl od ostatních podprogramů ŽIVEL 1, 2 a 4 v něm mohou žádosti podávat i fyzické osoby, obyvatelé zasažených měst a obcí.

Podporu lze čerpat formou dotace do výše 3 milionů, zvýhodněného úvěru s úrokem 1–3 % nebo jejich kombinací. Úvěr je možné získat na náklady, které nepokryje dotace, pojištění a případně jiné účelové zdroje, jako jsou dary a příspěvky neziskových organizací. Státní fond podpory investic vyhlásil výzvu 20. 12. 2024. Termín spuštění příjmu žádostí byl 18. 2. 2025. Plánovaná alokace je 3,5 miliardy korun.

Žadatelé dosud podali zhruba 2000 žádostí o dotace a výhodné úvěry za více než 1,9 miliardy korun. Státní fond podpory investic pod MMR už vyplatil téměř 540 milionů korun. V programu stále zbývají volné prostředky ve výši zhruba 1,5 miliardy korun. V případě Živlu 3 se prostředky vyplácejí předem – zálohově.

Podprogram ŽIVEL 4 – Pomoc v nouzi

Mimořádná výzva je reakcí státu na ničivé povodně ze září 2024, které zasáhly Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj a Správní obvod ORP Frýdlant. Na pomoc je připravena alokace až 1 mld. Kč.

Podpora je určena pro územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí a právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, která je zapsána v rejstříku škol a školských zařízení, dle bližšího vymezení výzvou k předkládání žádostí o dotaci, na realizaci 5 aktivit:

Aktivita 1 Příprava ubytovacích kapacit / prostor rekonstrukcí nebo údržbou;

Aktivita 2 Pronájem mobilních/modulárních nebo jiných prostor pro nouzové ubytování;

Aktivita 3 Příprava nouzových prostor pro vzdělávání rekonstrukcí nebo údržbou;

Aktivita 4 Pronájem mobilních/modulárních nebo jiných prostor pro zajištění vzdělávání a školské služby (provoz školského zařízení);

Aktivita 7 Dočasná náhrada za zničenou základní, krizovou infrastrukturu (např. lávka, přemostění).

Žádosti začalo Ministerstvo pro místní rozvoj přijímat 1. listopadu 2024, ukončení příjmu žádostí: **30. června 2025.**

Žadatelům se vyplatilo cca 50 milionů korun, zbytek alokace 950 milionů korun se převedl do programu Živel 1.

Ministerstvo kultury (MK)

Ministerstvo kultury (dále jen „MK“) vyhlásilo na rok 2025 programy na obnovu kulturních památek, do nichž mohli zaslat žádost také majitelé kulturních památek postižených povodní v roce 2024:

- Program záchrany architektonického dědictví
- Havarijní program
- Program péče o vesnické památkové rezervace a vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny
- Program restaurování movitých kulturních památek
- Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón
- Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Z nefinančních aktivit je třeba zmínit odbornou pomoc, kterou provádí Národní památkový ústav v rámci přípravy a samotné obnovy kulturních památek.

Vlastníci obtížně získávají doklad ze stavebního úřadu k obnově své kulturní památky, narážejí jak na neinformovanost pracovníků stavebních úřadů, tak na zdlouhavý proces vydání dokladu.

Výše uvedené programy MK na obnovu kulturních památek jsou zavedené, vlastníci kulturních památek (žadatelé) s nimi již umí pracovat. Jsou vyhlášovány každoročně, s výjimkou programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, který nebyl vyhlášen v letech 2022 a 2024 z důvodu nižšího finančního zajištění památkových programů ze státního rozpočtu.

Návrhy na úpravy či novou aktivitu v rámci budoucí zkvalitnění obnovy území:

- Možnost (garantovaného) pojištění kulturních památek v záplavových územích a také dalších objektů v památkově chráněných územích v záplavových územích, které sice nejsou kulturní památkou, ale jsou nositeli charakteru anebo dotváří charakter chráněných území (památkových rezervací a památkových zón).
- Provedení protipovodňových opatření v památkově chráněných územích (např. VPR Heřmanovice, okres Bruntál).

Poznámka: Kulturní památky zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek (dále jen ÚSKP) ČR pod příslušnými čísly rejstříku. Jejich seznam je k dispozici na webových stránkách NPÚ v rubrice Památkový katalog. Zároveň jsou plošně památkově chráněné území i kulturní památky zaneseny v mapové aplikaci NPÚ.

Počet programů	6
----------------	---

Hasičský záchranný sbor ČR (HZS)

Role HZS ČR v kontextu živelních pohrom je klíčová především v oblasti primární pomoci při záchraně životů, zdraví a majetku. HZS ČR se také podílí na likvidaci následků těchto pohrom. A ačkoli se obnova území dotýká HZS pouze nepřímo, odpověď HZS na položené dotazy týkající se této problematiky.

HZS se zaměřuje na výdaje spojené se zásahy u živelních pohrom (nikoli s obnovou území). MV-GŘ HZS ČR realizuje dvě dotační výzvy, které pokrývají náklady obcí spojené s reakcí jednotek požární ochrany (dále jen “PO”) na živelní pohromě způsobené tlakovou níží BORIS (nejen povodně, ale i důsledky vichřice).⁶

Dotační tituly pokrývají:

- a) náklady na pohonné hmoty (dále jen „PHM“) - nafta, benzin, olej, AD blue, kromě PHM poskytnutých zdarma na místě zásahu,
- b) neinvestiční náklady na opravy techniky a pořízení prostředků požární ochrany,
- c) neinvestiční náklady na opravy poškozených požárních zbrojnic,
- d) neinvestiční náklady na pořízení nezbytného vybavení/materiálů a zajištění služeb (stravování, ubytování),
- e) ušlý výdělek, popř. refundace mezd členům jednotky SDH obce,
- f) mzdové výdaje, odměny členům jednotky PO mimo pracovní dobu, výdaje na zdravotní prohlídky a očkování členů jednotky PO.

Další dotační titul se zaměřuje na odměny a finanční dary členům SDH obce za účast na zásahu, ve výši až do 300 Kč za každou započatou hodinu. Žadatelem může být jakákoliv obec zřizující jednotku SDH, která zasahovala během živelní pohromy v souvislosti s tlakovou níží BORIS. Zásah musí být doložen zprávou o zásahu (kontrola KOPIS) a žádost o dotaci nesmí být souběžná s již poskytnutou dotací kraje (OLK, MSK).

HZS doposud neidentifikoval žádné problémy. Dotační titul je vypsán, sběr žádostí probíhá.

Dle HZS obce pozitivně reagují na zajištění prostředků na jejich uskutečněné výdaje.

Jako návrh na úpravy vedoucí ke zkvalitnění obnovy uvedl HZS vyhledání synergií mezi dotačními programy MMR a dalších ministerstev, jako je MŽP, zaměřenými na zajištění připravenosti obcí na živelní pohromy a plnění úkolů dle zákona o IZS (varování, evakuace, nouzové přežití). Doporučeno bylo zaměřit se na deficit v oblasti staveb, konkrétně hasičských zbrojnic, s možností rozšíření stávajících programů na výstavbu nebo rekonstrukci těchto objektů. Dále bylo navrženo rozšíření protipovodňových opatření, včetně mobilních čerpacích jednotek, které bývají obsluhovány členy jednotek SDH obcí.

⁶ <https://hzscr.gov.cz/dotacni-vyzvy-na-vydaje-spojene-se-zasahy-pri-mu-tlakova-nizeboris.aspx>

Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP)

Realizované výzvy financované z prostředků státního rozpočtu

Pomoc domácnostem po povodni 2024

Příjem žádostí od 9. 10. 2024 do 28. 2. 2025

Alokace 1 mld. Kč

Žadatelé: **Obce** na území Moravskoslezského, Olomouckého kraje a SO ORP Frýdlant, které byly postiženy povodní po 12. 9. 2024, v souvislosti s tlakovou níží Boris

Podporované aktivity (zejména):

- pokrytí výdajů vzniklých v souvislosti s odstraňováním povodňových škod na majetku,
- pokrytí nezbytných výdajů, jakou jsou platby za energie,
- pořízení nebo oprava nezbytného základního vybavení domácnosti.

Dotace

Max. 100 % míra podpory s paušálem 40 tis. Kč na jednu domácnost, přičemž skutečná výše podpory na dotčenou domácnost mohla být vyšší i nižší. Vyplacená zálohovou platbou.

Podané žádosti / Vyplacená záloha / Domácností

223 (154 obcí) / 805,68 mil. Kč / 20 146

Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024

Příjem žádostí od 9. 10. 2024 do 31. 3. 2025

Alokace 2 mld. Kč

Žadatelé: **Vlastníci vodohospodářské infrastruktury** s majetkem poškozeným povodní po 12.9.2024, v souvislosti s tlakovou níží Boris.

Podporované aktivity:

- obnova vodovodů a kanalizací – zejména obnova objektů čistíren odpadních vod, čerpacích stanic, kanalizačních stok, zdrojů vody, úpraven vod, vodovodních sítí, vč. ostatních objektů na sítích, domovních přípojek
- realizace dočasného řešení nakládání s odpadními vodami a zásobování pitnou vodou
- obnova dešťové kanalizace.

Způsobilé byly výdaje na stavební práce, služby a dodávky v přímé vazbě na zprovoznění a opravu poškozené infrastruktury, kde nedojde k primárnímu zhodnocení majetku.

Dotace

Max. 100 % míra dotace ze způsobilých výdajů. Vyplacena zálohovou platbou.

Podané žádosti / Vyplacená záloha

61 / 1,216 mld. Kč

Program MŽP/SFŽP	Alokace	Počet podaných žádostí	Vyplacená záloha	Počet domácností
Pomoc domácnostem po povodni 2024	1 mld. Kč	223	805,68 mil. Kč	20 146
Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024	2 mld Kč	61	1, 216 mld	-
Celkem	3 mld. Kč	284	2, 021 mld.	20 146

Obnova vodních toků v Jesenické oblasti ve spolupráci MŽP a MZe

Studie obnovy vodních toků v jesenické oblasti po povodni 9/2024

V reakci na ničivé povodně, které zasáhly Jesenicko v září 2024, zadalo MŽP prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) zpracování komplexních studií proveditelnosti pro obnovu vodních toků v této oblasti. Cílem je vytvořit jednotnou strategii obnovy pro čtyři hlavní říční systémy: **řeky Bělá, Vidnávká, Opavice (po Město Albrechtice) a Opava (po Nové Heřminovy)**, včetně jejich významných přítoků.

Studie sledují tři hlavní směry přístupu:

- Obnova toků (červené úseky): obnova do původní podoby tam, kde jsou podmínky územně a technicky limitující (např. intravilány bez prostoru pro úpravu);
- Revitalizace koryt vodních toků (oranžové úseky): přírodě blízké protipovodňové úpravy toků v intravilánech s důrazem na zvýšení kapacity, stabilitu, ekologické funkce a zpřístupnění vodních toků obyvatelstvu;
- Renaturace vodních děl (zelené úseky): ponechání koryt samovolnému vývoji s důrazem na obnovu přirozené geomorfologie a podpůrná opatření tam, kde je třeba chránit infrastrukturu.

Základem návrhů bude nejen hydrotechnické posouzení stávajícího a navrženého stavu, ale také strategie kontinuity vodních toků (pohyb splavenin a migrační prostupnost) a návrh managementu zásahů po povodních. Studie budou zahrnovat i hodnocení příležitostí pro ochranu přírody (např. návrh nových MZCHÚ zaměřených na fluvialní biotopy), analýzu retenčního potenciálu krajiny a přehled realizovatelných opatření pro navazující dotační programy.

Studie budou projednávány ve třech etapách v rámci řídicího výboru (zástupci MŽP, MZe, správci toků a místních samospráv). S každou dotčenou obcí budou návrhy individuálně konzultovány.

Výstupy poslouží jako klíčový podklad pro rozhodování o způsobu obnovy a financování v jednotlivých úsecích a obcích.

MŽP/SFŽP se víceméně nesetkalo s žádnými problémy.

V obou realizovaných výzvách byla oceňována rychlost poskytnutí finančních prostředků a minimální administrativní náročnost.

Do programu Obnova území je nezbytné přidat aktivitu související s obnovou koryt vodních toků, kdy bude nutné zafinancovat výkupy pozemků apod., bude se jednat jak o aktivity v gesci správci toků (podniky Povodí), tak i o realizaci ze strany dotčených obcí u pozemků ležících u vodních toků.

Ministerstvo zemědělství (MZe)

V oblasti obnovy území po povodních MZe provedlo odstranění povodňových škod na státním vodohospodářském majetku, na rybnících a na infrastruktuře vodovodů a kanalizací.

Dle vyjádření MZe se při obnově území objevily problémy, kdy gesční ministerstvo pro místní rozvoj neplnilo svou roli koordinátora podle zákona. Dále bylo zaznamenáno chaotické a nekoordinované řešení odstranění následků povodní a nebyly uplatněny osvědčené postupy řešení živelných škod z minulých let.

MZe neobdrželo žádnou pozitivní zpětnou vazbu na konkrétní aktivitu v rámci provedené obnovy území.

Návrhem MZe na zkvalitnění obnovy území je vrátit se k osvědčeným metodám řešení, kdy po povodni MMR zjistí škody a předloží na vládu materiál k jejich řešení. Vláda následně vyčlení potřebné finanční prostředky na příslušné dotační programy a ministr financí se zaváže k jejich zabezpečení. Tento systém byl již prověřen mnoha živelnými pohromami, jako jsou povodně či tornáda, a prokázal svou funkčnost.

MZe předložilo vládě ČR několik materiálů k řešení povodňových škod, které byly schváleny, ale místo slíbených 13 miliard Kč získalo pouze zlomek těchto prostředků. Dle MZe nebyla usnesení respektována.

Jako další možný návrh na zlepšení se dle MZe nabízí úprava zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek (dále jen „zákon o zadávání veřejných zakázek“) či změna

zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou (dále jen “zákon o státní pomoci při obnově území”). Zákon o zadávání veřejných zakázek umožňuje v krizových stavech postupovat mimo běžná pravidla zadávání veřejných zakázek, což urychluje obnovu a řešení krizových stavů. Zákon o státní pomoci při obnově území však stanoví, že strategie obnovy území může být předložena vládě až po odvolání krizových stavů, což dle MZe celou strategii zbytečně zdržuje.

Reakce MMR na návrh MZe k úpravě zákona o zadávání veřejných zakázek či změně zákona o státní pomoci při obnově území je uvedena v kapitole 5.

Státní pozemkový úřad

Státní pozemkový úřad se již podílí a bude i nadále aktivně podílet na procesu monitoringu eroze, přičemž plánované budoucí pozemkové úpravy v krajině budou činěny s důrazem na protierozní a protipovodňová opatření v daných lokalitách vždy tak, aby se v maximální míře předešlo vzniku škod.

Člověk v tísni

Nevládní nezisková organizace Člověk v tísni poskytovala pomoc v těchto oblastech: Krnovsko – Krnov, Brantice, Zátor, Heřmanovice, Jindřichov ve Slezsku, Krasov, Úvalno, Býkov – Laryšov a Lichnov. V rámci ORP Bruntál pak v obcích: Nové Heřminovy, Široká Niva, Karlovice, Vrbno pod Pradědem, Bruntál, Staré Město u Bruntálu, pomoc v ostatních obcích ORP Krnov byly realizovány Charitou. Program "Kotel" probíhal na území celého ORP Krnov a celého ORP Jeseník. Níže uvedená data zachycují rozsah poskytnuté pomoci nevládními organizacemi do konce května 2025.

	Počet podpořených domácností	Objem Kč	Poznámka
Plošně vyplaceno	1129	56 450 000	Plošně se vyplácel dar 50 000 Kč všem domácnostem se zasaženou obytnou plochou.
Individuálně vyplaceno	18	361 000	Vyplácel se dar různé výše dle potřeb klienta
V rámci programu Kotle (celkem za všechny mikroregiony)	608	20 248 661	Program na obnovu otopných systémů
Rozdáno IKEA/AVION Voucherů	429	4 290 000	Vouchery na nábytek od sponzorů

Jesenicko (pouze obce Bělá, Jeseník, Česká Ves, Písečná, Mikulovice, Vápenná). Ostatní obce ORP byly obslouženy Charitou a Diakonií.

	Počet podpořených domácností	Objem Kč	Poznámka
Plošně vyplaceno	705	35 250 000	Plošně se vyplácel dar 50 000 Kč všem domácnostem se zasaženou obytnou plochou.
Individuálně vyplaceno	39	813 625	Vyplácel se dar různé výše dle potřeb klienta.
Rozdáno IKEA/AVION Voucherů	259		Vouchery na nábytek od sponzorů.

Opavsko (ve spolupráci s Charitou Opava obce Opava, Kravaře, Brumovice, Holasovice, Dolní Benešov a Karlovec)

	Počet podpořených domácností	Objem Kč	Poznámka
Plošně vyplaceno	1145	57 250 000	Plošně se vyplácel dar 50 000 Kč všem domácnostem se zasaženou obytnou plochou.
Individuálně vyplaceno	5	361 000	Vyplácel se dar různé výše dle potřeb klienta.
Rozdáno IKEA/AVION Voucherů	302	3 020 000	Vouchery na nábytek od sponzorů

Armáda spásy

Komunitní práce v Krnově – Spolu a smysluplně:

Časové období	Počet osob/ domácností	Poznámka
září-říjen 2024	500+ osob (800 balíčků)	Pomoc i v přílehlých obcích, výjezdy do terénu
září 2024	146 domácností	DPS Krnov – šetření ohledně mobility a potřeb seniorů
18. 9. - 14. 10. 2024	29 seniorů / 95 balíčků	Opakované návštěvy, spolupráce se sociálními pracovníky
18. 9. 2024 - 30. 1. 2025	cca 100 osob	Výdej z centrálního skladu, spolupráce s EUROTOPIA.CZ

22. 10. 2024 - 6. 2. 2025	21 rodin	Pomoc cílená dle šetření v terénu, dary veřejnosti a církví
Průběžně (aktualizace k 2025)	4 rodin	Nízkopříjmové rodiny bez možnosti návratu do původního bydlení

Terénní programy Krnov a okolí

Časové období	Počet osob/ domácností	Poznámka
Září–říjen 2024	41	Zjišťování potřeb, zjišťování informací týkající se sociálních dávek, důchodů, ordinační doby lékařů, provozu pošty, obchodů, zajišťování léků, předávání informací
říjen 2024	18 osobní předání letáčků	Roznos letáčků na úřady, ubytovny, do schránek, čekáren, obchodů, osobně
září 2024 - doposud	16	Pomoc s vyplňováním žádostí o Mimořádnou okamžitou pomoc, doprovody na úřady, pomoc při jednání se třetí osobou
září 2024–květen 2025	7	Dvěma uživatelkám jsme pomohli zařídit přednostní nastěhování do bytu s dispozičním právem, dvě uživatelky, žijící ve vytopených bytech s dispozičním právem získaly náhradní městský byt, dva uživatelé zůstali ve vytopeném bytě a opravují jej, jedna uživatelka potřebovala pomoci se sepsáním výjimky na Městský úřad, aby jí byl přidělen náhradní byt
září–říjen	30	Pomoc s výdejem humanitární pomoci ve spolupráci s Komunitní prací, dovoz pomoci uživatelce žijící ve Městě Albrechticích
září 2024	3	Teplé obědy byly nabídnuty 8 uživatelům Terénního programu, nabídky využili 3
leden 2025–květen 2025	7	Organizace Člověk v tísni s námi navázala spolupráci a předala nám kontakty na osoby, které
		by potřebovaly naši pomoc, následně jsme s nimi navázali spolupráci
duben 2025–květen 2025	1	Doprovod na konzultaci ohledně programu, pomoc se zřízením identity občana, pomoc s hledáním odhadce, pomoc s vyplněním žádosti
prosinec 2024	4	Uživatelkám byly poskytnuty sedací soupravy, postel, mikrovlnná trouba, lednice, sporák, skříň, vysavač, žehlička
leden 2025	1	Pomoc se zprostředkováním vysoušečů

duben 2025–květen 2025	3	Pomoc s hledáním bydlení, kterým skončila nájemní smlouva v náhradním bydlení a musí opustit byty do 31. 7. 2025
------------------------	---	--

Národní sportovní agentura (NSA)

NSA má v současné době schválený investiční program *162 570 Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024*. Celková bilance programu je 600 mil. Kč. V rámci programu má NSA vyhlášené dvě průběžné nesoutěžní výzvy s příjmem žádostí do 30. 6. 2025:

- a) *26/2025 Obnova sportovní infrastruktury po povodni – výstavba* - 1. kolo – alokace výzvy 80 mil. Kč
- b) *27/2025 Obnova sportovní infrastruktury po povodni – technické zhodnocení* - 1. kolo – alokace výzvy 150 mil. Kč.

Program *Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024*

Výzva	Alokace (mil. Kč)
Obnova sportovní infrastruktury po povodni – výstavba	80
Obnova sportovní infrastruktury po povodni – technické zhodnocení	150

NSA má rovněž od MF alokováno 250 mil. Kč na neinvestiční výzvy. V roce 2024 byla vyhlášena výzva *25/2025 Obnova provozuschopnosti sportovních zařízení po povodních 2024*, příjem žádostí byl ukončen 31. 1. 2025. Předpokládá se vyhlášení další neinvestiční výzvy, a to do konce května 2025.

Problémy, se kterými se NSA v této oblasti potýká, lze shrnout následovně:

- a) Investiční výzvy NSA v porovnání s podmínkami Podprogramu Živel 1 (MMR)
 - neatraktivní (zejména výše podpory a způsob výpočtu podpory), ze začátku pomalý rozjezd v příjmu žádostí
 - rozdílná doba udržitelnosti – NSA 10 let x MMR 5 let
 - požadavek na stavební povolení/vyjádření SÚ – NSA v době podání žádosti x MMR až před vydáním RoPD – NSA právě vydává dodatek č. 1 k oběma výzvám, kdy narovná podmínky se zásadami MMR
- b) Požadavek ze sportovního prostředí na rozšíření podpory i na další kraje, nejen z krajů/oblastí, kde byl vyhlášen stav nebezpečí
- c) Požadavek na obnovu sportovních zařízení na pozemcích či přímo ve vlastnictví soukromých FO a PO
- d) Požadavek na podporu obnovy sportovního zařízení, které bude pouze dočasné, po dobu dokončení výstavby nového sportovního zařízení na jiném místě, které neleží v záplavové oblasti

e) Požadavek na podporu obnovy sportovního zařízení, na které už ale žadatel žádal ve standardních investičních výzvách NSA pro rok 2025 - sportovní zařízení bylo už před povodněmi v nevyhovujícím stavu

f) Požadavek na doložení vlastního podílu na financování až před vydáním RoPD z důvodu větších prodlev mezi jednáními zastupitelstev krajů – řešeno v dodatku č. 1 k investičním výzvám

NSA i přes výše uvedené problémy (bod a)) vnímá v poslední době zvýšený zájem, tzn. začínají přicházet žádosti ve větším počtu, první žádosti jsou již schválené. Současně průběžně probíhají jednání o narovnání podmínek Podprogramu Živel 1 (MMR) s investičním programem NSA (zejména výše podpory a zjednodušení výpočtu výše podpory).

Dále NSA v současné době připravuje nové investiční programy pro roky 2026 až 2030. V rámci dvou stěžejních programů už s MF řeší i začlenění podprogramů pro obnovu sportovní infrastruktury po živelních pohromách. Tím by se mělo zrychlit vypsání případných dotačních výzev a vyplacení finančních prostředků žadatelům.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)

Podpora MPSV v oblasti obnovy území po povodních probíhala přes dávku *Mimořádné okamžité pomoci (MOP)*, která pomáhala zasaženým domácnostem s úhradou neočekávaných výdajů spojených s likvidováním škod a pořízováním nového majetku, a přes program *Povodeň 2024*, který pomáhal zaměstnavatelům s financováním náhrad mezd pro zaměstnance, kteří nemohli z důvodu povodňových škod pracovat. Do konce února 2025 bylo takto vyplaceno přes 600 mil. Kč (přes 580 mil. Kč na MOP a přes 22 mil. Kč na program Povodeň).

Podpora MPSV v oblasti obnovy území po povodních

Nástroj	Vyplaceno (mil. Kč)
dávka Mimořádné okamžité pomoci	přes 580
program Povodeň 2024	přes 22

Hlavní problém spočíval v tom, že rozsah programu *Povodeň 2024* ne zcela odpovídal reálným situacím, které u zaměstnavatelů vznikaly nebo stále vznikají. Program pokrýval pouze základní specifické překážky v práci. V praxi však zaměstnavatelé s ohledem na nutnost urychleně sanovat škody a obnovit provoz využívali nebo stále využívají i jiných forem změny organizace práce, tj. zejména možnosti převedení zaměstnance na jinou práci související s likvidací škod a obnovou provozu (například úklid). Rovněž se s ohledem na rozsah škod ukázalo, že refundace nákladů zaměstnavatelů pouze za měsíce září a říjen 2024 nebyla zcela dostatečná.

S ohledem na výše uvedené byla připravena změna realizace programu Povodeň 2024. Změněný program jednak prodloužil období uznatelnosti nákladů do března 2025 a jednak umožnil refundovat zaměstnavatelům mzdové náklady za dobu příslušných překážek v práci

a za dobu převedení zaměstnanců na jinou práci. Příspěvek byl poskytován jen zaměstnavatelům v nejvíce zasažených územích, tj. ve správních obvodech obcí, v nichž byl vyhlášen stav nebezpečí v souvislosti s živelní pohromou.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

MŠMT nerealizovalo žádnou podporu obnovy území, využilo možnosti koncentrovat podporu v programech MMR. MŠMT předpokládá, že ze strany územních samosprávných celků je tento způsob koncentrace podpory hodnocen kladně. V rámci *Strategie obnovy území* se MŠMT zavázalo vyhodnotit potřebu zvýšené podpory v oblasti organizací pracujících s dětmi a mládeží. Vyhodnocení neukázalo na potřebu mimořádné podpory.

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)

MPO realizovalo Program Úvěry – Povodňový restart 2024, který administruje Národní rozvojová banka. Cílem programu je překlenutí krizové ekonomické situace malých a středních podniků vzniklé v důsledku povodní v září 2024 a usnadnění obnovy jejich podnikání zlepšením přístupu k externímu financování jejich podnikatelských projektů prostřednictvím zvýhodněných úvěrů. Prodloužení programu bylo schváleno do konce roku 2025.

Stav žádostí	Podepsané		V řešení		Zamítnuté		Odstoupené		Přijaté	
	Počet	Objem úvěrů (mil. Kč)	Počet	Objem úvěrů (mil. Kč)	Počet	Objem úvěrů (mil. Kč)	Počet	Objem úvěrů (mil. Kč)	Počet	Objem úvěrů (mil. Kč)
Celkem	21	146,8	56	977,9	7	66,5	8	34,7	93	1 230,1

Dalším realizovaným programem byl Program ZÁRUKA 2024 až 2030 - Povodně. Ten je zaměřen na podporu malých a středních podnikatelů, jejichž provozovny byly zasaženy povodněmi ze září 2024. Jedná se o záruku za investiční nebo provozní úvěr. Program byl pro nízký zájem již uzavřen.

Podepsané v období			Schválené			V řešení			Přijaté v období		
Počet	Objem záruk (mil. Kč)	Objem zaručených úvěrů (mil. Kč)	Počet	Objem záruk (mil. Kč)	Objem zaručených úvěrů (mil. Kč)	Počet	Objem záruk (mil. Kč)	Objem zaručených úvěrů (mil. Kč)	Počet	Objem záruk (mil. Kč)	Objem zaručených úvěrů (mil. Kč)
10	87,2	124,5				1	14,0	20,0	11	101,2	144,5

5. KOORDINACE A ŘÍZENÍ OBNOVY

Po skončení povodní a průběžně též při ukončování krizových stavů byl aktivován systém, který se zaměřuje na obnovu základních funkcí v postiženém území a vypracování strategie obnovy území. Tento postup je dán zákonem č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, a navazující vyhláškou MF (č. 186/2002 Sb., vyhláška Ministerstva financí, kterou se stanoví náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou a vzor pověření osoby pověřené krajem zjišťováním údajů nutných pro zpracování tohoto přehledu).

Podle této právní úpravy nejprve probíhá souhrnné zjišťování škod vzniklých krajům, obcím, právnickým i fyzickým osobám (nejedná se přitom o jakékoliv škody; sbírané údaje jsou definovány jako potřebné náklady k obnovení základních funkcí v území). V tom hrají nezastupitelnou roli kraje, které podle uvedeného zákona mají povinnost zjistit údaje o vzniklých škodách (a to prostřednictvím oslovení především obcí, ale i dalších dotčených subjektů a osob, a prostřednictvím pověřených osob) a vyčíslit předběžný odhad nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území.

MMR ve spolupráci s MF a s dalšími resorty z těchto podkladů připravilo návrh Strategie obnovy území.

Strategie obnovy území se stala rámcem, který stanovuje cíle obnovy území, vymezuje relevantní nástroje a alokuje zdroje. Obsahuje především vymezení území, stanovení cílů obnovy, včetně jejich prioritizace, výčet resortů, které se na pomoci podílejí, objem finančních prostředků pro uvedené resorty, vymezení forem státní pomoci (dotační programy, úvěry apod.), koordinační mechanismus.

Nad rámec zákonem definovaných náležitostí byla Strategie obnovy území připravena se dvěma výjimkami:

- MF vyzvalo k součtu povodňových škod a k postupu dle zákona č. 12/2002 Sb. také další zasažené kraje (tedy nejenom ty, na jejichž území byl vyhlášen stav nebezpečí).

Kromě území krajů Olomouckého, Moravskoslezského a části Libereckého kraje se do sčítání škod zapojily také kraje Jihočeský, Jihomoravský, Pardubický, Středočeský a Zlínský, a údaje byly sebrány též za území Libereckého kraje, z míst, kde nebyl stav nebezpečí vyhlášen. Ostatní kraje nabídky MF nevyužily, škody na svém území nesčítaly a do této Strategie tedy nejsou zahrnuty.

Strategie obnovy území byla připravována pro všechny postižené kraje najednou (tedy nikoliv jednotlivě v návaznosti na ukončování krizových stavů na jednotlivých územích), a to ještě dříve, než byl na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje ukončen stav nebezpečí.

- MZe vyzvalo k úpravě zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek (dále jen „zákon o zadávání veřejných zakázek“) či změně zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou.

K návrhům MZe je nutné podotknout, že MMR aktuálně připravuje novelu zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, s ohledem na zadávání veřejných zakázek ve vztahu k živelním pohromám. MMR si je vědomo komplikací, které zadávání veřejných zakázek v těchto situacích způsobuje, proto plánuje novelu zákona o zadávání veřejných zakázek. Cílem novely je zjednodušit administrativu spojenou se zadáváním veřejných zakázek při živelních pohromách typu povodní prostřednictvím ještě většího rozvolnění administrativních povinností spojených se zadáváním veřejných zakázek v jednacím řízení bez uveřejnění dle § 63 odst. 5 zákona o zadávání veřejných zakázek a případně prostřednictvím zavedení nové podlimitní výjimky z povinnosti zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, která přinese zadavatelům více flexibility po živelních pohromách. Tato novela byla navržena k zařazení do Plánu legislativních prací vlády na rok 2026.

Ministerstvo životního prostředí je dle § 108 odst. 3 písm. o) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ústředním vodoprávním úřadem v ochraně před povodněmi, zejména v částech, kde se hovoří o datech, protože environmentální data nezahrnují povodně.

MMR je otevřeno návrhu na změnu či zrušení zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou. Po novelizaci zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek a s ohledem na fakt, že strategie obnovy území může být předložena vládě až po odvolání krizových stavů, je možná změna tohoto zákona.

6. FINANCOVÁNÍ OBNOVY

Financování obnovy po živelních pohromách, včetně povodní, představuje klíčový nástroj pro zajištění stability a rychlého návratu postižených území a obyvatel do běžného života. V rámci této kapitoly a tabulky níže jsou uvedeny finanční prostředky určené na obnovu infrastruktury, majetku, bydlení i realizaci preventivních opatření za rok 2024 a první polovinu roku 2025. Tyto prostředky jsou rozdělovány jak na základě mimořádných dotačních titulů, tak i formou cílených programů zaměřených na podporu jednotlivých segmentů – od pomoci domácnostem až po velké infrastrukturní projekty. Přehled rozpočtových dat umožňuje zhodnotit, jak efektivně jsou tyto prostředky využívány a jaký je stav jejich čerpání.

Z tabulky vyplývá, že celkové alokace pro obnovu dosahují částek v řádu jednotek miliard Kč, přičemž největší objem financí směřuje na obnovu infrastruktury a odstraňování povodňových škod na státním majetku. Pomoc domácnostem po povodni v letech 2024 a 2025 činí dohromady 1,6 miliardy Kč, přičemž v roce 2025 bylo již vyplaceno přes 718 milionů Kč. Podpora prevence před povodněmi v rámci programů IV a V vykazuje výrazně rozdílnou míru čerpání – zatímco některé položky byly plně vyčerpány, jiné jsou teprve na počátku realizace a jejich čerpání zůstává pod hranicí 15 %. Obnova majetku obcí a krajů probíhá postupně s výraznými rozdíly mezi jednotlivými roky a projekty, kdy část prostředků je již využita, ale významná část alokací zůstává nečerpaná. Podobná situace je i v oblasti sportovní infrastruktury a projektů prevence protipovodňových opatření, které byly v roce 2024 z velké části schváleny, ale k jejich čerpání ve významnější míře dojde až v následujících letech. Celkově lze konstatovat, že alokované prostředky jsou dostačující, avšak jejich čerpání probíhá nerovnoměrně – plně realizované jsou zejména akutní formy pomoci a projekty prevence s jasně definovanými cíli, zatímco dlouhodobější investice jsou teprve v počátečních fázích.

Podprogramy Živel 1 až Živel 4 představují klíčovou finanční podporu pro obnovu a pomoc zasaženým regionům. V jejich rámci 4 byly k 17/9/2025 podány žádosti v objemu 10,685 mld Kč, přičemž k 15/9/2025 byla vydána rozhodnutí v objemu 1,116 mld. Kč.

Obnova dopravní infrastruktury probíhala rovněž v rámci Programu 127 76 Ostatní dotace pro SFDI, akce 127D760004001 „SFDI – Financování dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu v souvislosti s povodněmi v roce 2024“. Celková výše prostředků alokovaných na tuto akci je 7 mld. Kč (z toho 0,95 mld. Kč na rok 2024 a 6,05 mld. Kč na rok 2025). Finanční prostředky jsou poskytovány prostřednictvím SFDI správcům dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu.

V návaznosti na zkušenosti z povodní v roce 2024, kdy postup uvolňování finančních prostředků nebyl koncepční a často probíhal mimo zaběhlý rámec, bude do budoucna zaveden jednotný mechanismus pro financování obnovy po živelních pohromách. Tento mechanismus bude vycházet z následujících principů:

- Po každé živelní pohromě budou identifikovány vzniklé škody a zpracován ucelený materiál, který bude obsahovat návrh způsobu a časového rozvrhu jejich financování.
- Materiál bude předložen vládě, která jej projedná a schválí včetně závazného postupu čerpání finančních prostředků.

- Ministr financí se na základě usnesení vlády zaváže k zajištění finančních prostředků a jejich postupnému uvolňování do příslušných rozpočtových kapitol v budoucích letech.
- Tímto postupem se zabrání situaci, kdy prostředky určené na obnovu jsou rozpuštěny v rámci běžného rozpočtu nebo využity na jiné účely, a zároveň bude možné lépe plánovat víceleté financování obnovy.

Pravidla veřejné podpory v právu EU

Při implementaci jednotlivých opatření Akčního plánu bude nezbytné respektovat právní rámec EU v oblasti veřejné podpory, zejména čl. 107 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie. Dotace a příspěvky ze státních prostředků mohou naplnit znaky veřejné podpory, pokud jsou určeny na hospodářskou činnost, bez ohledu na to, zda příjemcem je podnikatelský subjekt či nezisková organizace.

Z tohoto důvodu budou jednotlivá opatření, která mají potenciál představovat veřejnou podporu, posuzována podle příslušných sekundárních předpisů EU, zejména:

- Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 SFEU prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách), v platném znění,
- Nařízení Komise (EU) 2023/2831 o použití článků 107 a 108 SFEU na podporu de minimis.

Tento rámec se může uplatnit zejména u opatření zaměřených na pomoc podnikatelům, na podporu cestovního ruchu a na obnovu sportovní infrastruktury s komerčním využitím. V oblasti kultury se většinou uplatní režim blokových výjimek.

V následující tabulce je uveden přehled finančních prostředků vynaložených v návaznosti na živelní pohromy, včetně povodní.

Kapitola	Kapitola	Program EDS/SMVS/Z ED	Program EDS/SMVS/Z ED	Dotační/Výdajový titul	Dotační/Výdajový titul	Dotační/Výdajový subtitul	Dotační/Výdajový subtitul	Rok	Zdroj	Schválený rozpočet v Kč	Rozpočet po změnách v Kč	Konečný rozpočet v Kč	Obligační v Kč	Skutečnost v Kč	Plnění (%)
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	01351	Obnova majetku nestátních poskytovatelů sociálních služeb při řešení škod po živelních pohromách	013D51	Obnova majetku nestátních poskytovatelů sociálních služeb při řešení škod po živelních pohromách	013D5110	Obnova majetku nestátních poskytovatelů sociálních služeb při řešení škod po živelních pohromách	2024	1100000	0	200000000	200000000			
315	Ministerstvo životního prostředí	11537	Pomoc domácnostem po povodni 2024	115D37	Pomoc domácnostem po povodni 2024	115D3720	Pomoc domácnostem po povodni 2024	2024	1100000	0	800000000	800000000			
315	Ministerstvo životního prostředí	11537	Pomoc domácnostem po povodni 2024	115D37	Pomoc domácnostem po povodni 2024	115D3720	Pomoc domácnostem po povodni 2024	2025	4100000	0	0	800000000	0	718540000	0
315	Ministerstvo životního prostředí	11538	Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024	115D38	Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024	115D3820	Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024	2024	1100000	0	190000000	190000000			
315	Ministerstvo životního prostředí	11538	Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024	115D38	Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024	115D3820	Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024	2025	4100000	0	0	140000000			
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	11773	Živel	117D73	Živel	117D7310	Živel	2024	4100000	0	0	469191292,8			
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	11776	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D76	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D7610	ŽIVEL 4 - Pomoc v nouzi - Nouzové prostory	2024	1100000	0	2241369705	2241369705	0	38640211	1,723955263

317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11776	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D76	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D7610	ŽIVEL 4 - Pomoc v nouzi - Nouzové prostory	202 5	11000 00	0	67924366 8	67924366 8			
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11776	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D76	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D7610	ŽIVEL 4 - Pomoc v nouzi - Nouzové prostory	202 5	41000 00	0	0	10350000	0	10350000	0
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11776	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D76	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D7603	ŽIVEL 3 - Obnova bydlení (SFPI)	202 5	41000 00	0	0	60000000 0			
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11776	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D76	Podpora obnovy a rozvoje regionů	117D7601	ŽIVEL 1 - obnova obecního a krajského majetku po krizových stavech	202 5	41000 00	0	0	65499651, 46	0	63043611, 46	0
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11791	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách	117D91	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách	117D9190	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2018 a 2019	202 4	41000 00	0	0	3349572			
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11792	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D92	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D9260	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2024	202 5	41000 00	0	0	55090572	0	8260342	0

317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11792	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D92	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D9250	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2023	202 5	41000 00	0	0	13740579 7	0	3320568	0
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11792	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D92	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D9230	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2021	202 4	41000 00	0	0	96701953 5	0	26068093 4,8	0
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11792	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D92	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D9230	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2021	202 5	41000 00	0	0	64133567 9,2	0	77658293, 22	0
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11792	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D92	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D9220	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020	202 4	41000 00	0	0	14471002			
317	Ministerst vo pro místní rozvoj	11792	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D92	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020+	117D9220	Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách 2020	202 5	41000 00	0	0	26571072 5			

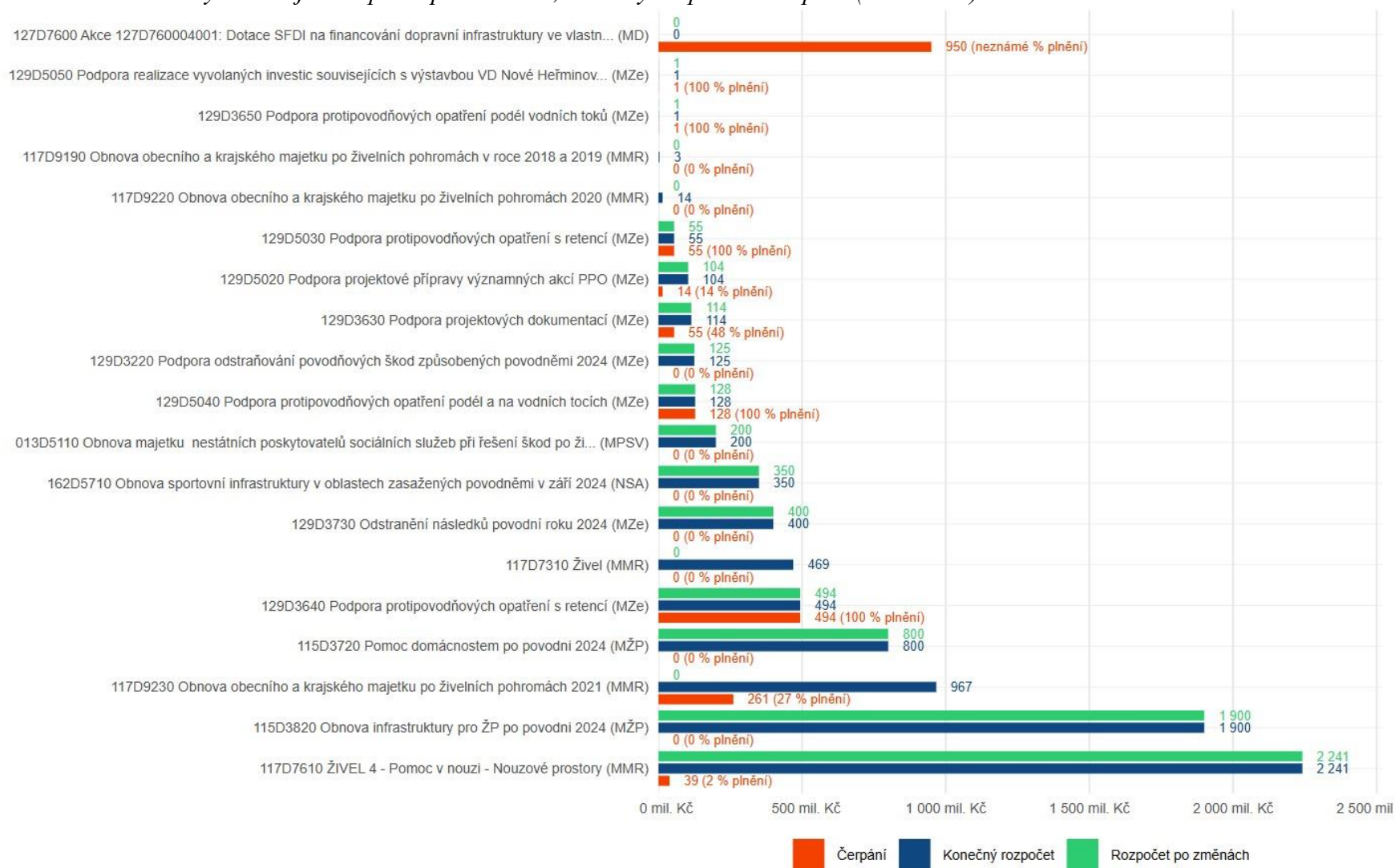
327	Ministerst vo dopravy	12776	Ostatní dotace pro SFDI	127D76	Ostatní dotace pro SFDI	127D7600	Akce 127D76000400 1: Dotace SFDI na financování dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu v souvislosti s povodněmi v roce 2024	202 4						95000000 0	
327	Ministerst vo dopravy	12776	Ostatní dotace pro SFDI	127D76	Ostatní dotace pro SFDI	127D7600	Akce 127D76000400 1: Dotace SFDI na financování dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu v souvislosti s povodněmi v roce 2024	202 5						53000000 00	
329	Ministerst vo zemědělst ví	12932	Podpora odstraňování povodňových škod na infrastruktuře vodovodů a kanalizací II	129D32	Podpora odstraňování povodňových škod na infrastruktuře vodovodů a kanalizací II	129D3220	Podpora odstraňování povodňových škod způsobených povodněmi 2024	202 4	11000 00	0	12500000 0	12500000 0			
329	Ministerst vo zemědělst ví	12932	Podpora odstraňování povodňových škod na infrastruktuře vodovodů a kanalizací II	129D32	Podpora odstraňování povodňových škod na infrastruktuře vodovodů a kanalizací II	129D3220	Podpora odstraňování povodňových škod způsobených povodněmi 2024	202 5	41000 00	0	0	12500000 0			
329	Ministerst vo zemědělst ví	12936	Podpora prevence před povodněmi IV	129D36	Podpora prevence před povodněmi IV	129D3650	Podpora protipovodňový ch opatření podél vodních toků	202 4	11000 00	0	1270000	1270000	0	1270000	100

329	Ministerst vo zemědělst ví	12936	Podpora prevence před povodněmi IV	129D36	Podpora prevence před povodněmi IV	129D3650	Podpora protipovodňový ch opatření podél vodních toků	202 5	11000 00	0	11060000	11060000	0	2227000	20,135623 87
329	Ministerst vo zemědělst ví	12936	Podpora prevence před povodněmi IV	129D36	Podpora prevence před povodněmi IV	129D3640	Podpora protipovodňový ch opatření s retencí	202 4	11000 00	0	49351459 1,4	49351459 1,4	0	49351459 1,4	100
329	Ministerst vo zemědělst ví	12936	Podpora prevence před povodněmi IV	129D36	Podpora prevence před povodněmi IV	129D3640	Podpora protipovodňový ch opatření s retencí	202 5	11000 00	0	33924000 0	33924000 0	0	15339888 2,6	45,218394 81
329	Ministerst vo zemědělst ví	12936	Podpora prevence před povodněmi IV	129D36	Podpora prevence před povodněmi IV	129D3640	Podpora protipovodňový ch opatření s retencí	202 5	41000 00	0	0	59700000	0	59700000	0
329	Ministerst vo zemědělst ví	12936	Podpora prevence před povodněmi IV	129D36	Podpora prevence před povodněmi IV	129D3630	Podpora projektových dokumentací	202 4	11000 00	6000000 00	11445002 0	11445002 0	0	54750020	47,837492 73
329	Ministerst vo zemědělst ví	12936	Podpora prevence před povodněmi IV	129D36	Podpora prevence před povodněmi IV	129D3630	Podpora projektových dokumentací	202 5	11000 00	3500000 00	0	0			
329	Ministerst vo zemědělst ví	12937	Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářs kém majetku III	129D37	Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářs kém majetku III	129D3730	Odstranění následků povodní roku 2024	202 4	11000 00	0	40000000 0	40000000 0			
329	Ministerst vo zemědělst ví	12937	Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářs kém majetku III	129D37	Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářs kém majetku III	129D3730	Odstranění následků povodní roku 2024	202 5	11000 00	0	26870000 00	26870000 00			

329	Ministerst vo zemědělst ví	12937	Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářs kém majetku III	129D37	Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářs kém majetku III	129D3730	Odstranění následků povodní roku 2024	202 5	41000 00	0	0	4000000 0,3	0	81208922, 14	0
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5050	Podpora realizace vyvolaných investic souvisejících s výstavbou VD Nové Heřminovy	202 4	11000 00	0	942099,12	942099,12	0	942099,12	100
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5050	Podpora realizace vyvolaných investic souvisejících s výstavbou VD Nové Heřminovy	202 5	11000 00	0	19235000	19235000	1848784 ,3	3036592,8 1	15,786809 51
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5040	Podpora protipovodňový ch opatření podél a na vodních tocích	202 4	11000 00	0	12790353 7	12790353 7	0	12790353 7	100
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5040	Podpora protipovodňový ch opatření podél a na vodních tocích	202 5	11000 00	0	25300142 9,7	25300142 9,7	1978000 4	80045475, 29	31,638348 99
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5040	Podpora protipovodňový ch opatření podél a na vodních tocích	202 5	41000 00	0	0	27528762	319098, 28	6423598,8 1	0
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5030	Podpora protipovodňový ch opatření s retencí	202 4	11000 00	0	54593539, 96	54593539, 96	0	54593539, 96	100

329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5030	Podpora protipovodňový ch opatření s retencí	202 5	11000 00	0	86617562, 41	86617562, 41	0	33948196, 41	39,193202 24
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5030	Podpora protipovodňový ch opatření s retencí	202 5	41000 00	0	0	40000000	0	6704736,2 2	0
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5020	Podpora projektové přípravy významných akcí PPO	202 4	11000 00	1000000 00	10356082 3,9	10356082 3,9	0	14442650	13,946055 52
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5020	Podpora projektové přípravy významných akcí PPO	202 5	11000 00	1500000 00	17414600 7,9	17414600 7,9	0	7621840	4,3766952 18
329	Ministerst vo zemědělst ví	12950	Podpora prevence před povodněmi V	129D50	Podpora prevence před povodněmi V.	129D5020	Podpora projektové přípravy významných akcí PPO	202 5	41000 00	0	0	21589411, 92			
362	Národní sportovní agentura	16257	Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024	162D57	Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024	162D5710	Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024	202 4	11000 00	0	35000000 0	35000000 0			
362	Národní sportovní agentura	16257	Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024	162D57	Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024	162D5710	Obnova sportovní infrastruktury v oblastech zasažených povodněmi v září 2024	202 5	41000 00	0	0	20148127	2014812 7	0	0

Obrázek 1 - Subtituly obsahující rozpočet po změnách, konečný rozpočet a čerpání (skutečnost)

Obrázek 2 - Podíl konečného rozpočtu jednotlivých programů na celkovém rozpočtu za jednotlivé roky

7. ZÁVĚR

Akční plán představuje nástroj určený k zajištění koordinované a efektivní obnovy zasažených oblastí, jejíž realizace je náročná jak z technického, tak z personálního hlediska. Jeho cílem je zajistit rychlou, spravedlivou a dlouhodobě udržitelnou obnovu postižených území při zohlednění environmentálních, sociálních a ekonomických aspektů.

Základním východiskem Akčního plánu je prevence a připravenost. Pro dosažení tohoto cíle je nezbytné nejen reakční plánování, ale i vybudování robustního rámce pro obnovu, který bude jasně definován a připraven k okamžitému nasazení. Tento rámec zahrnuje jednotné, transparentní a efektivní finanční nástroje a systémy pro sběr a zpracování dat. Zavedení mobilních obnovovacích týmů, digitálních nástrojů pro obnovu a jasně definovaných dotačních rámců poskytne samosprávám nezbytnou pomoc k eliminaci administrativních průtahů a umožní soustředit na efektivní obnovu území.

Jedním z klíčových aspektů tohoto plánu je zapojení veřejnosti do procesu obnovy, neboť bez důvěry obyvatel v kompetence místních orgánů a státu je realizace obnovy výrazně ztížena. Transparentní komunikace a aktivní participace občanů ve všech fázích obnovy přispívají ke zlepšení vztahů mezi státní a místní správou a obyvatelstvem, zkracují dobu potřebnou k obnově a posilují sociální soudržnost postižených oblastí. K zajištění dostupnosti a kvality informací jsou nezbytné metodické nástroje, školení pro starosty a úředníky a funkční veřejné informační portály.

Další významnou součástí tohoto plánu jsou legislativní změny umožňující flexibilní a účinnou reakci na živelní pohromy a odstraňující administrativní bariéry brzdící rychlou obnovu zejména prostřednictvím revize vodního zákona, zákona o lesích a souvisejících předpisů.

Strategickým cílem plánu je vytvoření integrovaného, adaptabilního a dostatečně efektivního systému schopného reagovat na různé typy živelních pohrom a zajistit obnovu v místních podmínkách. To vyžaduje vhodně nastavené procesy pro čerpání dotační podpory, meziresortní spolupráci a jasně a jednotně definované parametry dotačních titulů jednotlivých resortů, které budou koordinovány tak, aby podporovaly rychlou a efektivní obnovu bez zbytečné administrativní zátěže.

Součástí tohoto rámce je jednoznačné rozdělení kompetencí a odpovědností mezi jednotlivé subjekty, včetně obecních samospráv, podnikatelských subjektů a fyzických osob s jasným vymezením jejich rolí a přístupů k finanční podpoře a dalším nástrojům obnovy, což umožní cílené a transparentní využívání zdrojů a optimalizaci procesů. Tímto způsobem lze naplnit cíle tohoto akčního plánu a současně vytvořit pružný a dlouhodobě udržitelný systém, který zajistí efektivní, rychlou a koordinovanou reakci státní správy, samospráv a dalších aktérů a posílí jejich připravenost na budoucí živelní pohromy. Úspěšná realizace plánu tak přispěje k obnovení postižených území, posílení kapacit místních orgánů a k rovnému přístupu k pomoci, čímž podpoří stabilitu a odolnost celé společnosti.

V kontextu výše uvedených skutečností lze závěrem konstatovat, že Akční plán představuje ambiciózní, avšak plně realizovatelný nástroj koordinované a efektivní obnovy, který navazuje na potřebu posílení připravenosti a akceschopnosti místních a krajských samospráv, odstranění

legislativních a administrativních bariér a zavedení jednotných procesů obnovy. Tento plán pomůže zasaženým územím nejen znovu ožít a vrátit se zpět k běžnému fungování. Realizace plánu posílí kapacity místních orgánů, zajistí rovný a transparentní přístup k pomoci, efektivní využívání veřejných prostředků a zapojení obyvatel do všech fází obnovy. Úspěšná implementace tohoto plánu tak bude mít významný, trvalý a pozitivní dopad nejen na obnovu konkrétních zasažených lokalit, ale i na obce samotné, jejich obyvatele a současně i na celkovou odbornou připravenost České republiky čelit budoucím živelním pohromám, a to včetně povodní.

SEZNAM ZKRATEK

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČKAIT	Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
ČOV	čistírna odpadních vod
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
GIS	geografický informační systém
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR
HZS	Hasičský záchranný sbor
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISKN	Informační systém katastru nemovitostí
IZS	integrováný záchranný systém
KOPIS	krajské operační a informační středisko
MAS	místní akční skupina
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MOP	mimořádná okamžitá pomoc
MOPD	mimořádná okamžitá pomoc z důvodu uhrazení odůvodněných nákladů dítěte
MOPN	mimořádná okamžitá pomoc z důvodu uhrazení nezbytných nákladů
MOPS	mimořádná okamžitá pomoc z důvodu nebezpečí sociálního vyloučení
MOPU	mimořádná okamžitá pomoc z důvodu mimořádné události
MOPV	mimořádná okamžitá pomoc z důvodu uhrazení jednorázového výdaje
MOPZ	mimořádná okamžitá pomoc z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	maloplošná zvláště chráněná území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	nestátní nezisková organizace
NOPIS	Národní operační a informační středisko
NPÚ	Národní památkový ústav
NSA	Národní sportovní agentura
OLK	Olomoucký kraj
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	právnícká osoba
POÚ	Plán obnovy území

POVIS	Povodňový informační systém
PHM	pohonné hmoty
RoPD	rozhodnutí o poskytnutí dotace
RÚIAN	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SFPI	Státní fond podpory investic
SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SŽ	Správa železnic
ÚKŠ	Ústřední krizový štáb
ÚPK	Ústřední povodňová komise
VPR	vesnická památková rezervace
ZŠ	základní škola
ŽP	životní prostředí